

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៦០៦/០១៤

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សម្បូរោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថាន
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់មេសាស្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រម ឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលរួមក្នុងអនុសញ្ញាពិសេស ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យចលនាជីកជញ្ជូន និងការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ឆ្លងដែន ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៤ នីតិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាពុំមានលទ្ធភាពពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើអត្ថបទច្បាប់នេះ បានទាន់ពេលវេលាស្របតាមមាត្រា ១១៣ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចូលរួមក្នុងអនុសញ្ញា បាវែលស្តីពីការ
ត្រួតពិនិត្យថលនាធីកជញ្ជូន និងការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ក្នុងដែន ដែលធ្វើនៅ
ដីកជំរុំ និងការបោះបង់ចោលសំណល់
គ្រោះថ្នាក់ក្នុងដែន**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចូលរួមក្នុងអនុសញ្ញា បាវែលស្តីពីការ
ត្រួតពិនិត្យថលនាធីកជញ្ជូន និងការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ក្នុងដែន ដែលធ្វើនៅ
ទីក្រុងបាវែល ប្រទេសស្វីស នាថ្ងៃទី ២២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៨៩ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំង
ស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញា
នេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៦
ព.ល.០៦០៦.២៧៨ ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
នេស រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ
ហត្ថលេខា
ម៉ុក ម៉ារ៉េត

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលរួម
ក្នុងអនុសញ្ញាធីសែល ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យចលនា
ដីកសិកម្ម និងការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ឆ្លងដែន
គ្រោះថ្នាក់ឆ្លងដែន**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចូលរួមក្នុងអនុសញ្ញា ៣៧ តាមការ
ត្រួតពិនិត្យចលនាដីកសិកម្ម និងការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ឆ្លងដែន ដែលធ្វើនៅ
ទីក្រុង ប៊ែរឡាំង ប្រទេសស្វីស នាថ្ងៃទី ២២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៨៩ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំង
ស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

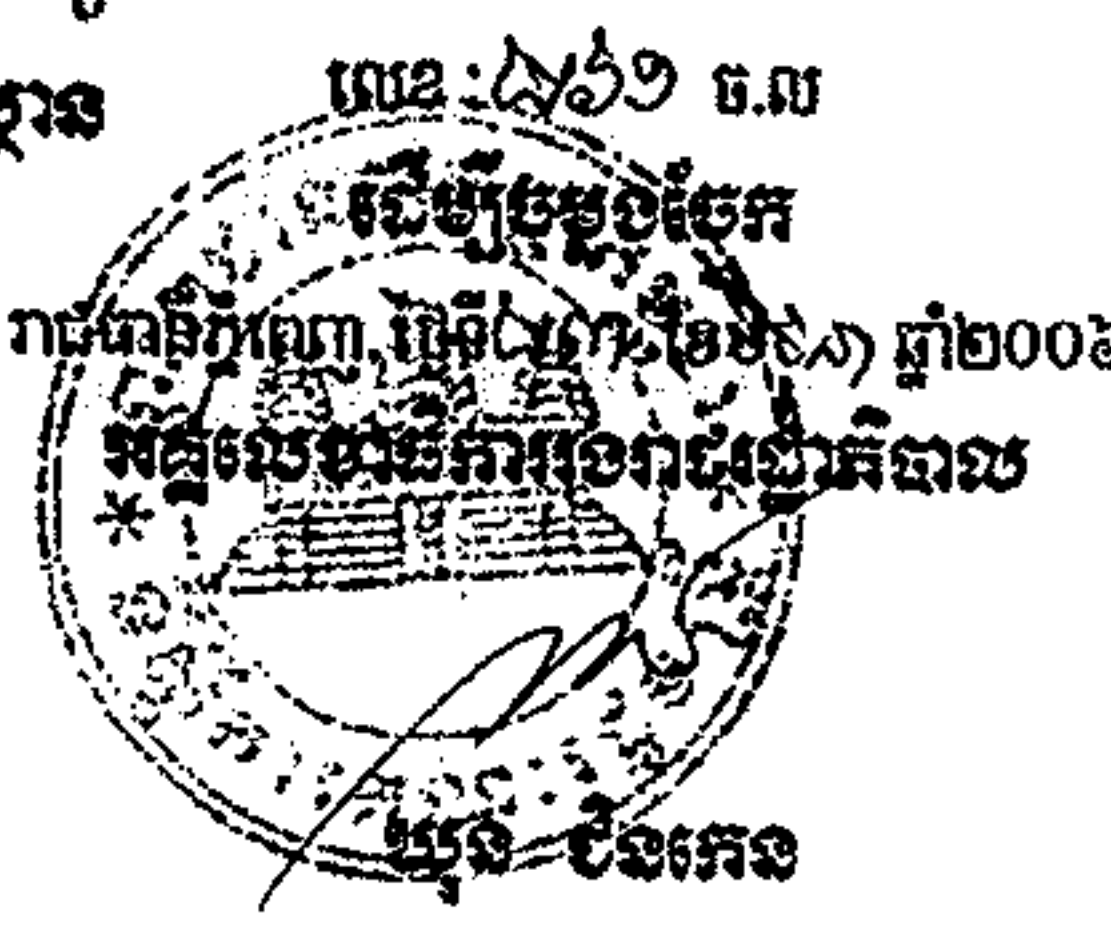
មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញា
នេះ ។

នៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៦
ព.ល.០៦០៦.២៧៨ ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
នាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ
ហត្ថលេខា
ម៉ុក ម៉ាវ៉េត

100

**អគ្គបទ អន្តរកិច្ចសន្យាប្រកាសសេស
ស្តីពី**

**ការគ្រប់គ្រងការចាត់ចែង និងការដឹកជញ្ជូន
និងការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ស្តង់ដារ**

*Text of Basel Convention
on
the Control of Transboundary Movements
of Hazardous Wastes and Their disposal*

មាត្រា ១

វិសាលភាពរបស់អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ " បាសែល "

- ១- គោលបំណងរបស់អនុសញ្ញា គឺសំដៅលើប្រធានបទនៃការដឹកជញ្ជូនសំណល់ឆ្លងដែន ដែលជាប្រភេទសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ។
  - ក- ប្រភេទសំណល់ស្ថិតក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី I មិនត្រូវមានលក្ខណៈដូចសំណល់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី III ឡើយ ។
  - ខ- ប្រភេទសំណល់ដែលមិនស្ថិតក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ " ក " ប៉ុន្តែអាចកំណត់ ឬក៏អាចចាត់ទុកថាជាសំណល់គ្រោះថ្នាក់បាន ដោយយោងតាមច្បាប់នៃប្រទេសនិមួយៗរបស់ភាគី ដែលធ្វើការនាំចេញ នាំចូល និងធ្វើការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ ។
- ២- " សំណល់ដទៃទៀត " ដែលជាគោលបំណងរបស់អនុសញ្ញា គឺសំដៅលើប្រភេទសំណល់ដូចមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី II ។
- ៣- សំណល់ដែលមានជាតិវិទ្យុសកម្ម ពុំស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ " បាសែល " ទេ ប៉ុន្តែវាជាភារកិច្ចត្រួតពិនិត្យរបស់ប្រព័ន្ធអង្គការអន្តរជាតិ ដែលមានច្បាប់អន្តរជាតិកំណត់ទៅលើសារធាតុវិទ្យុសកម្មដាច់ដោយឡែក ។
- ៤- ការបញ្ចេញសំណល់ពីការប្រើប្រាស់ធម្មតាតាមនាវា ពុំស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អនុសញ្ញានេះទេ ប៉ុន្តែវាស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ច្បាប់អន្តរជាតិផ្សេងៗទៀត ។

មាត្រា ២

និយមន័យ

- ១- " សំណល់ " ជាសារធាតុ ឬវត្ថុទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានបោះចោល ឬមានបំណងបោះចោល ឬត្រូវអោយបោះចោល ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ជាតិរបស់ប្រទេសនិមួយៗ ។
- ២- " ការត្រួតពិនិត្យ " ជាការប្រមូល ការដឹកជញ្ជូន និងការចាក់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត រួមទាំងការថែរក្សាទីលានចាក់សំណល់បន្ទាប់ពីធ្វើការចាក់ចោលរួចមក ។
- ៣- " ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែន " ការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀតពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយផ្សេងទៀត ដែលតំបន់នោះស្ថិតនៅក្រោមអំណាចត្រួតត្រារបស់ប្រទេសផ្សេងគ្នា យ៉ាងហោចណាស់ត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ដឹកជញ្ជូននៃប្រទេសចំនួនពីរដែរ ។
- ៤- " ការនោះបង់បោះ " រាល់ដំណើរការនៃការបោះបង់ចោលសំណល់ នឹងត្រូវបានបញ្ជាក់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី IV នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ " បាសែល " នេះ ។
- ៥- " ទីតាំងអនុញ្ញាត ឬបញ្ជីនាយសំរាប់ទុកដាក់សំណល់ " គឺសំដៅលើទីកន្លែង ឬមធ្យោបាយសំរាប់ការចាក់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយដំណើរការសំរាប់

គោលបំណងខាងលើ តាមរយៈអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធនៃប្រទេសដែលមានទឹកដីនៃ ឬមានមធ្យោបាយទុក ដាក់សំណល់ ។

- ៦- " អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច " ជាអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលមួយ ដែលបានចាត់តាំងដោយភាគីនិមួយៗ សំរាប់ ទទួលខុសត្រូវលើតំបន់ភូមិសាស្ត្រសមស្រប ការទទួលបានពីការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ក៏ដូចជាព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងការដឹកជញ្ជូន និងការទទួល ខុសត្រូវ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រាទី ៦ ។
- ៧- " ក្រុមការងាររួម " ជាអង្គការរបស់ភាគីនិមួយៗ ដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រាទី ៥ សំរាប់ទទួល ខុសត្រូវលើការផ្តល់ ឬការទទួលបានដូចដែលចែងនៅក្នុងមាត្រាទី ១៣ និង ១៦ ។
- ៨- " ការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត " អនុលោមទៅតាមទ្រឹស្តីបរិស្ថាន ការ ប្រតិបត្តិការរាល់ដំណាក់កាលអនុវត្តន៍ គឺសំដៅធានាអោយបាននូវការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ដើម្បីការពារសុខភាពមនុស្ស និងបរិស្ថានតាមរយៈការទប់ស្កាត់រាល់ឥទ្ធិពល គ្រោះថ្នាក់ដែលកើតឡើងដោយសារសំណល់នេះ ។
- ៩- " តំបន់ដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ប្រទេស " រួមមានដី តំបន់សមុទ្រ ឬអាកាស ដែលស្ថិតនៅក្រោមការចុះបញ្ជីព្រំដែនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់អន្តរជាតិ ដោយគោរពលើការការពារ សុខភាពមនុស្ស និងបរិស្ថាន ។
- ១០- " ប្រទេសនាំចេញ " គឺភាគីដែលបានធ្វើការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ដោយមានផែនការចាប់ផ្តើមដឹកចេញ ឬបានដឹកចេញចោលហើយ ។
- ១១- " ប្រទេសនាំចូល " គឺជាភាគីដែលទទួលរងការចាក់សំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ទៅតាមផែនការកំណត់ ឬក៏ស្តុកទុកដើម្បីចាក់នៅតំបន់ក្រៅពីការកំណត់របស់ច្បាប់ ។
- ១២- " ប្រទេសសំរាប់ធ្វើការដឹកជញ្ជូនធុនទាបកាត់បន្ថយ " ជាប្រទេសដែលអនុញ្ញាតអោយសកម្មភាព ដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀតឆ្លងកាត់ទៅកាន់ប្រទេសមួយទៀតទៅតាមការ កំណត់ ។
- ១៣- " ប្រទេសដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ " គឺភាគីដែលជាប្រទេសនាំចេញ នាំចូល ឬឆ្លងកាត់បណ្តោះ អាសន្ននូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតទោះបីមិនមែនជាសមាជិករបស់អនុសញ្ញា នេះក៏ដោយ ។
- ១៤- " បុគ្គល " ជាបុគ្គលស្របច្បាប់ ឬជាបុគ្គលដែលមិនស្របតាមច្បាប់ ។
- ១៥- " គ្មាននាំចេញ " ជាបុគ្គល ដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ប្រទេសនាំចេញណាមួយ ដែលបានរៀបចំការនាំចេញសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀតទៅកាន់កន្លែងដទៃ ។
- ១៦- " គ្មាននាំចូល " ជាបុគ្គល ដែលស្ថិតនៅក្រោមយុត្តាធិការរបស់ប្រទេសនាំចូលណាមួយ ដែល បានរៀបចំការនាំចូលនូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀតពីប្រទេសក្រៅ ។
- ១៧- " អ្នកដឹកជញ្ជូន " រាល់បុគ្គល ដែលអនុវត្តការដឹកជញ្ជូនផ្ទាល់នូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ ដទៃទៀត ពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត ។

- ១៨- " គ្មានបង្កើតសំណង់ " ជាបុគ្គលដែលបង្កើតសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ។
បើសិនមិនស្គាល់បុគ្គលដើម នោះអ្នកដែលកំពុងកាន់កាប់ត្រួតពិនិត្យជាម្ចាស់បង្កើតសំណល់ ។
- ១៩- " គ្មាននោះបង់សំណង់ទោស " ជាបុគ្គលដែលដឹកជញ្ជូន និងបោះចោលនូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀតដោយខ្លួនឯង ។
- ២០- " អង្គការដែលបានគោលនយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ច " ជាអង្គការដែលបង្កើតឡើងដោយរដ្ឋ ឬប្រទេសឯករាជ្យជាច្រើន ។ សមាជិកនៃរដ្ឋ ឬប្រទេសឯករាជ្យដែលបានបញ្ជូនទៅធ្វើជាសមត្ថកិច្ចតាមផ្នែកនីមួយៗ ត្រូវស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អនុសញ្ញានេះ និងបានអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវទៅតាមគោលការណ៍ផ្ទៃក្នុងទៅលើការចុះហត្ថលេខា ការសច្ចាប័ន ការទទួលកិច្ចព្រមព្រៀង ភាពបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ ឬក៏ការយល់ព្រម ។
- ២១- " ភាគីកសិករខុសច្បាប់ " ជាការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ដូចដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រាទី ៩ ។

មាត្រា ៣
និយមន័យលើសំណង់គ្រោះថ្នាក់របស់ប្រទេសនីមួយៗ

- ១- ភាគីនីមួយៗ នៅពេលចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធក្នុងអនុសញ្ញានេះបានរយៈពេល ៦ខែ ត្រូវរាយការណ៍ជូនលេខាធិការដ្ឋាន អំពីសំណល់ដទៃទៀតដែលពុំមានរាយឈ្មោះក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធទី I និងទី II ដែលត្រូវបានពិចារណា ឬកំណត់ថាជាសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ផ្អែកទៅតាមច្បាប់របស់ប្រទេសនីមួយៗ និងតម្រូវការស្តីពីកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗទាក់ទងនឹងនីតិវិធីនៃការដឹកជញ្ជូនសំណល់ប្រភេទខាងលើនេះ ។
- ២- រាល់ភាគីនីមួយៗត្រូវជូនដំណឹងជាបន្តបន្ទាប់ទៅកាន់លេខាធិការដ្ឋាន អំពីការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានសំខាន់ៗ ស្របតាមវាក្យខ័ណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ។
- ៣- លេខាធិការដ្ឋានត្រូវរាយការណ៍ដល់ភាគីទាំងអស់ជាបន្ទាន់ នូវព័ត៌មានដែលទទួលបានស្របទៅតាមវាក្យខ័ណ្ឌទី ១ និង ២ ក្នុងមាត្រានេះ ។
- ៤- អ្នកធ្វើរបាយការណ៍របស់ភាគីនីមួយៗ ដូចមានក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ៣ ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើព័ត៌មានរបស់ខ្លួន ដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅអោយភាគីផ្សេងទៀតតាមរយៈលេខាធិការដ្ឋាន ។

មាត្រា ៤
កាតព្វកិច្ចទូទៅ

- ១- ក- ភាគីនីមួយៗមានសិទ្ធិហាមឃាត់នូវការនាំយកមកចាក់ចោល នូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ រឺសំណល់ដទៃទៀត ហើយត្រូវរាយការណ៍ដល់ភាគីដទៃទៀតនូវសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួនដោយអនុលោមតាមមាត្រាទី ១៣ ។
- ខ- ភាគីនីមួយៗត្រូវហាមឃាត់ ឬមិនអនុញ្ញាតនូវការនាំចេញសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត

ទៅភាគីដែលបានធ្វើការហាមឃាត់រួចហើយនូវការនាំចូលសំណល់ទាំងនេះ នៅពេលបានជូន
ដំណឹងអនុលោមតាមវគ្គ " ក " ខាងលើ ។

គ- ភាគីនិមួយៗត្រូវហាមឃាត់ រឺមិនអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត
បើសិនប្រទេសនាំចូលមិនបានធ្វើបញ្ជីឯកសារស្តីពីការនាំចូលអោយបានច្បាស់លាស់ ហើយក្នុង
ករណីប្រទេសនាំចូលនោះ មិនបានហាមឃាត់នូវការនាំចូលសំណល់នេះ ។

២- រាល់ភាគីនិមួយៗត្រូវអនុវត្តតាមវិធានការណ៍ដូចខាងក្រោមនេះ :

ក- ត្រូវធានាថាការបង្កើតសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ត្រូវបានប្រើវិធីកាត់បន្ថយ
ឱ្យនៅចំនួនអប្បបរមា ដោយគិតត្រឹមហេតុប៉ះពាល់ដល់សង្គម បច្ចេកវិទ្យា និងសេដ្ឋកិច្ច ។

ខ- ធានាឱ្យមាននីតិវិធីគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើការចាក់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត
តាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន ពិសេសពង្រឹងលើផ្នែកគ្រប់គ្រងទីលានចាក់សំណល់នោះ
តែម្តង ។

គ- ធានាថាបុគ្គលដែលជាប់ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ រឺសំណល់ដទៃទៀត
ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការការពារនូវការពុលរបស់សំណល់ ដែលកើតឡើងដោយ
សារការគ្រប់គ្រងរបស់គេ ។ បើសិនមានករណីបំពុលត្រូវកាត់បន្ថយការបំពុល ដើម្បីការពារ
កុំអោយប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្ស និងគុណភាពបរិស្ថាន ។

ឃ- ធានាថាការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែននូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតនឹងត្រូវបានកាត់
បន្ថយអោយនៅចំនួនអប្បបរមាតាមទ្រឹស្តីបរិស្ថាន និងមានការគ្រប់គ្រងសំណល់អោយបាន
ត្រឹមត្រូវដើម្បីការពារសុខភាពមនុស្ស និងគុណភាពបរិស្ថាន និងទប់ស្កាត់នូវរាល់ឥទ្ធិពល
អាក្រក់ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងដោយសារបញ្ហាសំណល់ ។

ង- មិនអនុញ្ញាតអោយមានការនាំចេញសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ទៅកាន់ប្រទេស
រឺទៅកាន់ក្រុមនៃប្រទេស ដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អង្គការសេដ្ឋកិច្ច រឺនយោបាយ
រួមតែមួយ ជាពិសេសប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដែលមានច្បាប់ហាមព្រមលើការនាំចូល
ឬបើសិនវាមានមូលហេតុបញ្ជាក់ថាសំណល់នឹងមិនអាចគ្រប់គ្រងបានតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស
បរិស្ថាន ដោយអនុលោមតាមការវិភាគដែលបានសំរេចដោយភាគីនៅក្នុងអង្គប្រជុំលើកទី១ ។

ច- ព័ត៌មានស្តីអំពីសំណើសុំធ្វើការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ រឺសំណល់ដទៃទៀត ត្រូវផ្តល់ទៅ
ឱ្យប្រទេសដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ អនុលោមតាមឧបសម្ព័ន្ធទី ៥ " ក " និងបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់អំពី
ឥទ្ធិពលប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្ស និងបរិស្ថាន ដែលបណ្តាលមកពីការដឹកជញ្ជូននេះ ។

ន- បង្ការនូវការនាំចូលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត បើសិនជាមានហេតុផលបញ្ជាក់ថា
សំណល់ទាំងនោះពុំអាចគ្រប់គ្រងតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថានបាន ។

ដ- សហការជាមួយភាគីផ្សេងៗ និងអង្គការនានាដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈលេខាធិការដ្ឋានរួមមាន
ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានលើការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ដើម្បីបង្កើន
ការគ្រប់គ្រងសំណល់ទាំងនេះតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន និងសំរេចជោគជ័យក្នុងការ

ទប់ស្កាត់ការដឹកជញ្ជូនសំណល់ដោយខុសច្បាប់ ។

- ៣- ភាគីនិមួយៗ បានកំណត់ថាការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដ៏ទៃទៀតដោយខុសច្បាប់ គឺជាបទឧក្រិដ្ឋ ។
- ៤- រាល់ភាគីនិមួយៗ ត្រូវអនុវត្តនូវវិធានការស្របច្បាប់ វិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការផ្សេងៗដើម្បី អនុវត្ត និងពង្រឹងច្បាប់ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញា រួមទាំងវិធានការនានាដើម្បី ទប់ស្កាត់ និងដាក់ទណ្ឌកម្មដល់ការប្រព្រឹត្តល្មើសចំពោះអនុសញ្ញានេះ ។
- ៥- ភាគីនិមួយៗមិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យមានការនាំចេញសំណល់គ្រោះថ្នាក់ រឺសំណល់ដ៏ទៃទៀតទៅកាន់ ភាគីដែលពុំមែនជាសមាជិកអនុសញ្ញាពិសេស រឺក៏នាំចូលប្រភេទសំណល់នេះមកពីប្រទេសដែល ពុំមែនជាសមាជិកអនុសញ្ញាពិសេសចូលមកកាន់ប្រទេសខ្លួនឡើយ ។
- ៦- ភាគីនិមួយៗមិនត្រូវយល់ព្រមនូវការសុំនាំចេញសំណល់គ្រោះថ្នាក់ រឺសំណល់ដ៏ទៃទៀតទៅចាក់ ចោលក្នុងតំបន់ដែលមានវិការន្តរ 60° អង្ស ឬទោះជាសំណល់ទាំងនោះមិនមែនជាប្រធានបទ សំរាប់ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែនក៏ដោយ ។
- ៧- លើសពីនោះទៀត ភាគីទាំងអស់ត្រូវ :
  - ក- ហាមឃាត់បុគ្គលទាំងអស់ ផ្អែកទៅតាមច្បាប់កំណត់របស់ប្រទេសនិមួយៗ ស្តីពីការដឹកជញ្ជូន ឬចាក់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដ៏ទៃទៀត លើកលែងតែបុគ្គលនោះទទួលបាន ការអនុញ្ញាតអោយអនុវត្តជាមុន ។
  - ខ- រាល់ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែននូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ រឺសំណល់ដ៏ទៃទៀត ត្រូវតែធ្វើការវេចខ្ចប់ បិទផ្ទាំងសញ្ញា និងដឹកជញ្ជូនដោយមានការព្រមព្រៀង និងទទួលស្គាល់តាមច្បាប់ និងតាម ស្តង់ដារអន្តរជាតិ ។ រីឯរបាយការណ៍ដែលបានធ្វើឡើង ត្រូវមានការទទួលស្គាល់ជាលក្ខណៈ អន្តរជាតិ ។
  - គ- រាល់ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែននូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដ៏ទៃទៀត ត្រូវមានឯកសារ ភ្ជាប់ជាមួយស្តីពីចំនុចចាប់ផ្តើមដឹកជញ្ជូនចេញ និងចំនុចចាក់ចោលសំណល់ ។
- ៨- ភាគីនិមួយៗ ត្រូវទាមទារអោយមានការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដ៏ទៃទៀតដែល ត្រូវនាំចេញតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន ក្នុងប្រទេសដែលនាំចូល ឬកន្លែងផ្សេងៗទៀត ។ គោលការណ៍ណែនាំដែលជាប្រធានបទរបស់អនុសញ្ញាអន្តរជាតិពិសេសសំរាប់ការគ្រប់គ្រងសំណល់ តាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន នឹងត្រូវលើកយកមកធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តរវាងភាគីទាំងសងខាង នៅក្នុងជំនួបលើកទី ១ ។
- ៩- ភាគីនិមួយៗត្រូវជ្រើសរើសយកវិធានការណ៍សមស្រប ដើម្បីធានាថាការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដ៏ទៃទៀតនឹងត្រូវបានអនុញ្ញាត បើសិន :
  - ក- ប្រទេសនាំចេញគ្មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ទៅលើផ្នែកបច្ចេកទេស សំភារៈចាំបាច់សមត្ថភាព ឬទីលានចាក់អោយបានសមស្រប ដើម្បីបោះចោលសំណល់ដោយផ្អែកទៅតាមលក្ខណៈ បច្ចេកទេសបរិស្ថាន និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

- ខ- សំណល់ទាំងនេះ មានវត្តមានដើម្បីសំរាប់ការកែច្នៃ និងទាញយកមកប្រើប្រាស់ឡើងវិញ ក្នុង វិស័យឧស្សាហកម្មនៃប្រទេសនាំចូល ។
- គ- អនុលោមតាមការវិនិច្ឆ័យរបស់ភាគីផ្សេងទៀត ការដឹកជញ្ជូនសំណល់ឆ្លងដែននេះ នឹងត្រូវបាន សំរេចដោះស្រាយដោយភាគីនិមួយៗ ក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃការវិនិច្ឆ័យដោយស្របតាមការចែង របស់អនុសញ្ញានេះ ។
- ១០- កាតព្វកិច្ចរបស់ប្រទេសនិមួយៗ ដែលជាសមាជិករបស់អនុសញ្ញានេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះ សំណល់គ្រោះថ្នាក់ ដែលខ្លួនបានបង្កើតអោយបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន ដោយមិនត្រូវស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌផ្សេងរបស់ប្រទេសនាំចូល ឬប្រទេសដែលឆ្លងកាត់ឡើយ ។
- ១១- អនុសញ្ញានេះមិនបានរារាំង ដល់សេចក្តីត្រូវការបន្ថែមរបស់ភាគីនិមួយៗ ស្របតាមសេចក្តីចែង របស់អនុសញ្ញានេះ និងអនុលោមតាមបទបញ្ជាគិរបស់ច្បាប់អន្តរជាតិ ដើម្បីការពារសុខភាព មនុស្ស និងគុណភាពបរិស្ថានឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ។
- ១២- អនុសញ្ញានេះមិនធ្វើអោយមានការប៉ះពាល់ ដល់អធិបត្តេយ្យភាពដែនសមុទ្រប្រទេសនិមួយៗ ដោយផ្អែកទៅតាមច្បាប់អន្តរជាតិ និងអំណាចច្បាប់ និងយុត្តាធិការចំពោះប្រទេស ដែលមាន តំបន់សេដ្ឋកិច្ចម រួម និងនៅក្នុងទ្វីបរបស់គេដោយអនុលោមតាមច្បាប់អន្តរជាតិ និងការដឹកជញ្ជូន តាមនាវាឬតាមយន្តហោះ នៃប្រទេសទាំងអស់ក៏ដូចជា តាមច្បាប់នាវាចរណ៍ និងសិទ្ធិសេរីភាព ដូចដែលបានចែង ក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ ។
- ១៣- ភាគីនិមួយៗត្រូវទទួលខុសត្រូវចាំបាច់ ក្នុងការពិនិត្យឡើងវិញលើលទ្ធភាពក្នុងការកាត់បន្ថយ បរិមាណ ឬកំរិតជាតិពុលនៃសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ដែលបាននាំចេញទៅ ប្រទេសដទៃ ជាពិសេសចំពោះប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

មាត្រា ៥
ការបង្កើតក្រុមអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងក្រុមការងាររួម

ដើម្បីសំរួលក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ភាគីនិមួយៗត្រូវតែ :

- ១- ចាត់តាំង ឬបង្កើតក្រុមអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬក្រុមការងាររួមមួយ ។ ក្រុមអាជ្ញាធរមាន សមត្ថកិច្ចនឹងត្រូវបានធ្វើការចាត់តាំងឡើងដើម្បីទទួលបានការប្រកាស ក្នុងករណីឆ្លងកាត់ប្រទេស ។
- ២- ពេលចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធិរបស់អនុសញ្ញានេះបានរយៈពេលបីខែ ភាគីនិមួយៗត្រូវរាយការណ៍ ជូនលេខាធិការដ្ឋានអំពីការតែងតាំងសមាសភាពនៃក្រុមអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងក្រុមការងាររួម ។
- ៣- រាយការណ៍ជូនលេខាធិការដ្ឋានអោយបានរយៈពេលមួយខែ អំពីសេចក្តីសំរេចលើការផ្លាស់ប្តូរនានា ដែលទាក់ទងនឹងការតែងតាំងក្រុមការងាររួម ឬក្រុមអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដូចដែលបានចែង នៅក្នុងវគ្គទី ២ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៦
ការដឹកជញ្ជូននូវផលិតផលកសិកម្ម

- 1- ប្រទេសនាំចេញត្រូវចេញប្រកាស ឬស្នើសុំម្ចាស់បង្កើត និងម្ចាស់នាំចេញសំណល់ឱ្យរាយការណ៍ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ តាមរយៈក្រុមអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសនាំចេញនោះ និងអាជ្ញាធរមាន សមត្ថកិច្ចរបស់ប្រទេសដែលពាក់ព័ន្ធ អំពីសំណើសុំលើការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែននូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ។ ការប្រកាសនេះត្រូវមានជាប្រកាស និងព័ត៌មានជាក់លាក់ ដូចមានចែង នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ៥ "ក" រួមទាំងការប្រើប្រាស់ភាសាដែលប្រទេសនាំចូលអាចទទួលយល់ព្រម ។ សេចក្តីប្រកាសនេះ ត្រូវផ្ញើទៅកាន់ប្រទេសដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការដឹកជញ្ជូននេះ ។
- ២- ប្រទេសនាំចូលត្រូវទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការប្រកាសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដូចជា ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើ ការដឹកជញ្ជូនដោយមានលក្ខខណ្ឌ ឬគ្មានលក្ខខណ្ឌ ការបដិសេធលើការដឹកជញ្ជូន និងសំណើ សុំព័ត៌មានបន្ថែម ។ ឯកសារថតចម្លង ស្តីពីការទទួលខុសត្រូវដំណាក់កាលចុងក្រោយរបស់ ប្រទេសនាំចូល ត្រូវផ្ញើទៅកាន់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសពាក់ព័ន្ធ ដែលជាតួភាគី ។
- ៣- ប្រទេសនាំចេញ មិនត្រូវអនុញ្ញាតអោយម្ចាស់បង្កើត ឬម្ចាស់នាំចេញសំណល់ចាប់ផ្តើមធ្វើការ ដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែន លុះត្រាតែប្រទេសនាំចេញទាំងនោះទទួលបានការបញ្ជាក់ថា :
  - ក- អ្នកប្រកាសបានទទួលលិខិតអនុញ្ញាតពីប្រទេសនាំចូល
  - ខ- អ្នកប្រកាសបានទទួលការបញ្ជាក់ពីប្រទេសនាំចូលនូវកិច្ចសន្យារវាងម្ចាស់នាំចេញ និងម្ចាស់ បោះបង់ចោល ដោយបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ពីការគ្រប់គ្រងសំណល់តាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស បរិស្ថានត្រឹមត្រូវ ។
- ៤- រាល់ប្រទេសឆ្លងកាត់ដែលជាតួភាគី ត្រូវទទួលស្គាល់ជាបន្ទាន់ នូវបង្កាន់ដៃរបស់អ្នកប្រកាស ។ ប្រទេសដែលសំណល់ត្រូវធ្វើការឆ្លងកាត់ អាចធ្វើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងអំឡុងពេល៦០ថ្ងៃ សំរាប់ការអនុញ្ញាតដល់ការដឹកជញ្ជូនដោយមានលក្ខខណ្ឌ ឬគ្មានលក្ខខណ្ឌ និងភ្ជាប់លិខិតបដិសេធលើការអនុញ្ញាតនៃការដឹកជញ្ជូន ឬការស្នើព័ត៌មានបន្ថែមនានា ។
 ប្រទេសនាំចេញមិនត្រូវអនុញ្ញាតអោយចាប់ដំណើរការដឹកជញ្ជូន ដរាបណាមិនទាន់ទទួលលិខិត អនុញ្ញាតពីប្រទេសដែលត្រូវឆ្លងកាត់ ។ នោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បើសិននៅពេលណាមួយភាគី សំរេចថាមិនត្រូវការកិច្ចព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងលក្ខខណ្ឌទូទៅ ឬជាក់លាក់ណាមួយលើ ការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតឆ្លងកាត់ប្រទេសខ្លួន ឬមានការកែប្រែលើ តំរូវការផ្សេងៗ នោះនឹងត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់នូវសេចក្តីសំរេចរបស់ខ្លួនដល់តួភាគីទៀត យោង តាមមាត្រាទី ១៣ ។ ក្នុងករណីយឺតយ៉ាវដោយប្រទេសនាំចេញមិនទទួលបានលិខិតយតបក្នុងរយៈ ពេល៦០ថ្ងៃ ក្រោយពីទទួលបាននូវបង្កាន់ដៃប្រកាសរបស់ប្រទេសឆ្លងកាត់ នោះប្រទេសនាំចេញ អាចអនុញ្ញាតអោយម្ចាស់នាំចេញ ប្តឹងពីប្រទេសឆ្លងកាត់នោះបាន ។
- ៥- ក្នុងករណីដឹកជញ្ជូនសំណល់ ដែលបានកំណត់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ឬបានចាត់ទុកជាសំណល់ គ្រោះថ្នាក់ លុះត្រាតែកំណត់ដោយ :

- ក- ប្រទេសនាំចេញ ត្រូវអនុវត្តទៅតាមតម្រូវការក្នុងវគ្គទី ៩ នៃមាត្រានេះ ដែលលើកពីករណី ពាក់ព័ន្ធនឹងម្ចាស់នាំចូល ម្ចាស់បោះបង់ចោល ហើយប្រទេសនាំចូលត្រូវស្នើសុំ Mutatis Mutandis ចំពោះម្ចាស់នាំចេញ និងប្រទេសនាំចេញរៀងៗខ្លួន ។
- ខ- ប្រទេសនាំចូល ឬដោយប្រទេសឆ្លងកាត់ដែលជាតួភាគីជាមួយប្រទេសនាំចូល ត្រូវអនុវត្តទៅ តាមតម្រូវការក្នុងវគ្គទី ១ ៣ ៤ និង ៦ នៃមាត្រានេះ ហើយប្រទេសនាំចេញត្រូវស្នើសុំ Mutatis Mutandis ចំពោះម្ចាស់នាំចូល ម្ចាស់បោះបង់ចោល ឬប្រទេសនាំចូលរៀងៗខ្លួន ។
- គ- សេចក្តីចែងក្នុងវគ្គទី៤ ចំពោះប្រទេសដែលត្រូវឆ្លងកាត់ត្រូវអនុវត្តសំរាប់ប្រទេសទាំងអស់នេះ ។
- ង- ប្រទេសនាំចេញជាកម្មវត្ថុនៃការផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតដោយប្រទេសជាប់ពាក់ព័ន្ធ សំរាប់ការអនុញ្ញាត ម្ចាស់បង្កើត ឬម្ចាស់នាំចេញប្រើប្រាស់ប្រកាសទូទៅ អំពីការដឹកជញ្ជូនជាប្រចាំសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតដែលមានលក្ខណៈរូប និងលក្ខណៈគីមីដូចគ្នាទៅប្រទេសដែលទទួលសំណល់ ដោយត្រូវឆ្លងកាត់តាមទីចាត់ការគយផ្នែកច្រកចេញនៃប្រទេសនាំចេញ និងតាមរយៈទីចាត់ការគយ ផ្នែកច្រកចូលនៃប្រទេសនាំចូល ។ ក្នុងការឆ្លងកាត់ ត្រូវទាក់ទងនឹងទីចាត់ការគយផ្នែកច្រកចេញ និងច្រកចូលរបស់ប្រទេសដែលត្រូវឆ្លងកាត់ ។
- ឃ- តាមរយៈលិខិតអនុញ្ញាតជាផ្លូវការ ប្រទេសពាក់ព័ន្ធអាចប្រើប្រាស់ប្រកាសទូទៅ ដោយយោងតាម សេចក្តីចែងក្នុងវគ្គទី ៦ លើការផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់ដូចជាអំពីបរិមាណពិតប្រាកដ ឬបញ្ជីរ រៀបរាប់ពីរយៈពេលដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ។
- ង- លិខិតអនុញ្ញាត និងការប្រកាសទូទៅទាក់ទងនឹងវគ្គទី ៦ និង ៧ អាចមានអទិភាពប្រើប្រាស់លើ ការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀតក្នុងរយៈពេលអតិបរិមាណចំនួន ១២ខែ ។
- ច- ភាគីទាំងឡាយ ត្រូវស្នើសុំដល់បុគ្គល ដែលទទួលខុសត្រូវលើការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ឱ្យចុះហត្ថលេខាក្នុងឯកសារ ឬក្នុងបង្កាន់ដៃ ។ ហើយក៏ត្រូវស្នើសុំផងដែរ ដល់ប្រទេសទទួលសំណល់ឱ្យរាយការណ៍ជូនម្ចាស់នាំចេញ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេស នាំចេញនូវបង្កាន់ដៃ ដែលបញ្ជាក់ថាបានបំពេញការចាក់ចោលសំណល់ទៅតាមសេចក្តីប្រកាស ។ បើសិនប្រទេសនាំចេញមិនបានទទួលព័ត៌មាននេះ នោះអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសនាំចេញ ឬម្ចាស់នាំចេញត្រូវធ្វើការជូនដំណឹងទៅកាន់ប្រទេសនាំចូល ។
- ១០- ការប្រកាស និងការឆ្លើយតបដែលជាតម្រូវការរបស់មាត្រានេះ ត្រូវធ្វើបញ្ជូនទៅអាជ្ញាធររបស់ ភាគីពាក់ព័ន្ធ ឬអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលក្នុងករណី ដែលពុំមែនជាតួភាគីក្នុងការដឹកជញ្ជូន ។
- ១១- រាល់ការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតត្រូវតែមានការធានារ៉ាប់រងវិញ្ញាបនប័ត្រ ឬការធានាខុសត្រូវដែលជាសំណូមពររបស់ប្រទេសនាំចូល និងប្រទេសឆ្លងកាត់ ដែលជាតួភាគី ។

មាត្រា ៧

**ការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត
ពីប្រទេសមួយជាសមាជិករបស់អនុសញ្ញាអន្តរជាតិទាំងស្រុង
ទៅកាន់ប្រទេសមួយទៀត ដែលមិនមែនជាសមាជិក**

វគ្គទី ១ នៃមាត្រាទី ៦ របស់អនុសញ្ញានេះត្រូវអោយមានការស្នើសុំ Mutatis Mutandis ដើម្បី
ធ្វើការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតពីប្រទេសមួយជាសមាជិកអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ
ចៅកាន់ប្រទេសមួយទៀត ដែលមិនមែនជាសមាជិក ។

មាត្រា ៨

ការទារសំរាប់ការនាំចូលជាថ្មីវិញ

នៅពេលដែលការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយ
ប្រទេសពាក់ព័ន្ធ ប៉ុន្តែប្រធានបទមួយចំនួនដែលបានចែងក្នុងអនុសញ្ញាមិនទាន់បានបំពេញអោយបាន
គ្រប់ជ្រុងជ្រោយដូចមានក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង នោះការចាក់សំណល់នឹងចាត់ទុកថាជារឿងបតាមលក្ខណៈ
បច្ចេកទេសបរិស្ថាន នោះប្រទេសនាំចេញត្រូវធានានឹងយកសំណល់នោះត្រឡប់ទៅវិញក្នុងកំឡុងពេល
៩០ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃ ដែលប្រទេសនាំចូលបានជូនដំណឹងទៅប្រទេសនាំចេញ និងទៅលេខាធិការដ្ឋាន
អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ " ចៅកាន់ " ឬគិតចាប់ពីពេលដែលប្រទេសជាប់ពាក់ព័ន្ធ បានព្រមព្រៀងគ្នា ។
នៅទីបញ្ចប់ប្រទេស នាំចេញនិងប្រទេសត្រូវឆ្លងកាត់មិនត្រូវបង្កការរារាំង រំខានការដឹកជញ្ជូនសំណល់
ទាំងនេះទៅប្រទេសនាំចេញទេ ។

មាត្រា ៩

ការដឹកជញ្ជូនខុសច្បាប់

- ១- គោលបំណងរបស់អនុសញ្ញានេះ សំដៅលើការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត
ដែលចាត់ទុកជាការដឹកជញ្ជូនខុសច្បាប់បើ :
  - ក- មិនបានផ្តល់ការប្រកាសដល់ប្រទេសជាប់ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។
  - ខ- គ្មានការយល់ព្រមពីប្រទេសដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។
  - គ- លិខិតអនុញ្ញាតរបស់ប្រទេសជាប់ពាក់ព័ន្ធត្រូវបានការកែបន្លំ ឬមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។
  - ឃ- មិនបានបញ្ជាក់គ្រប់គ្រាន់តាមឯកសារ
    - ខ- លទ្ធផលនៃការបោះបង់ចោលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ផ្ទុយពីគោលការណ៍
របស់អនុសញ្ញា និងច្បាប់អន្តរជាតិ ។
- ២- ក្នុងករណីការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ចាត់ទុកជាការដឹកជញ្ជូនខុសច្បាប់
ប្រទេសនាំចេញត្រូវធានាខុសត្រូវចំពោះសំណល់របស់គេ :
  - ក- ម្ចាស់នាំចេញ ឬម្ចាស់បង្កើតសំណល់ ត្រូវដឹកជញ្ជូនត្រលប់ទៅប្រទេសខ្លួន ឬទៅប្រទេស
នាំចេញវិញ បើសិនចាំបាច់ គឺត្រូវដឹកជញ្ជូនដោយខ្លួនឯង ។

- ១- អនុលោមតាមសេចក្តីចែងរបស់អនុសញ្ញា ក្នុងកំឡុងពេល៣០ថ្ងៃក្រោយពីមានការជូនដំណឹង ចំពោះការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតមានលក្ខណៈខុសច្បាប់ ប្រទេសនាំចេញត្រូវដឹកជញ្ជូនសំណល់របស់ខ្លួន ទៅកាន់ប្រទេសនាំចេញវិញ ។ រីឯភាគី ពាក់ព័ន្ធ មិនត្រូវប្រឆាំងរារាំងដល់ការដឹកជញ្ជូនសំណល់នេះទេ ។
- ៣- ក្នុងករណីដែលការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ចាត់ទុកជាការដឹកជញ្ជូន ខុសច្បាប់ដែលបណ្តាលពីការដឹកនាំរបស់ម្ចាស់នាំចូល ឬម្ចាស់បោះបង់ចោល នោះប្រទេស នាំចូលត្រូវធានាថាសំណល់នេះ ត្រូវបានចាក់ចោលតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន ដោយ ម្ចាស់នាំចូល ឬដោយបុគ្គលដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការចាក់សំណល់នេះ បើសិនជាចាំបាច់ដោយ ខ្លួនឯងក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃនៃការដឹកជញ្ជូនខុសច្បាប់បានដឹងដោយប្រទេសនាំចូល ឬក្នុងរយៈពេលដែលប្រទេសពាក់ព័ន្ធមានការយល់ព្រមគ្នា ។ នៅទីបញ្ចប់ប្រទេសពាក់ព័ន្ធ ត្រូវ សហការគ្នាក្នុងការចាក់សំណល់ចោល តាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន ។
- ៤- ក្នុងករណីការទទួលខុសត្រូវលើការដឹកជញ្ជូនខុសច្បាប់ មិនអាចកំណត់បានទៅលើម្ចាស់នាំចេញ ម្ចាស់បង្កើត ម្ចាស់នាំចូល ឬអ្នកចាក់សំណល់ចោល នោះភាគីពាក់ព័ន្ធ ឬភាគីផ្សេងៗទៀត ត្រូវធានាថាតាមរយៈការសហការគ្នា ការបោះបង់សំណល់ដែលមានបញ្ហាត្រូវប្រព្រឹត្តឡើងយ៉ាង ឆាប់រហ័សតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាននៃប្រទេសនាំចេញ និងប្រទេសនាំចូល ឬកន្លែង ផ្សេងៗទៀតដែលគិតថាជាកន្លែងសមរម្យ ។
- ៥- ភាគីនិមួយៗ ត្រូវធ្វើការបង្ហាញពីច្បាប់ជាតិ ឬច្បាប់ក្នុងស្រុកដ៏សមស្របសំរាប់ការពារ និងដាក់ ទណ្ឌកម្មដល់ការដឹកជញ្ជូនសំណល់ខុសច្បាប់ ។ ភាគីនិមួយៗត្រូវសហការគ្នាអនុវត្តទិសដៅ មាត្រានេះអោយមានប្រសិទ្ធភាព ។

មាត្រា ១០

ការសហការជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ

- ១- ភាគីនិមួយៗ ត្រូវសហការគ្នាដើម្បីបង្កើន និងសំរេចអោយបានលទ្ធផលល្អក្នុងការគ្រប់គ្រង សំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន ។
- ២- នៅទីបញ្ចប់នេះភាគីនិមួយៗត្រូវ :
  - ក- ផ្អែកទៅតាមសំណើ ត្រូវបង្កើតព័ត៌មានដែលមានលក្ខណៈទ្វេភាគី ឬពហុភាគីដើម្បីបង្កើន ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ លើការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត រាប់បញ្ចូលទាំងស្តង់ដារតាមបច្ចេកទេស និងការអនុវត្តទៅលើការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ។
  - ខ- សហការគ្នាក្នុងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ នូវឥទ្ធិពលប៉ះពាល់ទៅលើសុខភាពមនុស្ស និងបរិស្ថាន ដែលបណ្តាលមកពីការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ។
  - គ- សហការគ្នាក្នុងការអនុវត្តតាមច្បាប់ជាតិ បទបញ្ជា និងគោលនយោបាយរបស់ភាគីនិមួយៗ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យាបរិស្ថានថ្មី ដែលបង្កើតបរិមាណសំណល់ក្នុង

កំរិតទាប និងបង្កើនការកែប្រែបច្ចេកវិទ្យាដែលមានស្រាប់ ដើម្បីកាត់បន្ថយការបង្កើតសំណល់ និងសំរេចនូវការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពទៅតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន រាប់បញ្ចូលទាំង ការសិក្សាលើឥទ្ធិពលសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងស្ថានភាពបរិស្ថាន ដែលបណ្តាលមកពីបច្ចេកវិទ្យាថ្មី ឬបច្ចេកវិទ្យាដែលបានកែលំអរ ។

២២- សហការគ្នាយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ជាតិ បទបញ្ជា និងគោលនយោបាយរបស់ភាគីនីមួយៗ ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកវិទ្យា និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ផ្អែកតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន ។ ត្រូវសហការផងដែរក្នុងការពង្រីក និងពង្រឹងសមត្ថភាពជំនាញជាមួយភាគីដទៃទៀត ជាពិសេសវាជាតំរូវការ និងជាសំណើផ្នែកជំនួយបច្ចេកទេសចំពោះបញ្ហាគ្រប់គ្រងសំណល់នេះ ។

១- សហការគ្នា ក្នុងការពង្រឹងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស និងច្បាប់អនុវត្តការងារ ។

៣- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវអនុវត្តការងារអោយបានល្អប្រសើរ ក្នុងន័យរួមសហការគ្នាដើម្បីជួយប្រទេសដែលកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការអនុវត្តន៍មាត្រាទី ៤ ចំនុច ក ខ គ និង ឃ ក្នុងវគ្គទី ២ នេះ ។

៤- គិតគូរដល់សេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ការសហការគ្នារវាងភាគីនីមួយៗ និងសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គការអន្តរជាតិ ដោយលើកទឹកចិត្តដើម្បីបង្កើន Inter-alia ចំណេះដឹងរបស់ប្រជាជនអោយកាន់តែប្រសើរឡើងលើការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត និងការជ្រើសរើសយកបច្ចេកវិទ្យាថ្មីដែលមានបរិមាណសំណល់ក្នុងកំរិតទាប ។

មាត្រា ១១

កិច្ចព្រមព្រៀងទាក់ទងនឹងការងារជាទ្វេភាគី ពហុភាគី និងតំបន់

១- ទោះបីមានការចែងក្នុងមាត្រាទី ៤ វគ្គទី ៥ ក៏ដោយ ភាគីនីមួយៗអាចចូលរួមបង្កើតកិច្ចព្រមព្រៀងជាលក្ខណៈទ្វេភាគី ពហុភាគី ឬ តំបន់រួមដោយផ្អែកទៅលើការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែននូវសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតជាមួយគ្នាភាគីជាសមាជិក ឬមិនមែនជាសមាជិករបស់អនុសញ្ញានេះបាន ដោយស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀងគ្នា ឬរៀបចំដឹកជញ្ជូនសំណល់ ដោយមិនអនុវត្តការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតខុសពីការគ្រប់គ្រងតាមបច្ចេកទេសបរិស្ថានដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។ ការឯកភាពគ្នា ឬការរៀបចំការដឹកជញ្ជូនសំណល់នេះត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់លើសេចក្តីចែង ស្តីអំពីការគ្រប់គ្រងបរិស្ថានដែលជាគោលបំណងរបស់អនុសញ្ញាអន្តរជាតិពិសេស ហើយជាពិសេសគឺត្រូវលើកផលប្រយោជន៍របស់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

២- ភាគីនីមួយៗត្រូវរាយការណ៍ដល់លេខាធិការដ្ឋានអំពីកិច្ចព្រមព្រៀងលក្ខណៈជាទ្វេភាគី ពហុភាគី តំបន់ ឬការរៀបចំណាមួយយោងទៅតាមវគ្គទី ១ ដែលគេបានចូលរួមក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់អនុសញ្ញា ក្នុងទិសដៅត្រួតពិនិត្យការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតឆ្លងដែនដែលធ្វើឡើងដោយភាគីដែលស្ថិតក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ សេចក្តីចែងនៃអនុសញ្ញានេះ

មិនធ្វើអោយមានការប្រែប្រួលលើការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែន ដែលប្រព្រឹត្តទើងស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀង ដោយអនុវត្តការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត តាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស បរិស្ថានត្រឹមត្រូវទៅតាមតម្រូវការរបស់អនុសញ្ញា ។

មាត្រា ១២

ការពិគ្រោះលើការទទួលខុសត្រូវរបស់អនុសញ្ញាអន្តរជាតិទាំងសង

រាល់ភាគីនិមួយៗត្រូវសហការត្រួតពិនិត្យដើម្បីអនុម័តលើគោលការណ៍រៀបចំច្បាប់ និងនីតិវិធី លើការទទួលខុសត្រូវ និងការចេញសងរាល់ការខូចខាតទាំងឡាយ ដែលបណ្តាលមកពីការដឹកជញ្ជូន សំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតឆ្លងដែន ។

មាត្រា ១៣

ការបញ្ជូនព័ត៌មាន

- ១- ភាគីនិមួយៗត្រូវមានការយល់ដឹង និងធានារ៉ាប់រងក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចៃដន្យ នៅពេលគេ កំពុងធ្វើការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ឬពេលចាក់ចោល ដែលបង្ក គ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពមនុស្ស និងគុណភាពបរិស្ថានក្នុងប្រទេសផ្សេងៗទៀត ភាគីនោះត្រូវ ប្រកាសជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ ។
- ២- តួភាគីនិមួយៗត្រូវរាយការណ៍ដល់គ្រប់ភាគីនានា តាមរយៈលេខាធិការដ្ឋានអំពី :
  - ក- ការផ្លាស់ប្តូរត្រូវប្រព្រឹត្តតាមការកំណត់របស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងក្រុមការងាររួម អនុលោមតាមសេចក្តីចែងក្នុងមាត្រាទី ៥ ។
  - ខ- ការផ្លាស់ប្តូរនិយមន័យរបស់សំណល់គ្រោះថ្នាក់តាមប្រទេសនិមួយៗរបស់ខ្លួន អនុលោមតាម សេចក្តីចែងក្នុងមាត្រាទី ៣ អោយបានឆាប់រហ័សទៅតាមលទ្ធភាព ។
  - គ- សេចក្តីសំរេចនានា ដែលធ្វើឡើងដោយភាគីនិមួយៗ មិនអាចចាត់ទុកជាសេចក្តីយល់ព្រមរួម ឬផ្នែកខ្លះក្នុងការនាំចូលសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតទៅចាក់ចោលនៅតំបន់ដែល ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ច្បាប់ជាតិនៃភាគីនោះ ។
  - ឃ- សេចក្តីសំរេចនានា ដែលកំណត់ឡើងដោយភាគីនិមួយៗ សំដៅកំរិតកំណត់ ឬហាមឃាត់ ការនាំចេញសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ។
  - ង- តម្រូវការព័ត៌មានផ្សេងៗ អនុលោមតាមសេចក្តីចែងក្នុងវគ្គទី ៤ នៃមាត្រានេះ ។
- ៣- ភាគីនិមួយៗ ដែលមានច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិនានា ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ដល់អង្គសន្និសីទភាគី តាមរយៈលេខាធិការដ្ឋាន ស្របតាមសេចក្តីចែងក្នុងមាត្រាទី ១៥ មុនពេលបំណាច់ឆ្នាំ ។ នៅក្នុងរបាយការណ៍នៃឆ្នាំកន្លងទៅ ត្រូវសរសេររបាយការណ៍អំពី :
  - ក- ការជ្រើសតាំងសមាសភាពរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬក្រុមការងាររួម អនុលោមតាម សេចក្តីចែងក្នុងមាត្រាទី ៥ ។

- ខ- ព័ត៌មានស្តីពីការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតដែលគេបានពាក់ព័ន្ធមាន :
  - បរិមាណនៃការនាំចេញ ប្រភេទ លក្ខណៈ ប្រទេសដែលជាគោលដៅចាក់ចោល ប្រទេសឆ្លងកាត់ និងនីតិវិធីចាក់សំណល់ ដូចមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាស ។
  - បរិមាណនៃការនាំចូល ប្រភេទ លក្ខណៈ ប្រភពបង្កើត និងនីតិវិធីនៃការចាក់ចោល សំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ។
  - ការបោះបង់ចោលដែលមិនលើសពីគំរោង ។
  - ការខំប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយបរិមាណសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ជាពិសេស សំដៅលើការដឹកជញ្ជូន ។
- គ- ព័ត៌មានស្តីពីវិធានការ ដែលត្រូវបានអនុម័តដើម្បីអនុវត្តនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។
- ឃ- ព័ត៌មានស្តីពីពិតប្រាកដ ត្រូវបានចងក្រងឡើងពីឥទ្ធិពលនៃការប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្ស និងគុណភាពបរិស្ថាន ដែលជាមូលហេតុបណ្តាលមកពី ការបង្កើត ការដឹកជញ្ជូន និងការបោះបង់ចោលនៃសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត ។
- ង- ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងជាលក្ខណៈទ្វេភាគី ពហុភាគី តំបន់រួម និងការរៀបចំ កិច្ចព្រមព្រៀងដោយអនុលោមតាមសេចក្តីចែងក្នុងមាត្រាទី ១១ នៃអនុសញ្ញានេះ ។
- ច- ព័ត៌មានស្តីពីភាពគ្រោះថ្នាក់ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងក្នុងពេលដឹកជញ្ជូន និងពេលចាក់ចោល សំណល់គ្រោះថ្នាក់ រឺសំណល់ដទៃទៀត និងព័ត៌មានស្តីពីវិធានការណ៍ដោះស្រាយបញ្ហានេះ។
- ឆ- ព័ត៌មានលើការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រចាក់សំណល់នៅក្នុងតំបន់ ដែលគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ជាតិ។
- ជ- ព័ត៌មានស្តីពីវិធានការណ៍ទទួលខុសត្រូវលើការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាថ្មីដើម្បីកាត់បន្ថយ រឺបំបាត់ ការផលិតសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ។
- ឈ- ព័ត៌មានស្តីពីបញ្ហាផ្សេងៗ ដែលអង្គសន្និសីទភាគីចាត់ទុកថាមានការពាក់ព័ន្ធ ។
- ៤- ភាគីនីមួយៗដែលមានច្បាប់ជាតិនិងបទបញ្ញត្តិ ត្រូវធានាថារាល់សេចក្តីប្រកាសចំលង ស្តីពីការអនុញ្ញាតលើ ការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ឬសំណល់ដទៃទៀត និងភាពទទួល ខុសត្រូវ ចំពោះការដឹកជញ្ជូននេះនឹងត្រូវធ្វើដល់លេខាធិការដ្ឋាន នៅពេលភាគីយល់ឃើញថា ការដឹកជញ្ជូនសំណល់ ទាំងនេះអាចបង្កការប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ។

មាត្រាទី ១៤
ផ្នែកទី៣

- ១- ភាគីនីមួយៗបានឯកភាពថា អនុលោមតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងក្នុងតំបន់ និងអនុតំបន់ផ្សេងៗគ្នា ដូចនេះត្រូវតែបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល និងផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកវិទ្យានៅក្នុងតំបន់ និងអនុតំបន់ ដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀត និងការកាត់បន្ថយការ បង្កើតសំណល់ ។ ភាគីនីមួយៗត្រូវដោះស្រាយបង្កើតយន្តការវិភាគដោយខ្លួនឯង ។

២- ភាគីនីមួយៗត្រូវគិតគូរទៅលើការបង្កើតថវិកា ដើម្បីជួយជាមូលដ្ឋានបណ្តោះអាសន្នក្នុងករណីបន្ទាន់ ដើម្បីកាត់បន្ថយការខូចខាតពីគ្រោះថ្នាក់ ដែលកើតឡើងដោយសារការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែន នៃ សំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ឬក្នុងកំឡុងពេលនៃដំណើរការចាក់ចោលសំណល់ ទាំងនោះ ។

មាត្រា ១៥
អង្គសន្និសីទរបស់ភាគី

- ១- អង្គសន្និសីទរបស់ភាគី គឺជាការបង្កើតឡើងតាមរយៈភាគីទាំងអស់ ។ អង្គប្រជុំនីមួយៗនៃអង្គសន្និសីទរបស់ភាគី ត្រូវបានកោះអញ្ជើញដោយប្រធាននាយកប្រតិបត្តិកម្មវិធីបរិស្ថានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNEP) មុនរយៈពេលមួយឆ្នាំបន្ទាប់ពីចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធិរបស់អនុសញ្ញានេះ ។ បន្ទាប់មកអង្គប្រជុំវិសាមញ្ញនៃអង្គសន្និសីទភាគី នឹងត្រូវប្រារព្ធឡើងក្នុងរយៈពេលទៀងទាត់មួយ ដែលកំណត់ដោយអង្គសន្និសីទ នាសម័យប្រជុំលើកទីមួយ ។
- ២- អង្គប្រជុំវិសាមញ្ញបន្ថែមរបស់អង្គសន្និសីទភាគី ត្រូវប្រារព្ធឡើងក្នុងពេលផ្សេងទៀត បើសិនជាអង្គសន្និសីទចាត់ទុកជាការចាំបាច់ ឬតាមសំណើសុំរបស់ភាគីណាមួយ ដោយមានសំលេងគាំទ្រមួយភាគបីពីភាគីទាំងអស់ ។ ក្រោយពេលទទួលបានសំណើសុំក្នុងរយៈពេល ៦ខែ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវជូនដំណឹងអំពីសំណើនោះជូនភាគីទាំងអស់ ។
- ៣- ក្នុងអង្គសន្និសីទ ភាគីនីមួយៗត្រូវធ្វើការឯកភាព និងទទួលយល់ព្រម ដោយអនុម័តច្បាប់ស្តីពីបែបបទសំរាប់សន្និសីទរបស់ភាគី និងសំរាប់បញ្ហាផ្សេងៗ ក៏ដូចជាច្បាប់ថវិកា សំរាប់កំណត់ការចូលរួមបរិច្ចាគថវិកាផ្ទាល់របស់ភាគីនីមួយៗចំពោះអនុសញ្ញានេះ ។
- ៤- នៅក្នុងអង្គប្រជុំលើកទីមួយ ភាគីនីមួយៗ ត្រូវស្វែងយល់ពីវិធានការចាំបាច់បន្ថែមដើម្បីជួយបំប៉នចំណេះដឹងបន្ថែមលើការងារទទួលខុសត្រូវក្នុងការការពារ និងការថែរក្សាបរិស្ថានផ្នែកទឹកសមុទ្រដែលមានក្នុងបរិបទនៃអនុសញ្ញានេះ ។
- ៥- សន្និសីទភាគី ត្រូវរក្សាបន្តការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំ និងធ្វើការវាយតម្លៃលទ្ធផលនៃការអនុវត្តរបស់សន្និសីទ និងលើសពីនេះត្រូវ :
  - ក- ជួយជំរុញអោយកាន់តែមានភាពចុះសំរុងគ្នាលើការអនុវត្តគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងវិធានការនានាសំរាប់កាត់បន្ថយភាពគ្រោះថ្នាក់នៃសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ដល់សុខភាពមនុស្ស និងគុណភាពបរិស្ថាន ។
  - ខ- ធ្វើការពិគ្រោះនិងទទួលយល់ព្រម ទៅតាមតម្រូវការ ឬធ្វើវិសោធនកម្មលើសន្និសីទ និងឧបសម្ព័ន្ធរបស់វា ដោយពិភាក្សាលើព័ត៌មានសំខាន់ៗ ដូចជាអ៊ិនធឺណេត (Inter- alia) ការស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស សេដ្ឋកិច្ច និងបរិស្ថាន ។
  - គ- ធ្វើការពិគ្រោះ និងទទួលខុសត្រូវលើការងារបន្ថែម ដែលអាចជាតម្រូវការក្នុងការអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវគោលបំណងរបស់អនុសញ្ញានេះ ក្នុងការបង្ហាញនូវបទពិសោធន៍ដែលធ្លាប់សំរេច

បានជោគជ័យក្នុងការងាររបស់ខ្លួន និងបទពិសោធន៍ក្នុងការងាររៀបចំភាគីអោយមានភាព
ចុះសំរុងគ្នាលើសេចក្តីចែងក្នុងមាត្រាទី ១១ ។

- ឃ- ធ្វើការពិគ្រោះ និងទទួលយល់ព្រមលើពិធីការផ្សេងៗ នៅពេលមានសំណើ ។
- ង- ចាត់តាំងបង្កើតអោយមានបុគ្គលសំរាប់ជំនួយការងាររបស់អនុសញ្ញា បើសិនចាត់ទុកថាជាការ
ចាំបាច់ ។

៦- អង្គការសហប្រជាជាតិ អង្គការពិសេសរបស់ UN ក៏ដូចជាប្រទេស ដែលមិនមែនជាភាគីរបស់
អនុសញ្ញានេះទេ អាចចូលរួមជាអ្នកសង្កេតការណ៍ក្នុងអង្គប្រជុំមួយនៃអង្គសន្និសីទរបស់ភាគី ។
បុគ្គលណា ឬភ្នាក់ងារដទៃទៀត ទោះបីជាបំរើការងារអោយជាតិ អន្តរជាតិ អន្តររដ្ឋាភិបាល
ឬក្រៅរដ្ឋាភិបាលណាមួយ ដែលមានជំនាញច្បាស់លាស់ទាក់ទងនឹងសំណល់គ្រោះថ្នាក់
ឬសំណល់ដទៃទៀត ហើយបានជូនដំណឹងដល់លេខាធិការដ្ឋាន អំពីគោលបំណងចង់ចូលរួមក្នុង
អង្គប្រជុំរបស់អង្គសន្និសីទភាគីក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍នឹងអាចយល់ព្រម លើកលែងតែមាន
សំលេងមួយភាគបីរបស់អង្គសន្និសីទភាគីបានជំទាស់ ។

៧- អង្គសន្និសីទរបស់ភាគី ត្រូវទទួលរ៉ាប់រងរយៈពេលបីឆ្នាំ បន្ទាប់ពីចូលជាធរមានក្នុងអនុសញ្ញានេះ
និងរាល់ ៦ឆ្នាំម្តង ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃលើលទ្ធផលនិមួយៗ ហើយបើមានការចាំបាច់នឹងពិភាក្សា
លើការអនុម័តទាំងស្រុងឬលើផ្នែកខ្លះនៃច្បាប់ហាមឃាត់ ការដឹកជញ្ជូនសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និង
សំណល់ដទៃទៀត ដើម្បីជាការជួយបង្ហាញអំពីព័ត៌មានថ្មីបំផុតនៃវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា
និងសេដ្ឋកិច្ច ។

មាត្រា ១៦
លេខាធិការដ្ឋាន

១- តួនាទីរបស់លេខាធិការដ្ឋាន :

- ក- រៀបចំ និងចាត់ចែងការប្រជុំ តាមសេចក្តីចែងក្នុងមាត្រាទី ១៥ និង ១៧ ។
- ខ- រៀបចំ និងបញ្ជូនរបាយការណ៍ ផ្នែកទៅលើព័ត៌មានដែលបានទទួល ស្របតាមមាត្រាទី ៣
៤ ៦ ១១ និងទី ១៣ ហើយក៏ដូចជាព័ត៌មាននានា ដែលទទួលបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំលើ
ការផ្លាស់ប្តូរសមាសភាពក្នុងមាត្រាទី ១៥ ឬព័ត៌មានដែលបានទទួលពីអង្គការក្នុង និងក្រៅ
រដ្ឋាភិបាល ។
- គ- រៀបចំរបាយការណ៍ពីសកម្មភាពលើការអនុវត្តន៍តួនាទីរបស់ខ្លួន ស្របតាមអនុសញ្ញានេះហើយ
រាយការណ៍ជូនទៅអង្គសន្និសីទភាគី ។
- ឃ- ធានាលើការសំរបស់រូបផ្នែកទំនាក់ទំនងការបរទេស ជាពិសេសលើផ្នែកចាត់តាំង និងការ
រៀបចំកិច្ចសន្យាផ្សេងៗ ដែលទាមទារឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់ ក្នុងការបោះបង់ចោលសំណល់
គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ។
- ង- ធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងក្រុមការងាររួម ដែលបានបង្កើតឡើង
អនុលោមតាមមាត្រាទី ៥ របស់អនុសញ្ញានេះ ។

- ២- ប្រមូលព័ត៌មាននានាស្តីពីការដ្ឋានជាតិ ឬមធ្យោបាយនានាទាក់ទងនឹងការបោះបង់ចោល សំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឬសំណល់ដទៃទៀតរបស់ភាគីនីមួយៗ ហើយធ្វើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ទាំងនេះដល់ភាគីទៀត ។
- ៣- ទទួល និងបញ្ជូនបន្តរាល់ព័ត៌មាននានាពីភាគីមួយទៅភាគីមួយទៀតអំពី :
  - ប្រភពជំនួយផ្នែកបច្ចេកទេស និងផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល
  - ជំនាញបច្ចេកទេស និងវិទ្យាសាស្ត្រ
  - គន្លឹះនៃការណែនាំ និងឯកទេស
  - ការរកប្រភពធនធាន
  - នៅពេលមានសំណើ នេសាទការដ្ឋាននានាជួយភាគីនីមួយៗតាមការដាក់ស្នើ ដូចជាផ្នែក៖
    - ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរបស់អនុសញ្ញានេះ
    - ការគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត
    - បច្ចេកវិទ្យាបរិស្ថានដែលទាក់ទងនឹងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតដូចជា បច្ចេកវិទ្យាគាត់បន្ថយសំណល់ និងធ្វើអោយគ្មានសំណល់ ។
    - ការវាយតម្លៃលើសមត្ថភាព និងការជ្រើសរើសទីលាននៃការបោះបង់ចោលសំណល់ ។
    - ការត្រួតពិនិត្យសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ។
    - និងការទទួលខុសត្រូវ នៅពេលមានគ្រោះអាសន្នដោយសារសំណល់ ។
- ៤- ផ្តល់ព័ត៌មានតាមសំណើរបស់ភាគីនីមួយៗលើទីប្រឹក្សា ឬការផ្តល់យោបល់អំពីវិធីសាស្ត្រនានា ដែលធ្លាប់សំរេចបានលទ្ធផលល្អកន្លងមក សំរាប់ជាជំនួយលើការពិនិត្យពិច័យចំពោះការ ប្រកាសពីសកម្មភាពដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែន ការព្រមព្រៀងលើការរេចខ្ចប់សំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀត ដែលទាក់ទងនឹងការប្រកាស ឬតាមហេតុការណ៍ជាក់ស្តែងលើសំណើ ផ្នែកសំភារៈគ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងសំណល់ដទៃទៀតតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស បរិស្ថាននៅពេល គេមានមូលហេតុគួរអោយទុកចិត្តថា សំណល់មានបញ្ហានេះមិនអាច គ្រប់គ្រងតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថានបាន ។ ការចំណាយលើការពិនិត្យពិច័យនេះ មិនមែនជាបន្ទុករបស់លេខាធិការដ្ឋានឡើយ ។
- ៥- ជួយភាគីនីមួយៗតាមសំណើ ស្តីពីអត្តសញ្ញាណកម្មនៃការដឹកជញ្ជូនខុសច្បាប់ និងផ្សព្វផ្សាយ ជាបន្ទាន់ដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ អំពីព័ត៌មានដែលទទួលបានពីការដឹកជញ្ជូនខុសច្បាប់ ។
- ៦- សហការជាមួយភាគីនីមួយៗ អង្គការអន្តរជាតិ និងអង្គការពាក់ព័ន្ធនានា ក្នុងការផ្តល់ អ្នកឯកទេស និងសំភារៈបច្ចេកទេស សំរាប់ជាប្រយោជន៍ក្នុងការជួយជាបន្ទាន់ដល់ប្រទេស ដែលកំពុងមានឧប្បត្តិហេតុគ្រោះថ្នាក់ដោយសារសំណល់ ។
- ៧- ការបែងចែកតួនាទីផ្សេងៗនេះ តាមគោលបំណងរបស់អនុសញ្ញា ក៏ដូចជាការកំណត់របស់ អង្គសន្និសីទភាគីដែរ ។
- ៨- តួនាទីរបស់លេខាធិការដ្ឋាន នឹងត្រូវអនុវត្តដោយកម្មវិធីបរិស្ថានអង្គការសហប្រជាជាតិ ផ្អែកលើ

មូលដ្ឋានបណ្តោះអាសន្ន រហូតដល់ចុងបញ្ចប់អង្គប្រជុំលើកទីមួយរបស់អង្គសន្និសីទភាគី ដែល
ព្រមព្រៀងធ្វើឡើងអនុលោមតាមមាត្រាទី ១៥ ។

- ៣- នៅក្នុងអង្គប្រជុំលើកទីមួយរបស់ភាគី អង្គសន្និសីទភាគីត្រូវចាត់តាំងលេខាធិការដ្ឋាន មកពីក្នុង
ចំណោមអង្គការនៃអន្តររដ្ឋាភិបាល ដែលបានចុះហត្ថលេខាស្ម័គ្រចិត្ត ដើម្បីទទួលអនុវត្តតំណែង
លេខាធិការដ្ឋានតាមអនុសញ្ញានេះ ។ នៅក្នុងអង្គប្រជុំនេះ អង្គសន្និសីទភាគីក៏ត្រូវវាយតម្លៃ
លើការអនុវត្តន៍តួនាទីរបស់លេខាធិការដ្ឋានស្តីទីដែរ ជាពិសេសចំពោះសេចក្តីចែងនៅក្នុងវគ្គទី ១
នៃមាត្រានេះ និងដោះស្រាយសំណើទៅពេលមានរចនាសម្ព័ន្ធត្រឹមត្រូវសំរាប់មុខតំណែងនេះ ។

មាត្រាទី ១៧
ការធ្វើវិសោធនកម្មអនុសញ្ញា

- ១- ភាគីនីមួយៗ អាចធ្វើសំណើក្នុងការធ្វើវិសោធនកម្មអនុសញ្ញានេះ ហើយភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ នឹង
កិច្ចព្រមព្រៀង មានសិទ្ធិស្នើសុំក្នុងការធ្វើវិសោធនកម្មលើកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។ ការធ្វើ
វិសោធនកម្មទាំងពីរខាងលើនេះ ត្រូវគិតតួពិចារណាអោយបានល្អិតល្អន់លើ អ៊ីនធឺណេត អាស៊ីយ៉ា
(Inter-alia) ដែលទាក់ទងនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេស ។
- ២- ការធ្វើវិសោធនកម្មអនុសញ្ញានេះ ត្រូវតែមានការទទួលយល់ព្រមពីអង្គប្រជុំរបស់អង្គសន្និសីទភាគី ។
ការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវតែមានការឯកភាពពីអង្គប្រជុំរបស់ភាគី ដែលពាក់ព័ន្ធ
នឹងកិច្ចព្រមព្រៀង ។ រាល់លិខិតស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះអនុសញ្ញា និងកិច្ចព្រមព្រៀង នឹងត្រូវ
ផ្ញើជូនភាគីនីមួយៗតាមរយៈលេខាធិការដ្ឋានក្នុងរយៈពេល ៦ខែ មុនពេលចាប់ផ្តើមបើកអង្គប្រជុំ ។
លេខាធិការដ្ឋានក៏ត្រូវផ្សព្វផ្សាយផងដែរ អំពីសំណើធ្វើវិសោធនកម្ម ដល់ហត្ថលេខីនៃអនុសញ្ញានេះ
សំរាប់ជាព័ត៌មាន ។
- ៣- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវធ្វើការប្រឹងប្រែងដើម្បីសំរេចដល់ការយល់ព្រម លើសំណើសុំធ្វើវិសោធនកម្ម
នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះដោយមតិទូទៅ ។ បើសិនការប្រឹងប្រែងនេះ មិនឈានដល់ការឯកភាពទេ
មធ្យោបាយចុងក្រោយគឺការបោះឆ្នោតដើម្បីទទួលអនុម័តលើសំណើបីភាគបួននៃវគ្គមានរបស់
ភាគីនៅក្នុងអង្គសន្និសីទ ។ ហើយនឹងត្រូវបានរៀបចំដាក់ស្នើដោយលេខាធិការដ្ឋាន ចំពោះភាគី
នីមួយៗ ដើម្បីទទួលការអនុម័ត ការឯកភាព ការបញ្ជាក់ជាផ្លូវការ ឬការទទួលយល់ព្រម
របស់ភាគីនីមួយៗ ។
- ៤- នីតិវិធីដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងវគ្គទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះ
កិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ លើកលែងតែសំណើបីភាគបួនរបស់ភាគី ឯកភាពលើគោលការណ៍
បច្ចុប្បន្នមន្ត្រីការបោះឆ្នោតនៅក្នុងអង្គប្រជុំនឹងមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ដល់ការអនុម័តរបស់គេ ។
- ៥- រាល់ឯកសារនៃការធ្វើវិសោធនកម្មទាំងឡាយទាក់ទងនឹងការសច្ចាប័ន ការអនុញ្ញាត ការបញ្ជាក់
ជាផ្លូវការ ឬការទទួលយល់ព្រម នឹងត្រូវបានតំកល់ទុកនៅទីស្នាក់ការលេខាធិការដ្ឋាន ។
ការធ្វើវិសោធនកម្ម ដែលបានទទួលការអនុម័ត អនុលោមតាមការចែងនៅក្នុងវគ្គទី ៣ ឬទី ៤

ខាងលើ នឹងចូលជាធរមានក្រោយរយៈពេល ៩០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីទទួលបានលិខិតពីលេខាធិការដ្ឋាន
ទាក់ទងនឹង ការសច្ចាប័ណ្ណ ការអនុញ្ញាត ការបញ្ជាក់ជាផ្លូវការ ឬការទទួលយល់ព្រមដោយមាន
សំលេង គាំទ្របីភាគបួនពីភាគី លើការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះអនុសញ្ញា និងយ៉ាងតិចពីភាគបី
ចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀង ។ ការធ្វើវិសោធនកម្មនឹងចូលជាធរមាន សំរាប់ភាគីទាំងអស់ក្នុងរយៈ
ពេល ៩០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីភាគីបានដាក់ឱ្យពិនិត្យនូវឯកសារ ការធ្វើវិសោធនកម្មដែលមានការ
សច្ចាប័ណ្ណ ការអនុញ្ញាត ការបញ្ជាក់ជាផ្លូវការ ឬការទទួលយល់ព្រម ។

៦- គោលបំណងរបស់មាត្រានេះ ពាក្យ ភាគីបច្ចុប្បន្ន និងការបោះឆ្នោត មានន័យថាភាគីដែល
មានវត្តមានបច្ចុប្បន្ន និងការផ្តល់សំលេងគាំទ្រ ឬប្រឆាំង ។

មាត្រា ១៨

ការទទួលយល់ព្រម និងការធ្វើវិសោធនកម្មលើឧបសម្ព័ន្ធ

១- ឧបសម្ព័ន្ធនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ឬនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ នឹងត្រូវបង្កើតជាផ្នែកមួយ
នៃអនុសញ្ញា ឬកិច្ចព្រមព្រៀងនេះនៅក្នុងករណីដែលមិនបានចែងឱ្យទូលំទូលាយ ឬក្នុងករណី
ដែលមានសេចក្តីយោងទៅនឹងអនុសញ្ញានេះ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងនៃឧបសម្ព័ន្ធមួយដំណាលគ្នា នឹង
ការយោងទៅនឹងឧបសម្ព័ន្ធនានា ។ ឧបសម្ព័ន្ធនេះត្រូវបានកំរិតទៅតាមបញ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ
បច្ចេកទេស និងវដ្តពេល ។

២- លើកលែងតែមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ចំពោះឧបសម្ព័ន្ធនោះ បើមិនដូច្នោះទេ
នីតិវិធីខាងក្រោម នឹងត្រូវអនុវត្តទៅតាមសំណើ ទៅតាមការអនុម័ត និងត្រូវចាត់ចូលជាធរមាន
ដោយបន្ថែមឧបសម្ព័ន្ធទៅលើអនុសញ្ញានេះ ឬទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀង ។

ក- ឧបសម្ព័ន្ធនៅក្នុងអនុសញ្ញា និងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានស្នើ និងធ្វើការអនុម័តអនុលោម
ទៅតាមនីតិវិធី ដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រាទី ១៧ វគ្គទី ២ ទី ៣ និងទី ៤ ។

ខ- ភាគីណាមួយ ដែលមិនអាចទទួលយល់ព្រមពីការសុំបន្ថែមឧបសម្ព័ន្ធនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ
ឬនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ នោះភាគីត្រូវរាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់ទីស្នាក់ការ
ផ្គុំកងកសាររបស់លេខាធិការដ្ឋាន ក្នុងរយៈពេល ៦ខែ គិតចាប់ពីពេលដែលទីស្នាក់ការ
ធ្វើការទំនាក់ទំនងទៅភាគីនានាដើម្បីទទួលបានការអនុម័ត ។ ទីស្នាក់ការផ្គុំកងកសាររបស់លេខា
ធិការដ្ឋានត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ភាគីនិមួយៗ នៅពេលបានទទួលសេចក្តីរាយការណ៍
នោះ។ ភាគីនិមួយៗអាចផ្លាស់ប្តូរជំហររបស់ខ្លួន ស្តីពីការជំទាស់ទៅលើសេចក្តីប្រកាសកន្លង
មកដោយទទួលយល់ព្រមវិញ ហើយឧបសម្ព័ន្ធនឹងចូលជាធរមានសំរាប់ភាគីទាំងអស់ ។

គ- ក្នុងរយៈពេល ៦ខែផុតកំណត់បន្ទាប់ពីពេលដែលទីស្នាក់ការផ្គុំកងកសាររបស់លេខាធិការដ្ឋាន
បានបញ្ជូនដំណឹង នោះឧបសម្ព័ន្ធនឹងមានប្រសិទ្ធភាពសំរាប់ភាគីទាំងអស់ក្នុងអនុសញ្ញានេះ
ឬសំរាប់កិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដែលមិនបានដាក់ស្នើសេចក្តីប្រកាសស្របតាមសេចក្តី
ចែងនៃវគ្គ (ខ) ខាងលើ ។

- ៣- រាល់សំណើ លើការអនុម័តនិងការចូលជាធរមាន នៃការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះឧបសម្ព័ន្ធរបស់ អនុសញ្ញានេះ ឬចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗ នឹងជាប្រធានបទសំខាន់សំរាប់ទម្រង់ការតែមួយដូចគ្នា នឹងសំណើលើការអនុម័ត និងការចូលជាធរមាននៃឧបសម្ព័ន្ធចំពោះអនុសញ្ញា ឬចំពោះកិច្ចព្រម ព្រៀង ។ រាល់ការធ្វើវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវគិតតួលើ អ៊ុនធឺរ អាស៊ីយ៉ា ដែលទាក់ទង នឹងការពិចារណាទៅលើវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសសង្គម ។
- ៤- បើសិនការបន្ថែមឧបសម្ព័ន្ធ ឬការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះឧបសម្ព័ន្ធ មានការពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹង អនុសញ្ញានេះឬកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗ នោះការបន្ថែម ឬការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះឧបសម្ព័ន្ធ មិនអាចនឹងចូលជាធរមាន រហូតដល់ការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះអនុសញ្ញាឬកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ចូលជាធរមានសិន ។

មាត្រា ១៩

ភាគីណាមួយ

ដែលមានហេតុផលត្រូវអោយទុកចិត្តថា មានភាគីផ្សេងទៀតដែលកំពុង ឬបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងកាតព្វកិច្ចខ្លួនដែលមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ភាគីនោះអាចរាយការណ៍ ជូនលេខាធិការដ្ឋាន និងក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ជាមួយគ្នានេះ ត្រូវរាយការណ៍ផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលដល់ លេខាធិការដ្ឋានជាបន្ទាន់ អំពីភាគីដែលបានប្រព្រឹត្តបំពាននឹងអនុសញ្ញា ។ លេខាធិការដ្ឋាន នឹងត្រូវ ដាក់ស្នើរាល់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ទៅគ្រប់ភាគីនីមួយៗដើម្បីពិនិត្យ ។

មាត្រា ២០

ដំណោះស្រាយនៃជំនោះ

- ១- ក្នុងករណីមានជំនោះរវាងភាគីទាំងឡាយ តាមរយៈការបកស្រាយ ការអនុវត្តន៍ផ្នែកទៅតាម អនុសញ្ញានេះឬកិច្ចព្រមព្រៀង ភាគីនីមួយៗត្រូវរកវិធីដោះស្រាយជំនោះ តាមរយៈការចរចា ឬមធ្យោបាយសំរុះសំរួលណាមួយ តាមការជ្រើសរើសរបស់គេ ។
- ២- បើសិនភាគីពាក់ព័ន្ធ មិនអាចដោះស្រាយជំនោះរបស់គេ តាមរយៈមធ្យោបាយដែលបញ្ជាក់ក្នុង វគ្គទី ១ នៃមាត្រានេះ ហើយបើភាគីនៅតែបន្តជំនោះ ភាគីទាំងនោះត្រូវដាក់ជូនតុលាការ អន្តរជាតិ ឬដាក់ជូនអាជ្ញាកណ្តាលដែលស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌបានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ៦ ហើយដែល មានចែងពីអាជ្ញាកណ្តាល ។ ទោះបីពុំបានទទួលជោគជ័យក្នុងការស្វែងរកការឯកភាពលើការ ដាក់អោយពិនិត្យជំនោះទៅតុលាការអន្តរជាតិ ឬទៅអាជ្ញាកណ្តាលក្តី នោះមិនត្រូវអោយភាគី ទាំងនោះរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវក្នុងការបន្តស្វែងរកដំណោះស្រាយជំនោះតាមមធ្យោបាយ ស្របតាមវគ្គទី ១ ឡើយ ។
- ៣- នៅពេលកំពុងធ្វើការសច្ចានុម័ត ការទទួលយល់ព្រម ការអនុញ្ញាត ការបញ្ជាក់ជាផ្លូវការ ឬកំពុងឯកភាព ប្រទេសឬអង្គការនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច អាចធ្វើការប្រកាសទទួលស្គាល់

ជាផ្លូវការ ដូចជាភាពចាំបាច់នៃអ៊ីសូហ្វាកតូ (Ipso Facto) និងពុំចាំបាច់នូវការឯកភាព ពិសេសទាក់ទងនឹងភាគីដែលមានកាតាពូកិច្ចដូចគ្នា :

ក- ការដាក់ជូនទៅតុលាការអន្តរជាតិនូវបញ្ហាជម្លោះ ដើម្បីធ្វើការត្រួតពិនិត្យ

ខ- ឬទៅអាជ្ញាកណ្តាល អនុលោមតាមនីតិវិធី ដែលមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ៦ ។

សេចក្តីប្រកាសនេះ នឹងត្រូវរាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅលេខាធិការដ្ឋាន ដែលនឹងជូន បន្តដល់ភាគីទៀត ។

មាត្រា ២១

ការចុះហត្ថលេខា

អនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានបើកដំណើរការចុះហត្ថលេខាដោយតំណាងប្រទេស ដោយ ណាមីប៊ីយ៉ា (Namibia) ដែលជាតំណាងក្រុមប្រឹក្សាអង្គការសហប្រជាជាតិ សំរាប់ណាមីប៊ីយ៉ា (Namibia) និងដោយអង្គការដែលមានគោលនយោបាយ ឬសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន នាថ្ងៃទី ២២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៨៩ ក្នុងទីក្រុងបាសែល នៅនាយកដ្ឋានសហព័ន្ធកិច្ចការបរទេសនៃប្រទេសស្វីសក្នុងទីក្រុង Berne កាលពីថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ដល់ថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៨៩ និងនៅទីស្នាក់ ការអង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំទីក្រុងញូវយ៉កពីថ្ងៃទី ០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៩ ដល់ថ្ងៃទី ២២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៩០ ។

មាត្រា ២២

ការសម្របសម្រួល ការបញ្ជាក់ ឬការអនុវត្តជាផ្លូវការ

១- អនុសញ្ញានេះ នឹងជាប្រធានបទសំខាន់ចំពោះការធ្វើសច្ចានុម័ត ការព្រមព្រៀង ឬការអនុម័ត ដោយណាមីប៊ីយ៉ា (Namibia) ដែលជាតំណាងក្រុមប្រឹក្សាអង្គការសហប្រជាជាតិសំរាប់ ណាមី ប៊ីយ៉ា (Namibia) និងចំពោះការបញ្ជាក់ ឬអនុម័តជាផ្លូវការ ដោយអង្គការដែលមាន គោលនយោបាយ ឬសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន ។ ចំពោះឯកសារស្តីពីការធ្វើសច្ចានុម័ត ការព្រមព្រៀង ការ បញ្ជាក់ជាផ្លូវការឬការអនុម័ត នឹងត្រូវតំកល់ទុកនៅក្នុងទីស្នាក់ការផ្ទុកឯកសារលេខាធិការដ្ឋាន ។

២- យោងតាមវគ្គទី ១ ខាងលើ អង្គការណាមួយដែលក្លាយជាភាគីក្នុងអនុសញ្ញា ដោយពុំមែនជា សមាជិករដ្ឋាភិបាលណាមួយ ភាគីនោះនឹងត្រូវបានកំណត់កាតព្វកិច្ចទាំងអស់ ដោយអនុសញ្ញា នេះ ។ ក្នុងករណីដែលអង្គការទាំងនេះ ជាសមាជិករដ្ឋាភិបាល ហើយបានក្លាយទៅជាភាគីនៃ អនុសញ្ញា នោះអង្គការនិងសមាជិករដ្ឋាភិបាលត្រូវធ្វើការសម្រេចចិត្ត ទៅលើការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន តាមការកំណត់របស់អនុសញ្ញា ។

ក្នុងករណីដូចគ្នានេះ អង្គការនិងសមាជិករដ្ឋាភិបាល នឹងមិនត្រូវផ្តល់អំណាចដល់ការអនុវត្តន៍ សិទ្ធិចំពោះអនុសញ្ញានេះឡើយ ។

៣- យោងតាមវគ្គទី ១ ខាងលើ អង្គការនានា ត្រូវរាយការណ៍ពីការបញ្ជាក់ ឬការអនុញ្ញាត្តទៅលើ សមត្ថភាពរបស់គេ ចំពោះការងារដែលកំណត់ដោយអនុសញ្ញា ។ អង្គការនេះ ក៏ត្រូវរាយការណ៍

ទៅទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់លេខាធិការដ្ឋាន ថា តើនរណាដែលជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ លើការ
រាយការណ៍ដល់ភាគី អំពីការកំណត់ចំពោះទំហំសមត្ថភាពរបស់គេ ។

មាត្រា ២៣
ការចូលរួម

- ១- អនុសញ្ញានេះ នឹងបើកចំហរចំពោះការចូលរួមពីប្រទេសនិមួយៗមកពីណាមីប៊ីយ៉ា (Namibia)
ដែលតំណាងដោយក្រុមប្រឹក្សាអង្គការសហប្រជាជាតិសំរាប់ណាមីប៊ីយ៉ា និងអង្គការដែលមាន
គោលនយោបាយ វិសេដ្ឋកិច្ចមបន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលអនុសញ្ញានេះបានបញ្ចប់ការចុះហត្ថលេខាមក ។
ហើយឯកសារស្តីពីការចូលរួមនេះ នឹងត្រូវតំកល់ទុកនៅលេខាធិការដ្ឋាន ។
- ២- យោងតាមវគ្គទី ១ ខាងលើ នៅក្នុងឯកសារស្តីពីការចូលរួម អង្គការត្រូវរាយការណ៍អំពីទំហំ
សមត្ថភាព ចំពោះការងារដែលបានគ្រប់គ្រងដោយអនុសញ្ញា ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ អង្គការ
ក៏ត្រូវបញ្ជាក់ប្រាប់ដល់ទីស្នាក់ការលេខាធិការដ្ឋាន អំពីបំណាស់ប្តូរសំខាន់ៗនៅក្នុងទំហំសមត្ថភាព
របស់គេ ។
- ៣- សេចក្តីចែងនៅក្នុងមាត្រាទី ២២ វគ្គទី ២ ត្រូវអនុវត្តចំពោះអង្គការដែលមានគោលនយោបាយ
ឬសេដ្ឋកិច្ចម ដែលទទួលយល់ព្រមចំពោះអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ២៤
សិទ្ធិបោះឆ្នោត

- ១- លើកលែងតែសេចក្តីចែងនៅក្នុងវគ្គទី ២ នៃមាត្រានេះ ក្រៅពីនោះភាគីនិមួយៗដែលបាន
ចុះកិច្ចសន្យាចូលជាសមាជិករបស់អនុសញ្ញានេះ ត្រូវមានសិទ្ធិចូលរួមការបោះឆ្នោតបានម្តង ។
- ២- នៅក្នុងបញ្ហាសមត្ថភាពដូចមានចែងក្នុងមាត្រាទី ២២ វគ្គទី៣ និងមាត្រាទី២៣ វគ្គទី២
អង្គការដែលមានគោលនយោបាយ ឬសេដ្ឋកិច្ចម ត្រូវប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់គេសំរាប់បោះឆ្នោត
ជ្រើសរើសសមាជិកដែលមានចំនួនស្មើនឹង ចំនួនសមាជិករដ្ឋាភិបាលដែលជាភាគីរបស់អនុសញ្ញា
ឬរបស់កិច្ចព្រមព្រៀង ។ ផ្ទុយទៅវិញ អង្គការនេះមិនត្រូវប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់គេដើម្បី
បោះឆ្នោតទេ បើសិនសមាជិករដ្ឋាភិបាលរបស់គេ ប្រើប្រាស់ត្រឹមតែច្បាប់របស់គេប៉ុណ្ណោះ។

មាត្រា ២៥
ការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញា

- ១- អនុសញ្ញានេះនឹងចូលជាធរមានក្រោយរយៈពេល ៩០ថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលបានដាក់ជូនឯកសារទី
២០ (twentieth instrument) ស្តីពីការសច្ចានុម័ត ការទទួលយក ការបញ្ជាក់ជាផ្លូវការការ
អនុញ្ញាត ឬការទទួលយល់ព្រម ។

- ២- រាល់ប្រទេសនិមួយៗឬអង្គការដែលមានគោលនយោបាយឬសេដ្ឋកិច្ចម ដែលទទួលយកការអនុម័ត ការបញ្ជាក់ជាផ្លូវការ ឬក៏ទទួលយល់ព្រមចំពោះអនុសញ្ញានេះ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលបានដាក់ជូន នូវឯកសារទី ២០ លើការសច្ចាភ័យ ការទទួលយក ការបញ្ជាក់ជាផ្លូវការ ការអនុញ្ញាត ឬការទទួលយល់ព្រម នឹងចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល ៩០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដាក់នោះមក ។
- ៣- តាមគោលបំណងនៃសេចក្តីចែងក្នុងវគ្គទី ១ និងទី ២ ខាងលើ អង្គការដែលមាននយោបាយ ឬសេដ្ឋកិច្ចម ដែលបានដាក់ឯកសារណាមួយ នឹងមិនត្រូវបានយកមកបញ្ចូលបន្ថែមចំពោះ ការដាក់ឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលធ្វើឡើងដោយសមាជិករដ្ឋាភិបាលនៃអង្គការដូចគ្នាឡើយ ។

មាត្រា ២៦
ការត្រៀមទុកនិងការប្រកាស

- ១- ការត្រៀមទុក ឬការលើកលែងពុំមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះឡើយ ។
- ២- វគ្គទី ១ នៃមាត្រានេះ មិនធ្វើអោយរាំងស្ទះដល់ការធ្វើសេចក្តីប្រកាស ឬសេចក្តីថ្លែងការណ៍ របស់ប្រទេសឬអង្គការនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចណាមួយ នៅពេលចុះហត្ថលេខា ធ្វើសច្ចាភ័យ ទទួលយក អនុញ្ញាត ការបញ្ជាក់ជាផ្លូវការ ឬធ្វើការទទួលយល់ព្រមចំពោះអនុសញ្ញានេះ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្នុងចំណោមច្បាប់ និងបទបញ្ជាគ្តីរបស់ប្រទេសឬអង្គការនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ចម គឺមានលក្ខណៈសមស្របនឹងការចែងនៃអនុសញ្ញា ដោយផ្តល់នូវសេចក្តីប្រកាស ឬសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទៅតាមពាក្យសុំរបស់គេ សំដៅលើការបដិសេធ ឬផ្លាស់ប្តូរលទ្ធផល ស្របច្បាប់ដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញា ។

មាត្រា ២៧
ការដកពាក្យចេញពីសមាជិកភាព

ក្រោយរយៈពេលបីឆ្នាំ បន្ទាប់ពីថ្ងៃចូលជាភាគីពេញសិទ្ធិនៃអនុសញ្ញា ភាគីនិមួយៗអាច ដកពាក្យចេញពីសមាជិកភាពរបស់អនុសញ្ញានេះវិញនៅពេលណាមួយក៏បាន ដោយគ្រាន់តែសរសេរ បញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជូនដំណឹងទៅទីស្នាក់ការកំរិតឯកសាររបស់លេខាធិការដ្ឋាន ។

មាត្រា ២៨
ទីស្នាក់ការកំរិតឯកសារ

អគ្គលេខាធិការរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ នឹងមាននាទីជាទីស្នាក់ការកំរិតឯកសាររបស់ អនុសញ្ញានិងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ២៩

អត្ថបទដែលមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់

អត្ថបទជាភាសាដើមដូចជា ភាសាអារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ ដែលមានក្នុងអនុសញ្ញានេះ នឹងចាត់ទុកជាភាសាផ្លូវការត្រឹមត្រូវដូចគ្នា ។

ការចុះហត្ថលេខាខាងក្រោមជាសាក្សីឬភ័កតាងបញ្ជាក់ថា មានសិទ្ធិអំណាចត្រឹមត្រូវនិង ពេញលេញ បន្ទាប់ពីការចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះ ។

ធ្វើនៅ

ថ្ងៃ

ខែ

ឆ្នាំ

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១

ប្រភេទសំណល់ដែលត្រូវត្រួតពិនិត្យ

ប្រភេទសំណល់

- ១- សំណល់វេជ្ជសាស្ត្រ ដែលបានមកពីការព្យាបាល និងការវះកាត់ជំងឺនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ គ្លីនិក និងមជ្ឈមណ្ឌលវេជ្ជសាស្ត្រ ។
- ២- សំណល់ដែលបានមកពីផលិតផល និងដំណើរការរៀបចំផលិតឱសថ
- ៣- សំណល់ឱសថ ថ្នាំគ្រាប់ និងថ្នាំចាក់
- ៤- សំណល់ដែលបានមកពីផលិតផល ការផ្សំ និងការប្រើប្រាស់ថ្នាំសំរាប់ការបំបែកធាតុគីមី ជីវៈ និង ឱសថដែលបានមកពីរុក្ខជាតិ ។
- ៥- សំណល់ដែលបានមកពីការផលិត ការផ្សំ និងការប្រើប្រាស់ជាតិគីមីដើម្បីការពារសាច់ឈើ ។
- ៦- សំណល់ដែលបានមកពីផលិតផល ការផ្សំ និងការប្រើប្រាស់សារធាតុសរីរាង្គរំលាយ ។
- ៧- សំណល់ដែលបានមកពីការដុតកំដៅ និងដំណើរការធ្វើឱ្យលោហៈមានភាពរឹង ដែលផ្ទុកដោយសារធាតុគីមីស្យានីត (cyanides) ។
- ៨- សំណល់ដែលបានពីសារធាតុប្រេងដែលមិនអាចប្រើប្រាស់បាន
- ៩- សំណល់ប្រេង ទឹក អ៊ីដ្រូកាបូន ល្បាយទឹក និងថ្នាំលាប
- ១០- សំណល់ដែលបានមកពីសារធាតុផ្សេងៗ និងភាគល្អិតនានាដែលផ្ទុក ប៊ូលីក្លរីដេតធូណីល (PCBs) ប៊ូលីក្លរីដេតធូណីល (PCTs) និងប៊ូលីប្រូមីនប៊ីធូណីល (PBBs)
- ១១- សំណល់ដីដែលបានមកពីការស្នាក់នៅ ការបិទចំហេះ និងការធ្វើប្រតិកម្មពីរូលីទិច (Pyrolytic)
- ១២- សំណល់ដែលបានមកពីផលិតផល ការផ្សំ និងការប្រើប្រាស់ទឹកខ្មៅ ល័ក្ខណ៍ ជាតិពណ៌ ថ្នាំលាប ម្រឹក្សណ៍ ថ្នាំរលោង ។
- ១៣- សំណល់ដែលបានមកពីផលិតផល ការផ្សំ និងការប្រើប្រាស់ដីរលើ ដីរកៅស៊ូ ជ័រញូស៊ិច ជ័រការ និងសារធាតុស្អិត ។
- ១៤- សំណល់សារធាតុគីមីថ្មីដែលពុំស្គាល់បានកើតឡើងពីការស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍន៍ ឬសកម្មភាពបង្រៀន ដែលមានឥទ្ធិពលលើមនុស្ស ឬបរិស្ថាន ។
- ១៥- សំណល់ជាតិផ្ទុះដែលអាចកើតឡើងដោយដោយធម្មជាតិ មិនមែនជាប្រធានបទចំពោះច្បាប់ដីទេទៀត ។
- ១៦- សំណល់ដែលបានមកពីផលិតផល ការផ្សំ និងការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីសំរាប់លាងរូបថត និងការប្រើប្រាស់សំភារៈផ្សេងៗក្នុងដំណើរការនោះ ។
- ១៧- សំណល់ដែលជាលទ្ធផលនៃការធ្វើប្រតិកម្មផ្ទៃខាងលើរបស់លោហៈ និងថ្នាំស្លឹច ។
- ១៨- សំណល់ដែលបានមកពីដំណើរការចាក់ចោលសំណល់ឧស្សាហកម្ម

តារាងរូបសំណាក

- ១៩- លោហៈកាបូន(C)
- ២០- ប៊េរីល្យូម (Be) និងសមាសធាតុរបស់វា
- ២១- ក្រូម (Cr)និងសមាសធាតុរបស់វា
- ២២- សមាសធាតុទង់ដែង (Cu)
- ២៣- សមាសធាតុស័ង្កសី (Zn)
- ២៤- អាសេនិក (As) និងសមាសធាតុរបស់វា
- ២៥- សេលេញ៉ូម (Se) និងសមាសធាតុរបស់វា
- ២៦- កាត់ម្យូម (Cd) និងសមាសធាតុរបស់វា
- ២៧- អង់ទីមន (Sb) និងសមាសធាតុរបស់វា
- ២៨- តេលុយរ៉ូម (Te) និងសមាសធាតុរបស់វា (Tellurium; Tellurium compounds)
- ២៩- ម៉ាត (Hg) និងសមាសធាតុរបស់វា
- ៣០- តាល់ល្យូម (Tl) និងសមាសធាតុរបស់វា (Thallium; Thallium compounds)
- ៣១- សំណ (Pb) និងសមាសធាតុរបស់វា
- ៣២- សមាសធាតុអសរីរាង្គក្នុងរូបអ៊ីន លើកលែងតែកាល់ស្យូមក្នុងរូបអ៊ីន (Inorganic fluorine compoundss excluding calcium fluoride)
- ៣៣- ស្យានីតអសរីរាង្គ (CN⁻¹)
- ៣៤- សូលុយស្យុងអាស៊ីត ឬអាស៊ីតស្ថិតក្នុងលក្ខណៈរឹង (Acidic solution or acids in solid form)
- ៣៥- សូលុយស្យុងបាស ឬសូលុយស្យុងបាសស្ថិតក្នុងលក្ខណៈរឹង (Basic solutions or bases in solid form)
- ៣៦- អាបេស្តូ (ធូលី និងអំពោះ) (Asbestos)
- ៣៧- សមាសធាតុសរីរាង្គផូស្វរ (P)
- ៣៨- ស្យានីតសរីរាង្គ (Organic cyanides)
- ៣៩- ផេណុល សមាសធាតុផេណុល រាប់បញ្ចូលទាំងក្លរូផេណុល
- ៤០- អេទែ (Ethers)
- ៤១- សរីរាង្គអាឡូសែនរំលាយ (Halogenated organic solvents)
- ៤២- អង្គធាតុរំលាយសរីរាង្គ លើកលែងតែសរីរាង្គអាឡូសែនរំលាយ (Oranic Solvents excluding Halogenated Organic Solvents)
- ៤៣- កុងសែន្ទ នៃ ប្លូលីក្លរីន ឌីបេនស្យូហ្វុរ៉ាន (Any congenor of polychlorinated dibenzofuran)
- ៤៤- កុងសែន្ទ នៃ ប្លូលីក្លរីន ឌីបេនហ្សូប៊ីណូឌីន (Any congenor of polychlorinated dibenzo-p-dioxin)
- ៤៥- សមាសធាតុសរីរាង្គអាឡូសែន ក្រៅពីសមាសធាតុដែលទាក់ទងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនេះ ដូចជា :
(៣៩- ៤០ - ៤១ - ៤២ - ៤៣ - ៤៤) ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២

ប្រភេទសំណល់ដែលស្នើអោយមានការពិចារណាពិសេស

- ៤៦- សំណល់ដែលប្រមូលបានមកពីសំណល់ផ្ទះសំបែង
- ៤៧- សំណល់ដែលបានមកពីការដុតសំណល់ផ្ទះសំបែង

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣

ចេញឈ្មោះស្តីពីលក្ខណៈគ្រោះថ្នាក់នៃសំណល់

ថ្នាក់ លេខសំគាល់ លក្ខណៈ

- ១ H₁ **សារធាតុដែលអាចផ្ទុះ**
 សំណល់ ឬសារធាតុផ្ទុះ គឺជាសារធាតុរឹង រាវ ឬសំណល់ (សមាសធាតុល្បាយ ឬសំណល់) ដែលមានលក្ខណៈផលិតឧស្ម័ននៅក្នុងប្រតិកម្មគីមី នៅក្នុង សីតុណ្ហភាពមួយ សំពាធនិងនៅល្បឿនតែមួយ ដែលអាចបណ្តាលឱ្យអន្តរាយ ដល់អ្វីៗដែលនៅជុំវិញ ។
- ៣ H₃ **អង្គធាតុរាវដែលចាស់នេះ**
 អង្គធាតុរាវងាយនេះ ជាអង្គធាតុរាវ ឬល្បាយអង្គធាតុរាវ ឬអង្គធាតុរាវ ដែលមាន អង្គធាតុរឹងនៅក្នុងល្បាយ ឬអណ្តូត (ឧទា : ថ្នាំលាប ថ្នាំរលោង ម្រឹក្សណ៍ ដោយមិនរាប់បញ្ចូលសារធាតុ ឬសំណល់ ម្យ៉ាងទៀតការបែងចែក ចំណាត់ថ្នាក់ គឺផ្អែកលើប្រភេទគ្រោះថ្នាក់របស់វា) ដែលនៅសីតុណ្ហភាព ៦០^oc (តាមការសាកល្បង នៅពេលសាកល្បងបិទកែវ (closed cup) ឬ ៦៥.៦^oc នៅពេលសាកល្បង បើកកែវ (open cup) វាជាចំហាយដែលមិនអាចនេះ) ។
- ៤.១ H_{4.1} **អង្គធាតុរឹងដែលចាស់នេះ**
 អង្គធាតុរឹង ឬសំណល់រឹង ឬសំណល់ផ្សេងៗ ក្រៅពីប្រភេទសំណល់ដែលអាចផ្ទុះ ហើយដែលអាចនេះ ឬអាចបណ្តាលអោយនេះដោយសារការកកិត ដែលស្ថិតក្នុង អំឡុងពេលដឹកជញ្ជូន ។
- ៤.២ H_{4.2} **សារធាតុឬសំណល់ដែលអាចនេះដោយខ្លួនឯង**
 សារធាតុឬសំណល់ដែលអាចនេះដោយខ្លួនឯង ក្នុងលក្ខខណ្ឌធម្មតា ក្នុងពេល ដឹកជញ្ជូន ឬនេះឡើងដោយសារប៉ះនឹងខ្យល់ ។
- ៤.៣ H_{4.3} **សារធាតុឬសំណល់ពេលប៉ះជាមួយទឹកកកឬភ្លៀងជាឧស្ម័នដែលចាស់នេះ**
 សារធាតុឬសំណល់ដែលធ្វើប្រតិកម្មជាមួយទឹក អាចក្លាយជាអង្គធាតុ

នេះដោយឯកឯង ឬជាខុស្តែងដែលងាយនេះក្នុងសភាពគ្រោះថ្នាក់ខ្លាំង ។

- ៥.១ H_{5.1} **ការធ្វើអុកស៊ីដកម្ម**
សារធាតុឬសំណល់ ដែលមិនងាយនេះ ហើយជាទូទៅអាចនេះបាន នៅពេលមានប៉ះជាមួយអុកស៊ីសែន ឬជាមួយសារធាតុដទៃទៀត ។
- ៥.២ H_{5.2} **អុកស៊ីដកម្មសរីរាង្គ**
សារធាតុសរីរាង្គឬសំណល់ដែលផ្ទុកទៅដោយសម្ព័ន្ធបីរ៉ាឡង់ -o-o- ជាសារធាតុ ដែលអាចប្រែប្រួលដោយសារកំដៅ ដែលអាចរង exothermic ដោយការញែក ធាតុខ្លួនឯង ។
- ៦.១ H_{6.1} **ដែនកំនត់ "សភាពគ្រោះថ្នាក់"**
សារធាតុឬសំណល់ដែលអាចបង្កអោយស្លាប់ រងរបួសធ្ងន់ធ្ងរឬបំផ្លាញសុខភាព បើសិនយើងលេបចូល ដកដង្ហើម ឬការប៉ះតាមស្បែក ។
- ៦.២ H_{6.2} **សារធាតុចំនុះអាក្រក់**
សារធាតុ ឬកាកសំណល់ ដែលផ្ទុកដោយមីក្រូសារពាង្គកាយឬជាតិពុលដែល យើងស្គាល់ ឬសង្ស័យថាបានបង្កអោយកើតជំងឺដល់សត្វ និងមនុស្សលោក ។
- ៨ H₈ **សារធាតុដែលបង្កអោយប្រែប្រួល**
សារធាតុឬសំណល់ដែលនឹងបង្កការបំផ្លាញដោយប្រតិកម្មគីមី នៅពេលដែលប៉ះ ជាមួយជាលិកានៃសរីរាង្គមានជីវិត ឬក្នុងករណីដែលលេចជ្រាប រាល់សម្ភារៈ នឹងត្រូវបំផ្លាញឬខូចខាត រីឯឬមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនក៏អាចបង្កអោយមានគ្រោះថ្នាក់ ផ្សេងៗដែរ ។
- ៩ H₁₀ **ការបញ្ចេញខ្លួនកំពុងនៅក្នុងខ្យល់ ឬទឹក**
សារធាតុឬសំណល់ដែលអាចបញ្ចេញខ្លួនកំពុងនៅក្នុងកំរិតគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់នៅពេល មានប្រតិកម្មជាមួយទឹកឬខ្យល់ ។
- ៩ H₁₁ **ដែនកំនត់ "ការអូសបន្លាយនិងកំរិត"**
សារធាតុឬសំណល់បណ្តាលឱ្យមានជំងឺយូរអង្វែងនិងកំរិត រួមទាំងជំងឺមហារីក នៅពេលដែលមានការប៉ះពាល់តាមរយៈការ ដកដង្ហើម ការលេបចូលតាមមាត់ ឬការជ្រាបចូលតាមស្បែក ។
- ៩ H₁₂ **អេកូតិកសាស្ត្រ Ecotoxic**
សារធាតុឬសំណល់ដែលនឹងបង្កឱ្យមានការប៉ះពាល់បរិស្ថានភ្លាមៗ ឬក្នុងពេល អនាគតយូរអង្វែងបណ្តាលមកពីបណ្តុំជីវៈ ប្រព័ន្ធប៊ីយ៉ូទិច (biotic systems) ។

៩ H13 បន្ទាប់ពីការបោះបង់ចោលទិន្នផលសារធាតុណាមួយ វាអាចបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហា ផ្សេងៗ ដូចមានរៀបរាប់ពីប្រភេទលក្ខណៈខាងលើ

ការវិភាគ

សុក្តានុពលគ្រោះថ្នាក់របស់ប្រភេទសំណល់ នៅមិនទាន់ចងក្រងជាឯកសារឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ទេ ។ ការវិភាគកំណត់ឱ្យច្បាស់លាស់ពីចំនួនគ្រោះថ្នាក់នៃសំណល់មិនអាចធ្វើបានឡើយ ។ ការសាវជ្រាវត្រូវ ធ្វើឡើងឱ្យល្អិតល្អន់ដើម្បីកំណត់ពីលក្ខណៈគ្រោះថ្នាក់ ដែលមានទៅលើមនុស្សឬបរិស្ថានដោយសារ ប្រភេទសំណល់ទាំងនេះ ។ ការវិភាគទៅតាមកំរិតស្តង់ដារកំណត់ អាចធ្វើអោយសារធាតុនិងរូបធាតុ ពុំមានលក្ខណៈបំពុល ។ មានប្រទេសជាច្រើនបានពង្រីកការវិភាគរបស់ខ្លួន ដែលអាចអនុវត្តក្នុងបញ្ជី រូបធាតុ ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤

ដំណើរការបោះបង់ចោលសំណល់

ក. ដំណើរការដែលមិនមែនអោយមានលទ្ធភាពក្នុងការកែច្នៃ ការដកយក ការចំរាញ់ ការប្រើប្រាស់ឡើងវិញដោយផ្ទាល់ ឬការប្រើប្រាស់ជំនួស ។

នៅវគ្គ "ក" នេះបានលើកឡើងពីរាល់ការអនុវត្តន៍ លើការចាក់សំណល់ចោលទៅតាមការ ប្រតិបត្តិជាក់ស្តែង ។

- D1 ចាក់ចោលទៅក្នុងឬទៅលើដី (ឧទាហរណ៍: ទីលានទុកដាក់សំណល់)
- D2 ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មជាមួយដី (ការបំបែកធាតុជីវៈនៃអង្គធាតុរាវឬសំណល់កករាត់ ដែលចាក់ ចោលទៅក្នុងដី)
- D3 ការទុកដាក់សំណល់ដោយកប់អោយជ្រៅ (ការចាក់បញ្ចូលទៅក្នុងអណ្តូង)
- D4 ការទុកដាក់នៅផ្ទៃខាងលើ (ការទុកដាក់សំណល់រាវ ឬសំណល់រាត់នៅក្នុងរណ្តៅ ត្រពាំង ឬនៅក្នុងដៃសមុទ្រ)
- D5 ទីលានទុកដាក់សំណល់ពិសេស (បានដាក់ជាជួរដាច់ៗពីគ្នា មានកំរបបិទជិត និងដាក់អោយ ដាច់ពីគ្នា ដោយគិតត្រឹមហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន ។
- D6 ការបោះបង់ចោលទៅក្នុងទឹក លើកលែងសមុទ្រនិងមហាសមុទ្រ
- D7 ការបោះបង់ចោលទៅក្នុងសមុទ្រនិងមហាសមុទ្រ រាប់បញ្ចូលទាំងជ្រលងសមុទ្រ (sea-bed) ទៀតផង ។

- D₈ ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មជីវៈ មិនបានបញ្ជាក់អោយបានច្បាស់លាស់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនេះ គឺជា លទ្ធផលនៃសមាសធាតុចុងក្រោយឬល្បាយ ដែលត្រូវបានធ្វើការបោះបង់ចោលដោយអនុវត្ត តាមការប្រតិបត្តិនៅក្នុងវគ្គ "ក" នេះ ។
- D₉ ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មតាមលក្ខណៈរូបនិងគីមី ដែលមិនមិនបញ្ជាក់អោយបានច្បាស់ ឬល្បាយ ដែលត្រូវបានបោះបង់ចោល ដោយអនុវត្តតាមការប្រតិបត្តិ នៅក្នុងវគ្គ "ក" នេះ ដូចជា (វិញ្ញត្តិ សំងួត ការដុតឱ្យក្លាយជាផេះ ការបន្សាបឬការកំណក)
- D₁₀ ការដុតសំណល់នៅលើដី
- D₁₁ ការដុតសំណល់នៅសមុទ្រ
- D₁₂ ការស្តុកទុកជាអចិន្ត្រៃយ៍ (ទីតាំងរបស់កុងតឺន័រនៅក្នុងទឹក)
- D₁₃ ការលាយឬការច្របូកចូលគ្នានៃប្រភេទសំណល់ មុននឹងដាក់ស្នើចំពោះដំណើរការប្រតិបត្តិ ដូច មានចែងក្នុង វគ្គ "ក"
- D₁₄ ការវេចខ្ចប់ឡើងវិញ មុននឹងដាក់ស្នើចំពោះដំណើរការប្រតិបត្តិ ដូចមានចែងក្នុងវគ្គ "ក"
- D₁₅ ការស្តុកទុកដើម្បីរង់ចាំ ដំណើរការប្រតិបត្តិ ដូចមានចែងក្នុងវគ្គ "ក"

ខ. ដំណើរការដែលអាចឈានទៅរកការច្រើនប្រាស់ធនធានឡើងវិញ ការកែច្នៃ ការចំរាញ់ ការច្រើនប្រាស់ឡើងវិញដោយផ្ទាល់ ឬការច្រើនប្រាស់ជំនួស

វគ្គ ខ រួមបញ្ចូលដំណើរការចាក់ចោលសំណល់ទាំងអស់ ដែលផ្ទុកដោយវត្ថុធាតុដូចបាន កំណត់តាមច្បាប់ ឬបានពិចារណាថាជាសំណល់គ្រោះថ្នាក់ បើមិនដូច្នោះទេ នឹងត្រូវអនុវត្តតាមដំណើរ ការប្រតិបត្តិដូចមានចែងក្នុងវគ្គ "ក" ។

- R₁ ប្រើប្រាស់ដូចប្រេងឥន្ធនៈ (ក្រៅពីការដុតផ្ទាល់) ឬប្រើប្រាស់សំរាប់បង្កើតអគ្គិសនី
- R₂ ការទាញយក ឬបង្កើតឡើងវិញសារធាតុរំលាយ
- R₃ ការកែច្នៃឬការទាញយកមកវិញសារធាតុសរីរាង្គ ដែលមិនប្រើជាសារធាតុរំលាយ
- R₄ ការកែច្នៃឬការទាញយកមកវិញនូវលោហៈ និងសមាសធាតុរបស់លោហៈ
- R₅ ការកែច្នៃឬការទាញយកមកវិញអង្គធាតុអសរីរាង្គផ្សេងៗ
- R₆ ការបង្កើតឡើងវិញនូវអាស៊ីតឬបាស
- R₇ ការបង្កើតឡើងវិញសមាភាគប្រើប្រាស់សំរាប់កាត់បន្ថយការបំពុល
- R₈ ការបង្កើតឡើងវិញសមាភាគពីកាតាលីករ
- R₉ ការប្រើប្រាស់ប្រេងដែលចំរាញ់ឡើងវិញឬការប្រើប្រាស់សារធាតុនូវប្រេងដែលធ្លាប់ប្រើរួចហើយ ។
- R₁₀ ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់កសិកម្ម និងការលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- R₁₁ ការប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដែលជាសំណល់បានមកពីដំណើរការចាក់ចោល ដូចមានចែងក្នុង R₁ - R₁₀
- R₁₂ ការផ្លាស់ប្តូរប្រភេទសំណល់ដើម្បីដាក់ស្នើចំពោះដំណើរការដូចមានក្នុង R₁- R₁₁
- R₁₃ ការប្រមូលផ្តុំវត្ថុធាតុ ដែលចាំបាច់សំរាប់ដំណើរការក្នុងវគ្គ "ខ"

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៥ " ក "

ព័ត៌មានដែលត្រូវផ្តល់ក្នុងប្រកាស

- ១- មូលហេតុនៃការនាំសំណល់ចេញ
- ២- ម្ចាស់នាំសំណល់ចេញ -១
- ៣- ម្ចាស់បង្កើតសំណល់ និងទឹកនៃឯកសារបង្កើតសំណល់ -១
- ៤- ម្ចាស់បោះបង់សំណល់ចោល និងទឹកនៃឯកសារបោះបង់ចោល -១
- ៥- អ្នកដែលមានបំណងដឹកជញ្ជូនសំណល់ ឬភ្នាក់ងាររបស់គេ បើស្គាល់ -១
- ៦- ប្រទេសនាំសំណល់ចេញ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច -២
- ៧- ប្រទេសដែលត្រូវធ្វើការដឹកជញ្ជូនកាត់ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច -២
- ៨- ប្រទេសនាំចូលសំណល់ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច -២
- ៩- សេចក្តីប្រកាសទូទៅ ឬលាក់ការ
- ១០- ថ្ងៃខែនៃគំរោងវេចខ្ចប់ដឹកជញ្ជូន និងក្នុងកំឡុងពេលដែលសំណល់ត្រូវបាននាំចេញ និងសំណើលើគំរោងនៃការធ្វើដំណើរ (រួមទាំងចំនុចចេញ និងចូល) -៣
- ១១- មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនដែលបានគ្រោងទុក (តាមផ្លូវថ្នល់ រថភ្លើង តាមសមុទ្រ តាមអាកាស តាមផ្លូវទឹកឆ្ងាយពីមាត់សមុទ្រ)
- ១២- ព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងការធានារ៉ាប់រង -៤
- ១៣- រៀបរាប់នាមកត្តា និងរូបនិយមនៃសំណល់ រួមទាំងលេខសំគាល់ Y លេខសំគាល់របស់ UN និងសមាសភាពរបស់វា -៥ និងព័ត៌មានពីការប្រើឧបករណ៍ពិសេស រួមទាំងសេចក្តីចែងអំពី ភាពអាសន្នក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ ។
- ១៤- ប្រភេទនៃការវេចខ្ចប់ឡើងវិញដែលបានគ្រោងទុក (ចុង អាង ឬនាវា)
- ១៥- ការកំណត់បរិមាណគិតជា ទំងន់ ឬជាមាឌ -៦
- ១៦- រៀបរាប់ពីដំណើរនៃការផលិតសំណល់ -៧
- ១៧- សំណល់ដែលចុះបញ្ជីក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ I ចំណាត់ថ្នាក់ពីឧបសម្ព័ន្ធ III អំពីលក្ខណៈនៃកំរិតគ្រោះថ្នាក់របស់សំណល់ លេខសំគាល់ H និងប្រភេទថ្នាក់ទៅតាមការកំណត់របស់ UN
- ១៨- រូបមន្តនៃការបោះបង់ចោលសំណល់ ដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ IV
- ១៩- ម្ចាស់បង្កើត និងម្ចាស់នាំសំណល់ចេញត្រូវរាយការណ៍ពីតម្លៃបានត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់ ។
- ២០- ក្រោយពីការវាយតម្លៃលើសំណល់គ្រោះថ្នាក់ ឃើញថាពុំមានការគ្រប់គ្រងតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសបរិស្ថាន ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់បរិស្ថាន ឬបទបញ្ជាគិរបស់ប្រទេសនាំចូលនោះអ្នកបោះបង់សំណល់ត្រូវធ្វើការជូនដំណឹងដល់អ្នកនាំចេញ ឬអ្នកបង្កើត (រួមទាំងការងារបច្ចេកទេសរបស់រោងចក្រ) ។
- ២១- ព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងការចុះកិច្ចសន្យារវាងម្ចាស់នាំចេញ និងម្ចាស់បោះបង់សំណល់ ។

កំណត់សំគាល់

- ១- នាម និងគោត្តនាម និងអាស័យដ្ឋាន ទូរស័ព្ទ ឬទូរសាររបស់បុគ្គលដែលត្រូវទាក់ទង ។
- ២- នាម និងគោត្តនាម និងអាស័យដ្ឋាន ទូរស័ព្ទ ឬទូរសារ ។
- ៣- ក្នុងករណី ពុំបានដឹងនូវការបញ្ជាក់ជាទូទៅអំពីចំនួនជើង និងកាលបរិច្ឆេទនៃការដឹកជញ្ជូន តាមផ្លូវទឹក នោះចំនួនជើងដឹកជញ្ជូនដែលប្រព្រឹត្តទៅជាញឹកញាប់នឹងអាចយកជាការបាន ។
- ៤- ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងតម្រូវការធានារ៉ាប់រង និងការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកនាំចេញ អ្នកដឹកជញ្ជូន និងអ្នកបោះបង់ចោល ។
- ៥- លក្ខណៈធម្មជាតិនិងកំហាប់នៃសមាសធាតុបង្កគ្រោះថ្នាក់ខ្លាំង ក្នុងលក្ខខណ្ឌពុលបូបង្កគ្រោះ ថ្នាក់ ភាគច្រើនគឺបង្ហាញឡើងតាមរយៈ ការប្រើប្រាស់សំណល់ និងវិធីសាស្ត្របោះបង់ចោល ដែលត្រូវស្នើឡើង ។
- ៦- ក្នុងករណីសេចក្តីប្រកាសទូទៅស្តីពីការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវទឹក នឹងតម្រូវអោយមានការលើកឡើង ពីបរិមាណនិងគុណភាពតាមការច្នៃស្ថាន សំរាប់ការដឹកជញ្ជូននីមួយៗ ។
- ៧- ជាការចាំបាច់ដែរត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃពីភាពគ្រោះថ្នាក់ និងកំណត់អោយបានសមរម្យលើសំណើ ចំពោះដំណើរការចាក់ចោលសំណល់ ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៥ " ខ "

ព័ត៌មានដែលត្រូវផ្តល់ក្នុងឯកសារចម្លង

- ១- ម្ចាស់នាំចេញសំណល់ -១
- ២- ម្ចាស់បង្កើតឬទឹកនៃឯកសារចម្លងសំណល់ -១
- ៣- អ្នកបោះបង់ចោលនិងទឹកនៃឯកសារចម្លងសំរាប់បោះបង់ចោលសំណល់ -១
- ៤- អ្នកដឹកជញ្ជូនឬភ្នាក់ងាររបស់គេ -១
- ៥- កម្មវត្ថុនៃសេចក្តីប្រកាសទូទៅ ឬដាច់ដោយឡែក
- ៦- ថ្ងៃ ខែ នៃការចាប់ផ្តើមដំណើរការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែន និងថ្ងៃចុះហត្ថលេខាលើបង្កាន់ដៃ ដោយបុគ្គលនីមួយៗ ដែលទទួលខុសត្រូវលើសំណល់នេះ ។
- ៧- មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន (តាមផ្លូវជាតិ តាមផ្លូវដែក តាមផ្លូវទឹក តាមសមុទ្រ និងតាមអាកាស) រាប់បញ្ចូលទាំងប្រទេសនាំចេញ នាំចូល ឆ្លងកាត់ និងចំនុចចេញ ចូល ដែលបានជ្រើសរើស ។
- ៨- ការរៀបរាប់ជាទូទៅពីសំណល់ (ភាពរូបនិយម ឈ្មោះ និងចំណាត់ថ្នាក់ និងលេខសំគាល់ ត្រឹមត្រូវតាម UN លេខសំគាល់ Y និង H) ។

- ៩- ព័ត៌មានទៅលើតម្រូវការប្រើប្រាស់ពិសេស រួមទាំងសេចក្តីចែងនៃភាពអាសន្ន ក្នុងករណី មានការគ្រោះថ្នាក់ ។
- ១០- ប្រភេទនិងចំនួននៃការរេចខ្ចប់
- ១១- បរិមាណគិតជាទំងន់និងមាឌ
- ១២- សេចក្តីប្រកាសដោយម្ចាស់បង្កើត និងម្ចាស់នាំចេញសំណល់ជាព័ត៌មានត្រឹមត្រូវ ។
- ១៣- សេចក្តីប្រកាសដោយម្ចាស់បង្កើតនិងម្ចាស់ដឹកជញ្ជូនសំណល់ ដែលបញ្ជាក់ថាគ្មានការ ជំទាស់ពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច នៃប្រទេសពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលជាភូមាភី ។
- ១៤- ការបញ្ជាក់ដោយម្ចាស់បោះបង់ចោលលើបង្គាន់ដៃ ស្តីពីការជ្រើសរើសមធ្យោបាយសំរាប់ធ្វើការ បោះបង់ចោល និងការត្រួតពិនិត្យបញ្ជាក់ពីវិធីសាស្ត្រ និងកាលបរិច្ឆេទសមរម្យនៃការបោះបង់ ចោលសំណល់នេះ ។

កំណត់សំគាល់

តាមច្បាប់ដឹកជញ្ជូន តម្រូវការព័ត៌មានក្នុងឯកសារចល័ត នឹងត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងឯកសារតែ មួយ ។ នៅពេលដែលព័ត៌មានមិនអាចបញ្ចូលក្នុងឯកសារតែមួយបាន នោះច្បាប់ដឹកជញ្ជូនតម្រូវអោយ ធ្វើការបំពេញព័ត៌មានដែលមានលក្ខណៈប្រសើរជាងការថតចម្លង ។ កន្លែងណាដែលអាចបញ្ចូលបាន ជាមួយតម្រូវការនោះតាមច្បាប់នៃការដឹកជញ្ជូន ។ ឯកសារចល័តនឹងត្រូវអនុវត្តតាមសេចក្តី ណែនាំ ទៅដល់អ្នកដែលផ្តល់ព័ត៌មាន និងបំពេញទៅតាមពាក្យសុំ ។

១- នាមនិងគោត្តនាម និងអាស័យដ្ឋាន លេខទូរស័ព្ទនិងទូរសាររបស់បុគ្គល ដែលត្រូវទាក់ទង នៅក្នុងករណីបន្ទាន់ ។

**ឧបសម្ព័ន្ធទី ៦
ការកាត់សេចក្តី**

មាត្រា ១

លើកលែងតែកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រាទី ២០ របស់អនុសញ្ញាចេញ បើមិន ដូច្នោះទេ បែបបទនៃការកាត់សេចក្តី នឹងត្រូវអនុវត្តទៅតាមមាត្រាទី ២ ដល់មាត្រាទី ១០ ដូចដែល បានចែងខាងក្រោមខាងក្រោម។

មាត្រា ២

ភាគីទាមទារត្រូវប្រកាសដល់លេខាធិការដ្ឋាន អំពីភូមាភីដែលបានព្រមព្រៀង ដាក់ស្នើជំលោះ នេះដើម្បីឱ្យមានការកាត់សេចក្តី ដោយអនុលោមតាមវគ្គទី ២ និងវគ្គទី ៣ នៃមាត្រាទី ២០ ជាពិសេសការបកស្រាយ ការអនុវត្តន៍មាត្រារបស់អនុសញ្ញាដូចដែលបានចែង ។ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវ បញ្ជូនព័ត៌មានដែលទទួលបាន ទៅកាន់ភាគីទាំងអស់ ។

មាត្រា ៣

ក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រម ត្រូវមានសមាជិកចំនួនបីរូប ។ រាល់ភាគីជាតួដំណោះនឹងត្រូវជ្រើសរើស ចៅក្រមមួយរូបនិងចៅក្រមចំនួនពីររូបទៀតទៅតាមការកំណត់ដោយមានការ ឯកភាពរួម ។ ចៅក្រម ទី ៣ នឹងក្លាយជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រម ។ ចៅក្រមចុងក្រោយមិនអាច មានសញ្ជាតិ ដូចភាគីដំណោះ ឬមិនមានកន្លែងស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសនៃភាគីដំណោះ ឬមិនមែនជាអ្នកធ្វើការឱ្យ ពួកគេពីមុន ឬគ្មានការទាក់ទងពីបញ្ហាតំណែងផ្សេងៗជាមួយពួកគេ ។

មាត្រា ៤

១- បើប្រធានក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រម មិនទាន់បានកំណត់ទុកជាមុនក្នុងរយៈពេល ២ខែ មុន ពេលតែងតាំងចៅក្រមទីពីរ នោះអគ្គលេខាធិការរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ នឹងត្រូវតែងតាំងក្នុងកំឡុង ពេល ២ខែ តាមសំណើរបស់ភាគី ។

២- បើសិនភាគីណាមួយក្នុងចំណោមភាគីដំណោះ មិនបានតែងតាំងចៅក្រមក្នុងរយៈពេល ២ខែ បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតបញ្ជាក់តាមសំណើ ភាគីផ្សេងៗអាចជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការ អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលជាបុគ្គលមានសិទ្ធិតែងតាំងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រមក្នុងកំឡុងពេល ២ខែ ។ នៅពេលតែងតាំងរួច ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រមត្រូវស្នើភាគីនីមួយៗ ដែលមិនទាន់ បានតែងតាំងចៅក្រមអោយធ្វើការតែងតាំងក្នុងរយៈពេល ២ខែ ។ បន្ទាប់ពីពេលនេះ គាត់ត្រូវជូន ដំណឹងដល់អគ្គលេខាធិការ អង្គការសហប្រជាជាតិពីសមាសភាពបុគ្គលដែលត្រូវបានធ្វើការតែងតាំង ឱ្យបានក្នុងរយៈពេល ២ខែ ។

មាត្រា ៥

១- ក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រមនឹងត្រូវផ្តល់នូវសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ដោយអនុលោមតាមច្បាប់របស់ អន្តរជាតិ និងសេចក្តីចែងរបស់អនុសញ្ញា ។

២- រាល់ក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រមដែលបានបង្កើតឡើងតាមការចែងនៃឧបសម្ព័ន្ធនេះ នឹងត្រូវយោង តាមនីតិវិធីដែលមាននៅក្នុងច្បាប់ ។

មាត្រា ៦

១- រាល់សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រមលើនីតិវិធីនិងខ្លឹមសារសំខាន់ នឹងត្រូវទទួលយក ជាការបានលុះតែមានការបោះឆ្នោតគាំទ្រពីសមាជិក ។

២- ចៅក្រមអាចអនុវត្តវិធានការណ៍សមរម្យដើម្បីបង្កើតសភាពការណ៍ពិត ។ វាអាចជាសំណើ របស់ភាគីមួយដែលបានណែនាំពីវិធានការណ៍ចាំបាច់សំរាប់ការពារជាបណ្តោះអាសន្ន ។

៣- ភាគីជំលោះត្រូវផ្តល់គ្រប់មធ្យោបាយចាំបាច់ ដើម្បីអោយដំណើរការប្តឹងតវ៉ាប្រព្រឹត្តទៅ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ។

៤- ការអវត្តមានឬការខកខានភាគីក្នុងជំលោះ មិនមែនជាការបង្កើតឧបសគ្គចំពោះដំណើរការ ប្រព្រឹត្តទៅនៃការប្តឹងតវ៉ាឡើយ ។

មាត្រា ៧

ចៅក្រមអាចស្តាប់និងបង្កើតឡើងផ្ទាល់នូវអំណះអំណាង ដែលមានខ្លឹមសារផ្ទុយពីបញ្ហាជំលោះ។

មាត្រា ៨

បើសិនក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រមមិនកំណត់បញ្ហា អាស្រ័យដោយកាលៈទេសៈពិសេសណាមួយនោះ ការចំណាយលើចៅក្រម រួមទាំងការបង់ប្រាក់ទៅលើសមាជិកគេ នឹងត្រូវបានទទួលរ៉ាប់រងដោយភាគី ជំលោះ ដោយចំណែកស្មើគ្នា ។ ចៅក្រមត្រូវរក្សាទុកនូវរាល់ការចំណាយ នឹងត្រូវផ្តល់សេចក្តី បញ្ជាក់ការចំណាយចុងក្រោយដល់ភាគី ។

មាត្រា ៩

ភាគីដែលមានការចាប់អារម្មណ៍ចំពោះដំណើរប្រព្រឹត្តទៅរបស់ច្បាប់ក្នុងបញ្ហាជំនោះ ដែលអាច ប្រែប្រួលដោយសេចក្តីសំរេចចិត្ត ភាគីនោះធ្វើអន្តរាគមន៍ដោយមានការឯកភាពពីចៅក្រម ។

មាត្រា ១០

- ១- ក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រម នឹងត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូរក្រោយពីរយៈពេល ៥ ខែ ចាប់ពីថ្ងៃបង្កើត លើកលែងតែមានករណីចាំបាច់ដែលអាចពន្យារពេល មិនឱ្យហួសពីរយៈពេល ៥ខែ ។
- ២- ការសំរេចចិត្តដោយក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រម នឹងត្រូវភ្ជាប់ដោយការបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ ច្បាស់លាស់ ។ ការសំរេចចិត្តនេះនឹងត្រូវបញ្ចប់ ហើយភាគីជំនោះនឹងត្រូវបានកំណត់ទៅតាមច្បាប់ ។
- ៣- រាល់ជំលោះដែលកើតឡើងរវាងភាគីទាក់ទងនឹងការបកស្រាយ ឬការប្រតិបត្តិសេចក្តី សំរេច អាចដាក់ស្នើដោយភាគីទៅក្រុមប្រឹក្សាចៅក្រមដែលត្រូវបានតែងតាំង ឬបើសិនមានការ យឺតយ៉ាវឬពុំបានដល់ដៃចៅក្រមដែលបានបង្កើតឡើង នោះត្រូវអនុវត្តទៅតាមករណីទី ១ ។

**BASEL CONVENTION ON THE CONTROL OF
TRANSBOUNDARY MOVEMENTS OF HAZARDOUS WASTES
AND THEIR DISPOSAL ADOPTED BY THE CONFERENCE
OF THE PLENIPOTENTIARIES ON 22 MARCH 1989**

ENTRY INTO FORCE MAY 1992

PREAMBLE

The Parties to this Convention,

Aware of the risk of damage to human health and the environment caused by hazardous wastes and other wastes and the transboundary movement thereof,

Mindful of the growing threat to human health and the environment posed by the increased generation and complexity, and transboundary movement of hazardous wastes and other wastes,

Mindful also that the most effective way of protecting human health and the environment from the dangers posed by such wastes is the reduction of their generation to a minimum in terms of quantity and/or hazard potential,

Convinced that States should take necessary measures to ensure that the management of hazardous wastes and other wastes including their transboundary movement and disposal is consistent with the protection of human health and the environment whatever the place of disposal,

Noting that States should ensure that the generator should carry out duties with regards to the transport and disposal of hazardous wastes and other wastes in a manner that is consistent with the protection of the environment, whatever the place of disposal.

Fully recognizing that any State has the sovereign right to ban the entry or disposal of foreign hazardous wastes and other wastes in its territory,

Recognizing also the increasing desire for the prohibition of transboundary movements of hazardous wastes and their disposal in other States, especially developing countries,

Convinced that hazardous wastes and other wastes should, as far as is compatible with environmentally sound and efficient management, be disposed of in the State where they were generated,

Aware also that transboundary movements of such wastes from the State of their generation to any other State should be permitted only when conducted under conditions which do not endanger human health and the environment, and under conditions in conformity with the provisions of this Convention,

Considering that enhanced control of transboundary movement of hazardous wastes and other wastes will act as an incentive for their environmentally sound management and for the reduction of the volume of such transboundary movement,

Convinced that States should take measures for the proper exchange of information on and control of the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes from and to those States,

Noting that a number of international and regional agreements have addressed the issue of protection and preservation of the environment with regard to the transit of dangerous goods,

Taking into account the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment (Stockholm, 1972), the Cairo Guidelines and Principles for the Environmentally Sound Management of Hazardous Wastes adopted by the Governing Council of the United Nations Environment Programme (UNEP) by decision 14/30 of 17 June 1987, the Recommendations of the United Nations Committee of Experts on the Transport of Dangerous Goods (formulated in 1957 and updated biennially), relevant recommendations, declarations, instruments and regulations adopted within the United Nations system and the work and studies done within other international and regional organizations,

Mindful of the spirit, principles, aims and functions of the World Charter for Nature adopted by the General Assembly of the United Nations at its thirty-seventh session (1982) as the rule of ethics in respect of the protection of the human environment and the conservation of natural resources,

Affirming that States are responsible for the fulfilment of their international obligations concerning the protection of human health and protection and preservation of the environment, and are liable in accordance with international law,

Recognizing that in the case of a material breach of the provisions of this Convention or any protocol thereto the relevant international law of treaties shall apply,

Aware of the need to continue the development and implementation of environmentally sound low-waste technologies, recycling options, good house-keeping and management systems with a view to reducing to a minimum the generation of hazardous wastes and other wastes,

Aware also of the growing international concern about the need for stringent control of transboundary movement of hazardous wastes and other wastes, and of the need as far as possible to reduce such movement to a minimum,

Concerned about the problem of illegal transboundary traffic in hazardous wastes and other wastes,

Taking into account also the limited capabilities of the developing countries to manage hazardous wastes and other wastes,

Recognizing the need to promote the transfer of technology for the sound management of hazardous wastes and other wastes produced locally, particularly to the developing countries in accordance with the spirit of the Cairo Guidelines and decision 14/16 of the Governing Council of UNEP on Promotion of the transfer of environmental protection technology,

Recognizing also that hazardous wastes and other wastes should be transported in accordance with relevant international conventions and recommendations,

Convinced also that the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes should be permitted only when the transport and the ultimate disposal of such wastes is environmentally sound, and

Determined to protect, by strict control, human health and the environment against the adverse effects which may result from the generation and management of hazardous wastes and other wastes,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Scope of the Convention

1. The following wastes that are subject to transboundary movement shall be "hazardous wastes" for the purposes of this Convention:

(a) Wastes that belong to any category contained in Annex I, unless they do not possess any of the characteristics contained in Annex III; and

(b) Wastes that are not covered under paragraph (a) but are defined as, or are considered to be, hazardous wastes by the domestic legislation of the Party of export, import or transit.

2. Wastes that belong to any category contained in Annex II that are subject to transboundary movement shall be "other wastes" for the purposes of this Convention.

3. Wastes which, as a result of being radioactive, are subject to other international control systems, including international instruments, applying specifically to radioactive materials, are excluded from the scope of this Convention.

4. Wastes which derive from the normal operations of a ship, the discharge of which is covered by another international instrument, are excluded from the scope of this Convention.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Convention:

1. "Wastes" are substances or objects which are disposed of or are intended to be disposed of or are required to be disposed of by the provisions of national law;

2. "Management" means the collection, transport and disposal of hazardous wastes or other wastes, including after-care of disposal sites;

3. "Transboundary movement" means any movement of hazardous wastes or other wastes from an area under the national jurisdiction of one State to or through an area under the national jurisdiction of another State or to or through an area not under the national jurisdiction of any State, provided at least two States are involved in the movement;

4. "Disposal" means any operation specified in Annex IV to this Convention;

5. "Approved site or facility" means a site or facility for the disposal of hazardous wastes or other wastes which is authorized or permitted to operate for this purpose by a relevant authority of the State where the site or facility is located;

6. "Competent authority" means one governmental authority designated by a Party to be responsible, within such geographical areas as the Party may think fit, for receiving the notification of a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes, and any information related to it, and for responding to such a notification, as provided in Article 6;

7. "Focal point" means the entity of a Party referred to in Article 5 responsible for receiving and submitting information as provided for in Articles 13 and 16;
8. "Environmentally sound management of hazardous wastes or other wastes" means taking all practicable steps to ensure that hazardous wastes or other wastes are managed in a manner which will protect human health and the environment against the adverse effects which may result from such wastes;
9. "Area under the national jurisdiction of a State" means any land, marine area or air space within which a State exercises administrative and regulatory responsibility in accordance with international law in regard to the protection of human health or the environment;
10. "State of export" means a Party from which a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes is planned to be initiated or is initiated;
11. "State of import" means a Party to which a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes is planned or takes place for the purpose of disposal therein or for the purpose of loading prior to disposal in an area not under the national jurisdiction of any State;
12. "State of transit" means any State, other than the State of export or import, through which a movement of hazardous wastes or other wastes is planned or takes place;
13. "States concerned" means Parties which are States of export or import, or transit States, whether or not Parties;
14. "Person" means any natural or legal person;
15. "Exporter" means any person under the jurisdiction of the State of export who arranges for hazardous wastes or other wastes to be exported;
16. "Importer" means any person under the jurisdiction of the State of import who arranges for hazardous wastes or other wastes to be imported;
17. "Carrier" means any person who carries out the transport of hazardous wastes or other wastes;
18. "Generator" means any person whose activity produces hazardous wastes or other wastes or, if that person is not known, the person who is in possession and/or control of those wastes;
19. "Disposer" means any person to whom hazardous wastes or other wastes are shipped and who carries out the disposal of such wastes;
20. "Political and/or economic integration organization" means an organization constituted by sovereign States to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve, formally confirm or accede to it;
21. "Illegal traffic" means any transboundary movement of hazardous wastes or other wastes as specified in Article 9.

Article 3

National Definitions of Hazardous Wastes

1. Each Party shall, within six months of becoming a Party to this Convention, inform the Secretariat of the Convention of the wastes, other than those listed in Annexes I and II, considered or defined as hazardous under its national legislation and of any requirements concerning transboundary movement procedures applicable to such wastes.
2. Each Party shall subsequently inform the Secretariat of any significant changes to the information it has provided pursuant to paragraph 1.
3. The Secretariat shall forthwith inform all Parties of the information it has received pursuant to paragraphs 1 and 2.
4. Parties shall be responsible for making the information transmitted to them by the Secretariat under paragraph 3 available to their exporters.

Article 4

General Obligations

1. (a) Parties exercising their right to prohibit the import of hazardous wastes or other wastes for disposal shall inform the other Parties of their decision pursuant to Article 13.

(b) Parties shall prohibit or shall not permit the export of hazardous wastes and other wastes to the Parties which have prohibited the import of such wastes, when notified pursuant to subparagraph (a) above.

(c) Parties shall prohibit or shall not permit the export of hazardous wastes and other wastes if the State of import does not consent in writing to the specific import, in the case where that State of import has not prohibited the import of such wastes.
2. Each Party shall take the appropriate measures to:
  - (a) Ensure that the generation of hazardous wastes and other wastes within it is reduced to a minimum, taking into account social, technological and economic aspects;
  - (b) Ensure the availability of adequate disposal facilities, for the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes, that shall be located, to the extent possible, within it, whatever the place of their disposal;
  - (c) Ensure that persons involved in the management of hazardous wastes or other wastes within it take such steps as are necessary to prevent pollution due to hazardous wastes and other wastes arising from such management and, if such pollution occurs, to minimize the consequences thereof for human health and the environment;
  - (d) Ensure that the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes is reduced to the minimum consistent with the environmentally sound and efficient management of such wastes, and is conducted in a manner which will protect human health and the environment against the adverse effects which may result from such movement;

(e) Not allow the export of hazardous wastes or other wastes to a State or group of States belonging to an economic and/or political integration organization that are Parties, particularly developing countries, which have prohibited by their legislation all imports, or if it has reason to believe that the wastes in question will not be managed in an environmentally sound manner, according to criteria to be decided on by the Parties at their first meeting.

(f) Require that information about a proposed transboundary movement of hazardous wastes and other wastes be provided to the States concerned, according to Annex V A, to state clearly the effects of the proposed movement on human health and the environment;

(g) Prevent the import of hazardous wastes and other wastes if it has reason to believe that the wastes in question will not be managed in an environmentally sound manner;

(h) Co-operate in activities with other Parties and interested organizations, directly and through the Secretariat, including the dissemination of information on the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes, in order to improve the environmentally sound management of such wastes and to achieve the prevention of illegal traffic.

3. The Parties consider that illegal traffic in hazardous wastes or other wastes is criminal.

4. Each Party shall take appropriate legal, administrative and other measures to implement and enforce the provisions of this Convention, including measures to prevent and punish conduct in contravention of the Convention.

5. A Party shall not permit hazardous wastes or other wastes to be exported to a non-Party or to be imported from a non-Party.

6. The Parties agree not to allow the export of hazardous wastes or other wastes for disposal within the area south of 60° South latitude, whether or not such wastes are subject to transboundary movement.

7. Furthermore, each Party shall:

(a) Prohibit all persons under its national jurisdiction from transporting or disposing of hazardous wastes or other wastes unless such persons are authorized or allowed to perform such types of operations;

(b) Require that hazardous wastes and other wastes that are to be the subject of a transboundary movement be packaged, labelled, and transported in conformity with generally accepted and recognized international rules and standards in the field of packaging, labelling, and transport, and that due account is taken of relevant internationally recognized practices;

(c) Require that hazardous wastes and other wastes be accompanied by a movement document from the point at which a transboundary movement commences to the point of disposal.

8. Each Party shall require that hazardous wastes or other wastes, to be exported, are managed in an environmentally sound manner in the State of import or elsewhere. Technical guidelines for the environmentally sound management of wastes subject to this Convention shall be decided by the Parties at their first meeting.

9. Parties shall take the appropriate measures to ensure that the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes only be allowed if:

(a) The State of export does not have the technical capacity and the necessary facilities, capacity or suitable disposal sites in order to dispose of the wastes in question in an environmentally sound and efficient manner; or

(b) The wastes in question are required as a raw material for recycling or recovery industries in the State of import; or

(c) The transboundary movement in question is in accordance with other criteria to be decided by the Parties, provided those criteria do not differ from the objectives of this Convention.

10. The obligation under this Convention of States in which hazardous wastes and other wastes are generated to require that those wastes are managed in an environmentally sound manner may not under any circumstances be transferred to the States of import or transit.

11. Nothing in this Convention shall prevent a Party from imposing additional requirements that are consistent with the provisions of this Convention, and are in accordance with the rules of international law, in order better to protect human health and the environment.

12. Nothing in this Convention shall affect in any way the sovereignty of States over their territorial sea established in accordance with international law, and the sovereign rights and the jurisdiction which States have in their exclusive economic zones and their continental shelves in accordance with international law, and the exercise by ships and aircraft of all States of navigational rights and freedoms as provided for in international law and as reflected in relevant international instruments.

13. Parties shall undertake to review periodically the possibilities for the reduction of the amount and/or the pollution potential of hazardous wastes and other wastes which are exported to other States, in particular to developing countries.

Article 5

Designation of Competent Authorities and Focal Point

To facilitate the implementation of this Convention, the Parties shall:

1. Designate or establish one or more competent authorities and one focal point. One competent authority shall be designated to receive the notification in case of a State of transit.
2. Inform the Secretariat, within three months of the date of the entry into force of this Convention for them, which agencies they have designated as their focal point and their competent authorities.
3. Inform the Secretariat, within one month of the date of decision, of any changes regarding the designation made by them under paragraph 2 above.

Article 6

Transboundary Movement between Parties

1. The State of export shall notify, or shall require the generator or exporter to notify, in writing, through the channel of the competent authority of the State of export, the competent authority of the States concerned of any proposed transboundary movement of hazardous wastes or other wastes. Such notification shall contain the declarations and information specified in Annex V A, written in a language acceptable to the State of import. Only one notification needs to be sent to each State concerned.

2. The State of import shall respond to the notifier in writing, consenting to the movement with or without conditions, denying permission for the movement, or requesting additional information. A copy of the final response of the State of import shall be sent to the competent authorities of the States concerned which are Parties.

3. The State of export shall not allow the generator or exporter to commence the transboundary movement until it has received written confirmation that:

(a) The notifier has received the written consent of the State of import; and

(b) The notifier has received from the State of import confirmation of the existence of a contract between the exporter and the disposer specifying environmentally sound management of the wastes in question.

4. Each State of transit which is a Party shall promptly acknowledge to the notifier receipt of the notification. It may subsequently respond to the notifier in writing, within 60 days, consenting to the movement with or without conditions, denying permission for the movement, or requesting additional information. The State of export shall not allow the transboundary movement to commence until it has received the written consent of the State of transit. However, if at any time a Party decides not to require prior written consent, either generally or under specific conditions, for transit transboundary movements of hazardous wastes or other wastes, or modifies its requirements in this respect, it shall forthwith inform the other Parties of its decision pursuant to Article 13. In this latter case, if no response is received by the State of export within 60 days of the receipt of a given notification by the State of transit, the State of export may allow the export to proceed through the State of transit.

5. In the case of a transboundary movement of wastes where the wastes are legally defined as or considered to be hazardous wastes only:

(a) By the State of export, the requirements of paragraph 9 of this Article that apply to the importer or disposer and the State of import shall apply mutatis mutandis to the exporter and State of export, respectively;

(b) By the State of import, or by the States of import and transit which are Parties, the requirements of paragraphs 1, 3, 4 and 6 of this Article that apply to the exporter and State of export shall apply mutatis mutandis to the importer or disposer and State of import, respectively; or

(c) By any State of transit which is a Party, the provisions of paragraph 4 shall apply to such State.

6. The State of export may, subject to the written consent of the States concerned, allow the generator or the exporter to use a general notification where hazardous wastes or other wastes having the same physical and chemical characteristics are shipped regularly to the same disposer via the same customs office of exit of the State of export via the same customs office of entry of the State of import, and, in the case of transit, via the same customs office of entry and exit of the State or States of transit.

7. The States concerned may make their written consent to the use of the general notification referred to in paragraph 6 subject to the supply of certain information, such as the exact quantities or periodical lists of hazardous wastes or other wastes to be shipped.

8. The general notification and written consent referred to in paragraphs 6 and 7 may cover multiple shipments of hazardous wastes or other wastes during a maximum period of 12 months.

9. The Parties shall require that each person who takes charge of a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes sign the movement document either upon delivery or receipt of the wastes in question. They shall also require that the disposer inform both the exporter and the competent authority of

the State of export of receipt by the disposer of the wastes in question and, in due course, of the completion of disposal as specified in the notification. If no such information is received within the State of export, the competent authority of the State of export or the exporter shall so notify the State of import.

10. The notification and response required by this Article shall be transmitted to the competent authority of the Parties concerned or to such governmental authority as may be appropriate in the case of non-Parties.

11. Any transboundary movement of hazardous wastes or other wastes shall be covered by insurance, bond or other guarantee as may be required by the State of import or any State of transit which is a Party.

Article 7

Transboundary Movement from a Party through

States which are not Parties

Paragraph 1 of Article 6 of the Convention shall apply mutatis mutandis to transboundary movement of hazardous wastes or other wastes from a Party through a State or States which are not Parties.

Article 8

Duty to Re-import

When a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes to which the consent of the States concerned has been given, subject to the provisions of this Convention, cannot be completed in accordance with the terms of the contract, the State of export shall ensure that the wastes in question are taken back into the State of export, by the exporter, if alternative arrangements cannot be made for their disposal in an environmentally sound manner, within 90 days from the time that the importing State informed the State of export and the Secretariat, or such other period of time as the States concerned agree. To this end, the State of export and any Party of transit shall not oppose, hinder or prevent the return of those wastes to the State of export.

Article 9

Illegal Traffic

1. For the purpose of this Convention, any transboundary movement of hazardous wastes or other wastes:

- (a) without notification pursuant to the provisions of this Convention to all States concerned; or
- (b) without the consent pursuant to the provisions of this Convention of a State concerned; or
- (c) with consent obtained from States concerned through falsification, misrepresentation or fraud; or
- (d) that does not conform in a material way with the documents; or
- (e) that results in deliberate disposal (e.g. dumping) of hazardous wastes or other wastes in contravention of this Convention and of general principles of international law,

shall be deemed to be illegal traffic.

2. In case of a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes deemed to be illegal traffic as the result of conduct on the part of the exporter or generator, the State of export shall ensure that the wastes in question are:

(a) taken back by the exporter or the generator or, if necessary, by itself into the State of export, or, if impracticable,

(b) are otherwise disposed of in accordance with the provisions of this Convention,

within 30 days from the time the State of export has been informed about the illegal traffic or such other period of time as States concerned may agree. To this end the Parties concerned shall not oppose, hinder or prevent the return of those wastes to the State of export.

3. In the case of a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes deemed to be illegal traffic as the result of conduct on the part of the importer or disposer, the State of import shall ensure that the wastes in question are disposed of in an environmentally sound manner by the importer or disposer or, if necessary, by itself within 30 days from the time the illegal traffic has come to the attention of the State of import or such other period of time as the States concerned may agree. To this end, the Parties concerned shall co-operate, as necessary, in the disposal of the wastes in an environmentally sound manner.

4. In cases where the responsibility for the illegal traffic cannot be assigned either to the exporter or generator or to the importer or disposer, the Parties concerned or other Parties, as appropriate, shall ensure, through co-operation, that the wastes in question are disposed of as soon as possible in an environmentally sound manner either in the State of export or the State of import or elsewhere as appropriate.

5. Each Party shall introduce appropriate national/domestic legislation to prevent and punish illegal traffic. The Parties shall co-operate with a view to achieving the objects of this Article.

Article 10

International Co-operation

1. The Parties shall co-operate with each other in order to improve and achieve environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes.

2. To this end, the Parties shall:

(a) Upon request, make available information, whether on a bilateral or multilateral basis, with a view to promoting the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes, including harmonization of technical standards and practices for the adequate management of hazardous wastes and other wastes;

(b) Co-operate in monitoring the effects of the management of hazardous wastes on human health and the environment;

(c) Co-operate, subject to their national laws, regulations and policies, in the development and implementation of new environmentally sound low-waste technologies and the improvement of existing technologies with a view to eliminating, as far as practicable, the generation of hazardous wastes and other wastes and achieving more effective and efficient methods of ensuring their management in an environmentally sound manner, including the study of the economic, social and environmental effects of the adoption of such new or improved technologies;

(d) Co-operate actively, subject to their national laws, regulations and policies, in the transfer of technology and management systems related to the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes. They shall also co-operate in developing the technical capacity among Parties, especially those which may need and request technical assistance in this field;

(e) Co-operate in developing appropriate technical guidelines and/or codes of practice.

3. The Parties shall employ appropriate means to co-operate in order to assist developing countries in the implementation of subparagraphs a, b, c and d of paragraph 2 of Article 4.

4. Taking into account the needs of developing countries, co-operation between Parties and the competent international organizations is encouraged to promote, *inter alia*, public awareness, the development of sound management of hazardous wastes and other wastes and the adoption of new low-waste technologies.

Article 11

Bilateral, Multilateral and Regional Agreements

1. Notwithstanding the provisions of Article 4 paragraph 5, Parties may enter into bilateral, multilateral, or regional agreements or arrangements regarding transboundary movement of hazardous wastes or other wastes with Parties or non-Parties provided that such agreements or arrangements do not derogate from the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes as required by this Convention. These agreements or arrangements shall stipulate provisions which are not less environmentally sound than those provided for by this Convention in particular taking into account the interests of developing countries.

2. Parties shall notify the Secretariat of any bilateral, multilateral or regional agreements or arrangements referred to in paragraph 1 and those which they have entered into prior to the entry into force of this Convention for them, for the purpose of controlling transboundary movements of hazardous wastes and other wastes which take place entirely among the Parties to such agreements. The provisions of this Convention shall not affect transboundary movements which take place pursuant to such agreements provided that such agreements are compatible with the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes as required by this Convention.

Article 12

Consultations on Liability

The Parties shall co-operate with a view to adopting, as soon as practicable, a protocol setting out appropriate rules and procedures in the field of liability and compensation for damage resulting from the transboundary movement and disposal of hazardous wastes and other wastes.

Article 13

Transmission of Information

1. The Parties shall, whenever it comes to their knowledge, ensure that, in the case of an accident occurring during the transboundary movement of hazardous wastes or other wastes or their disposal, which are likely to present risks to human health and the environment in other States, those states are immediately informed.

2. The Parties shall inform each other, through the Secretariat, of:

(a) Changes regarding the designation of competent authorities and/or focal points, pursuant to Article 5;

(b) Changes in their national definition of hazardous wastes, pursuant to Article 3;

and, as soon as possible,

(c) Decisions made by them not to consent totally or partially to the import of hazardous wastes or other wastes for disposal within the area under their national jurisdiction;

(d) Decisions taken by them to limit or ban the export of hazardous wastes or other wastes;

(e) Any other information required pursuant to paragraph 4 of this Article.

3. The Parties, consistent with national laws and regulations, shall transmit, through the Secretariat, to the Conference of the Parties established under Article 15, before the end of each calendar year, a report on the previous calendar year, containing the following information:

(a) Competent authorities and focal points that have been designated by them pursuant to Article 5;

(b) Information regarding transboundary movements of hazardous wastes or other wastes in which they have been involved, including:

(i) The amount of hazardous wastes and other wastes exported, their category, characteristics, destination, any transit country and disposal method as stated on the response to notification;

(ii) The amount of hazardous wastes and other wastes imported, their category, characteristics, origin, and disposal methods;

(iii) Disposals which did not proceed as intended;

(iv) Efforts to achieve a reduction of the amount of hazardous wastes or other wastes subject to transboundary movement;

(c) Information on the measures adopted by them in implementation of this Convention;

(d) Information on available qualified statistics which have been compiled by them on the effects on human health and the environment of the generation, transportation and disposal of hazardous wastes or other wastes;

(e) Information concerning bilateral, multilateral and regional agreements and arrangements entered into pursuant to Article 11 of this Convention;

(f) Information on accidents occurring during the transboundary movement and disposal of hazardous wastes and other wastes and on the measures undertaken to deal with them;

(g) Information on disposal options operated within the area of their national jurisdiction;

(h) Information on measures undertaken for development of technologies for the reduction and/or elimination of production of hazardous wastes and other wastes; and

(i) Such other matters as the Conference of the Parties shall deem relevant.

4. The Parties, consistent with national laws and regulations, shall ensure that copies of each notification concerning any given transboundary movement of hazardous wastes or other wastes, and the response to it,

are sent to the Secretariat when a Party considers that its environment may be affected by that transboundary movement has requested that this should be done.

Article 14

Financial Aspects

1. The Parties agree that, according to the specific needs of different regions and subregions, regional or sub-regional centres for training and technology transfers regarding the management of hazardous wastes and other wastes and the minimization of their generation should be established. The Parties shall decide on the establishment of appropriate funding mechanisms of a voluntary nature.
2. The Parties shall consider the establishment of a revolving fund to assist on an interim basis in case of emergency situations to minimize damage from accidents arising from transboundary movements of hazardous wastes and other wastes or during the disposal of those wastes.

Article 15

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of UNEP not later than one year after the entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be determined by the Conference at its first meeting.
2. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.
3. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt rules of procedure for itself and for any subsidiary body it may establish, as well as financial rules to determine in particular the financial participation of the Parties under this Convention.
4. The Parties at their first meeting shall consider any additional measures needed to assist them in fulfilling their responsibilities with respect to the protection and the preservation of the marine environment in the context of this Convention.
5. The Conference of the Parties shall keep under continuous review and evaluation the effective implementation of this Convention, and, in addition, shall:
  - (a) Promote the harmonization of appropriate policies, strategies and measures for minimizing harm to human health and the environment by hazardous wastes and other wastes;
  - (b) Consider and adopt, as required, amendments to this Convention and its annexes, taking into consideration, inter alia, available scientific, technical, economic and environmental information;
  - (c) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention in the light of experience gained in its operation and in the operation of the agreements and arrangements envisaged in Article 11;
  - (d) Consider and adopt protocols as required; and

(e) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Convention.

6. The United Nations, its specialized agencies, as well as any State not Party to this Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties. Any other body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, qualified in fields relating to hazardous wastes or other wastes which has informed the Secretariat of its wish to be represented as an observer at a meeting of the Conference of Parties, may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

7. The Conference of the Parties shall undertake three years after the entry into force of this Convention, and at least every six years thereafter, an evaluation of its effectiveness and, if deemed necessary, to consider the adoption of a complete or partial ban of transboundary movements of hazardous wastes and other wastes in light of the latest scientific, environmental, technical and economic information.

Article 16

Secretariat

1. The functions of the Secretariat shall be:

(a) To arrange for and service meetings provided for in Articles 15 and 17;

(b) To prepare and transmit reports based upon information received in accordance with Articles 3, 4, 6, 11 and 13 as well as upon information derived from meetings of subsidiary bodies established under Article 15 as well as upon, as appropriate, information provided by relevant intergovernmental and non-governmental entities;

(c) To prepare reports on its activities carried out in implementation of its functions under this Convention and present them to the Conference of the Parties;

(d) To ensure the necessary coordination with relevant international bodies, and in particular to enter into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its function;

(e) To communicate with Focal Points and Competent Authorities established by the Parties in accordance with Article 5 of this Convention;

(f) To compile information concerning authorized national sites and facilities of Parties available for the disposal of their hazardous wastes and other wastes and to circulate this information among Parties;

(g) To receive and convey information from and to Parties on:

- sources of technical assistance and training;
- available technical and scientific know-how;
- sources of advice and expertise; and
- availability of resources

with a view to assisting them, upon request, in such areas as:

- the handling of the notification system of this Convention;
- the management of hazardous wastes and other wastes;
- environmentally sound technologies relating to hazardous wastes and other wastes; such as low- and non-waste technology;
- the assessment of disposal capabilities and sites;
- the monitoring of hazardous wastes and other wastes; and
- emergency responses;

(h) To provide Parties, upon request, with information on consultants or consulting firms having the necessary technical competence in the field, which can assist them to examine a notification for a transboundary movement, the concurrence of a shipment of hazardous wastes or other wastes with the relevant notification, and/or the fact that the proposed disposal facilities for hazardous wastes or other wastes are environmentally sound, when they have reason to believe that the wastes in question will not be managed in an environmentally sound manner. Any such examination would not be at the expense of the Secretariat;

(i) To assist Parties upon request in their identification of cases of illegal traffic and to circulate immediately to the Parties concerned any information it has received regarding illegal traffic;

(j) To co-operate with Parties and with relevant and competent international organizations and agencies in the provision of experts and equipment for the purpose of rapid assistance to States in the event of an emergency situation; and

(k) To perform such other functions relevant to the purposes of this Convention as may be determined by the Conference of the Parties.

2. The Secretariat functions will be carried out on an interim basis by UNEP until the completion of the first meeting of the Conference of the Parties held pursuant to Article 15.

3. At its first meeting, the Conference of the Parties shall designate the Secretariat from among those existing competent intergovernmental organizations which have signified their willingness to carry out the Secretariat functions under this Convention. At this meeting, the Conference of the Parties shall also evaluate the implementation by the interim Secretariat of the functions assigned to it, in particular under paragraph 1 above, and decide upon the structures appropriate for those functions.

Article 17

Amendment of the Convention

1. Any Party may propose amendments to this Convention and any Party to a protocol may propose amendments to that protocol. Such amendments shall take due account, inter alia, of relevant scientific and technical considerations.

2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. Amendments to any protocol shall be adopted at a meeting of the Parties to the protocol in question. The text of any proposed amendment to this Convention or to any protocol, except as may otherwise be provided in such protocol, shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before

the meeting at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate proposed amendments to the Signatories to this Convention for information.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority of the Parties present and voting at the meeting, and shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, approval, formal confirmation or acceptance.

4. The procedure mentioned in paragraph 3 above shall apply to amendments to any protocol, except that a two-thirds majority of the Parties to that protocol present and voting at the meeting shall suffice for their adoption.

5. Instruments of ratification, approval, formal confirmation or acceptance of amendments shall be deposited with the Depositary. Amendments adopted in accordance with paragraphs 3 or 4 above shall enter into force between Parties having accepted them on the ninetieth day after the receipt by the Depositary of their instrument of ratification, approval, formal confirmation or acceptance by at least three-fourths of the Parties who accepted them or by at least two thirds of the Parties to the protocol concerned who accepted them, except as may otherwise be provided in such protocol. The amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, approval, formal confirmation or acceptance of the amendments.

6. For the purpose of this Article, "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Article 18

Adoption and Amendment of Annexes

1. The annexes to this Convention or to any protocol shall form an integral part of this Convention or of such protocol, as the case may be and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention or its protocols constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to scientific, technical and administrative matters.

2. Except as may be otherwise provided in any protocol with respect to its annexes, the following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention or of annexes to a protocol:

(a) Annexes to this Convention and its protocols shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in Article 17, paragraphs 2, 3 and 4;

(b) Any Party that is unable to accept an additional annex to this Convention or an annex to any protocol to which it is party shall so notify the Depositary, in writing, within six months from the date of the communication of the adoption by the Depositary. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time substitute an acceptance for a previous declaration of objection and the annexes shall thereupon enter into force for that Party;

(c) On the expiry of six months from the date of the circulation of the communication by the Depositary, the annex shall become effective for all Parties to this Convention or to any protocol concerned, which have not submitted a notification in accordance with the provision of subparagraph (b) above.

3. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention or to any protocol shall be subject to the same procedure as for the proposal, adoption and entry into force of annexes

to the Convention or annexes to a protocol. Annexes and amendments thereto shall take due account, inter alia, of relevant scientific and technical considerations.

4. If an additional annex or an amendment to an annex involves an amendment to this Convention or to any protocol, the additional annex or amended annex shall not enter into force until such time the amendment to this Convention or to the protocol enters into force.

Article 19

Verification

Any Party which has reason to believe that another Party is acting or has acted in breach of its obligations under this Convention may inform the Secretariat thereof, and in such an event, shall simultaneously and immediately inform, directly or through the Secretariat, the Party against whom the allegations are made. All relevant information should be submitted by the Secretariat to the Parties.

Article 20

Settlement of Disputes

1. In case of a dispute between Parties as to the interpretation or application of, or compliance with, this Convention or any protocol thereto, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their own choice.

2. If the Parties concerned cannot settle their dispute through the means mentioned in the preceding paragraph, the dispute, if the Parties to the dispute agree, shall be submitted to the International Court of Justice or to arbitration under the conditions set out in Annex VI on Arbitration. However, failure to reach common agreement on submission of the dispute to the International Court of Justice or to arbitration shall not absolve the Parties from the responsibility of continuing to seek to resolve it by the means referred to in paragraph 1.

3. When ratifying, accepting, approving, formally confirming or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a State or political and/or economic integration organization may declare that it recognizes as compulsory ipso facto and without special agreement, in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) submission of the dispute to the International Court of Justice; and/or

(b) arbitration in accordance with the procedures set out in Annex VI.

Such declaration shall be notified in writing to the Secretariat which shall communicate it to the Parties.

Article 21

Signature

This Convention shall be open for signature by States, by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and by political and/or economic integration organizations, in Basel on 22 March 1989, at the Federal Department of Foreign Affairs of Switzerland in Berne from 23 March 1989 to 30 June 1989 and at United Nations Headquarters in New York from 1 July 1989 to 22 March 1990.

Article 22

Ratification, Acceptance, Formal Confirmation or Approval

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and to formal confirmation or approval by political and/or economic integration organizations. Instruments of ratification, acceptance, formal confirmation, or approval shall be deposited with the Depositary.

2. Any organization referred to in paragraph 1 above which becomes a Party to this Convention without any of its members States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to the Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

3. In their instruments of formal confirmation or approval, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depositary, who will inform the Parties of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 23

Accession

1. This Convention shall be open for accession by States, by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and by political and/or economic integration organizations from the day after the date on which the Convention is closed for signature. The instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

2. In their instruments of accession, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification in the extent of their competence.

3. The provisions of Article 22, paragraph 2, shall apply to political and/or economic integration organizations which accede to this Convention.

Article 24

Right to Vote

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Contracting Party to this Convention shall have one vote.

2. Political and/or economic integration organizations, in matters within their competence, in accordance with Article 22, paragraph 3, and Article 23, paragraph 2, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to the Convention or the relevant protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 25

Entry into Force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the day of deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, formal confirmation, approval or accession.
2. For each State or political and/or economic integration organization which ratifies, accepts, approves or formally confirms this Convention or accedes thereto after the date of the deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession, it shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or political and/or economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession.
3. For the purpose of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a political and/or economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

Article 26

Reservations and Declarations

1. No reservation or exception may be made to this Convention.
2. Paragraph 1 of this Article does not preclude a State or political and/or economic integration organization, when signing, ratifying, accepting, approving, formally confirming or acceding to this Convention, from making declarations or statements, however phrased or named, with a view, *inter alia*, to the harmonization of its laws and regulations with the provisions of this Convention, provided that such declarations or statements do not purport to exclude or to modify the legal effects of the provisions of the Convention in their application to that State.

Article 27

Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.
2. Withdrawal shall be effective one year from receipt of notification by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification.

Article 28

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Convention and of any protocol thereto.

Article 29

Authentic texts

The original Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Convention are equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done at.....on the.....day of.....1989

Annex I

CATEGORIES OF WASTES TO BE CONTROLLED

Waste Streams

- Y1** Clinical wastes from medical care in hospitals, medical centers and clinics
- Y2** Wastes from the production and preparation of pharmaceutical products
- Y3** Waste pharmaceuticals, drugs and medicines
- Y4** Wastes from the production, formulation and use of biocides and phytopharmaceuticals
- Y5** Wastes from the manufacture, formulation and use of wood preserving chemicals
- Y6** Wastes from the production, formulation and use of organic solvents
- Y7** Wastes from heat treatment and tempering operations containing cyanides
- Y8** Waste mineral oils unfit for their originally intended use
- Y9** Waste oils/water, hydrocarbons/water mixtures, emulsions
- Y10** Waste substances and articles containing or contaminated with polychlorinated biphenyls (PCBs) and/or polychlorinated terphenyls (PCTs) and/or polybrominated biphenyls (PBBs)
- Y11** Waste tarry residues arising from refining, distillation and any pyrolytic treatment
- Y12** Wastes from production, formulation and use of inks, dyes, pigments, paints, lacquers, varnish
- Y13** Wastes from production, formulation and use of resins, latex, plasticizers, glues/adhesives
- Y14** Waste chemical substances arising from research and development or teaching activities which are not identified and/or are new and whose effects on man and/or the environment are not known
- Y15** Wastes of an explosive nature not subject to other legislation
- Y16** Wastes from production, formulation and use of photographic chemicals and processing materials

Y17 Wastes resulting from surface treatment of metals and plastics

Y18 Residues arising from industrial waste disposal operations

Wastes having as constituents:

Y19 Metal carbonyls

Y20 Beryllium; beryllium compounds

Y21 Hexavalent chromium compounds

Y22 Copper compounds

Y23 Zinc compounds

Y24 Arsenic; arsenic compounds

Y25 Selenium; selenium compounds

Y26 Cadmium; cadmium compounds

Y27 Antimony; antimony compounds

Y28 Tellurium; tellurium compounds

Y29 Mercury; mercury compounds

Y30 Thallium; thallium compounds

Y31 Lead; lead compounds

Y32 Inorganic fluorine compounds excluding calcium fluoride

Y33 Inorganic cyanides

Y34 Acidic solutions or acids in solid form

Y35 Basic solutions or bases in solid form

Y36 Asbestos (dust and fibres)

Y37 Organic phosphorus compounds

Y38 Organic cyanides

Y39 Phenols; phenol compounds including chlorophenols

Y40 Ethers

Y41 Halogenated organic solvents

Y42 Organic solvents excluding halogenated solvents

Y43 Any congener of polychlorinated dibenzo-furan

Y44 Any congener of polychlorinated dibenzo-p-dioxin

Y45 Organohalogen compounds other than substances referred to in this Annex (e.g. Y39, Y41, Y42, Y43, Y44)

(a) To facilitate the application of this Convention, and subject to paragraphs (b), (c) and (d), wastes listed in Annex VIII are characterized as hazardous pursuant to Article 1, paragraph 1 (a), of this Convention, and wastes listed in Annex IX are not covered by Article 1, paragraph 1 (a), of this Convention.

(b) Designation of a waste on Annex VIII does not preclude, in a particular case, the use of Annex III to demonstrate that a waste is not hazardous pursuant to Article 1, paragraph 1 (a), of this Convention.

(c) Designation of a waste on Annex IX does not preclude, in a particular case, characterization of such a waste as hazardous pursuant to Article 1, paragraph 1 (a), of this Convention if it contains Annex I material to an extent causing it to exhibit an Annex III characteristic.

(d) Annexes VIII and IX do not affect the application of Article 1, paragraph 1 (a), of this Convention for the purpose of characterization of wastes.⁽¹⁾

Annex II

CATEGORIES OF WASTES REQUIRING SPECIAL CONSIDERATION

Y46 - Wastes collected from households

Y47 - Residues arising from the incineration of household wastes

Annex III

LIST OF HAZARDOUS CHARACTERISTICS

UN Class⁽²⁾ Code Characteristics

1 H1 Explosive

An explosive substance or waste is a solid or liquid substance or waste (or mixture of substances or wastes) which is in itself capable by chemical reaction of producing gas at such a temperature and pressure and at such speed as to cause damage to the surroundings.

3 H3 Flammable liquids

The word "flammable" has the same meaning as "inflammable." Flammable liquids are liquids, or mixtures of liquids, or liquids containing solids in solution or suspension (for example, paints, varnishes, lacquers, etc., but not including substances or wastes otherwise classified on account of their dangerous characteristics) which give off a flammable vapour at temperatures of not more than 60.5 C, closed-cup test, or not more than 65.6C, open-cup test. (Since the results of open-cup tests and of closed-cup tests are

not strictly comparable and even individual results by the same test are often variable, regulations varying from the above figures to make allowance for such differences would be within the spirit of this definition.)

4.1 H4.1 Flammable solids

Solids, or waste solids, other than those classed as explosives, which under conditions encountered in transport are readily combustible, or may cause or contribute to fire through friction.

4.2 H4.2 Substances or wastes liable to spontaneous combustion

Substances or wastes which are liable to spontaneous heating under normal conditions encountered in transport, or to heating up on contact with air, and being then liable to catch fire.

4.3 H4.3 Substances or wastes which, in contact with water emit flammable gases

Substances or wastes which, by interaction with water, are liable to become spontaneously flammable or to give off flammable gases in dangerous quantities.

5.1 H5.1 Oxidizing

Substances or wastes which, while in themselves not necessarily combustible, may, generally by yielding oxygen cause, or contribute to, the combustion of other materials.

5.2 H5.2 Organic Peroxides

Organic substances or wastes which contain the bivalent-O-O- structure are thermally unstable substances which may undergo exothermic self-accelerating decomposition.

6.1 H6.1 Poisonous (Acute)

Substances or wastes liable either to cause death or serious injury or to harm health if swallowed or inhaled or by skin contact.

6.2 H6.2 Infectious substances

Substances or wastes containing viable micro organisms or their toxins which are known or suspected to cause disease in animals or humans.

8 H8 Corrosives

Substances or wastes which, by chemical action, will cause severe damage when in contact with living tissue, or, in the case of leakage, will materially damage, or even destroy, other goods or the means of transport; they may also cause other hazards.

9 H10 Liberation of toxic gases in contact with air or water

Substances or wastes which, by interaction with air or water, are liable to give off toxic gases in dangerous quantities.

9 H11 Toxic (Delayed or chronic)

Substances or wastes which, if they are inhaled or ingested or if they penetrate the skin, may involve delayed or chronic effects, including carcinogenicity.

9 H12 Ecotoxic

Substances or wastes which if released present or may present immediate or delayed adverse impacts to the environment by means of bioaccumulation and/or toxic effects upon biotic systems.

9 H13 Capable, by any means, after disposal, of yielding another material, e.g., leachate, which possesses any of the characteristics listed above.

Tests

The potential hazards posed by certain types of wastes are not yet fully documented; tests to define quantitatively these hazards do not exist. Further research is necessary in order to develop means to characterize potential hazards posed to man and/or the environment by these wastes. Standardized tests have been derived with respect to pure substances and materials. Many countries have developed national tests which can be applied to materials listed in Annex I, in order to decide if these materials exhibit any of the characteristics listed in this Annex.

Annex IV

DISPOSAL OPERATIONS

A. OPERATIONS WHICH DO NOT LEAD TO THE POSSIBILITY OF RESOURCE

RECOVERY, RECYCLING, RECLAMATION, DIRECT RE-USE OR ALTERNATIVE USES

Section A encompasses all such disposal operations which occur in practice.

D1 Deposit into or onto land, (e.g., landfill, etc.)

D2 Land treatment, (e.g., biodegradation of liquid or sludgy discards in soils, etc.)

D3 Deep injection, (e.g., injection of pumpable discards into wells, salt domes or naturally occurring repositories, etc.)

D4 Surface impoundment, (e.g., placement of liquid or sludge discards into pits, ponds or lagoons, etc.)

D5 Specially engineered landfill, (e.g., placement into lined discrete cells which are capped and isolated from one another and the environment, etc.)

D6 Release into a water body except seas/oceans

D7 Release into seas/oceans including sea-bed insertion

D8 Biological treatment not specified elsewhere in this Annex which results in final compounds or mixtures which are discarded by means of any of the operations in Section A

D9 Physico chemical treatment not specified elsewhere in this Annex which results in final compounds or mixtures which are discarded by means of any of the operations in Section A, (e.g., evaporation, drying, calcination, neutralization, precipitation, etc.)

D10 Incineration on land

D11 Incineration at sea

D12 Permanent storage (e.g., emplacement of containers in a mine, etc.)

D13 Blending or mixing prior to submission to any of the operations in Section A

D14 Repackaging prior to submission to any of the operations in Section A

D15 Storage pending any of the operations in Section A

B. OPERATIONS WHICH MAY LEAD TO RESOURCE RECOVERY, RECYCLING

RECLAMATION, DIRECT RE-USE OR ALTERNATIVE USES

Section B encompasses all such operations with respect to materials

legally defined as or considered to be hazardous wastes and which

otherwise would have been destined for operations included in Section A

R1 Use as a fuel (other than in direct incineration) or other means to generate energy

R2 Solvent reclamation/regeneration

R3 Recycling/reclamation of organic substances which are not used as solvents

R4 Recycling/reclamation of metals and metal compounds

R5 Recycling/reclamation of other inorganic materials

R6 Regeneration of acids or bases

R7 Recovery of components used for pollution abatement

R8 Recovery of components from catalysts

R9 Used oil re-refining or other reuses of previously used oil

R10 Land treatment resulting in benefit to agriculture or ecological improvement

R11 Uses of residual materials obtained from any of the operations numbered R1-R10

R12 Exchange of wastes for submission to any of the operations numbered R1-R11

R13 Accumulation of material intended for any operation in Section B

Annex V A

INFORMATION TO BE PROVIDED ON NOTIFICATION

1. Reason for waste export
2. Exporter of the waste 1/
3. Generator(s) of the waste and site of generation 1/
4. Disposer of the waste and actual site of disposal 1/
5. Intended carrier(s) of the waste or their agents, if known 1/
6. Country of export of the waste
Competent authority 2/
7. Expected countries of transit
Competent authority 2/
8. Country of import of the waste
Competent authority 2/
9. General or single notification
10. Projected date(s) of shipment(s) and period of time over which waste is to be exported and proposed itinerary (including point of entry and exit) 3/
11. Means of transport envisaged (road, rail, sea, air, inland waters)
12. Information relating to insurance 4/
13. Designation and physical description of the waste including Y number and UN number and its composition 5/ and information on any special handling requirements including emergency provisions in case of accidents
14. Type of packaging envisaged (e.g. bulk, drummed, tanker)
15. Estimated quantity in weight/volume 6/
16. Process by which the waste is generated 7/
17. For wastes listed in Annex I, classifications from Annex III: hazardous characteristic, H number, and UN class
18. Method of disposal as per Annex IV
19. Declaration by the generator and exporter that the information is correct

20. Information transmitted (including technical description of the plant) to the exporter or generator from the disposer of the waste upon which the latter has based his assessment that there was no reason to believe that the wastes will not be managed in an environmentally sound manner in accordance with the laws and regulations of the country of import.

21. Information concerning the contract between the exporter and disposer.

Notes

1/ Full name and address, telephone or telefax number and the name, address, telephone, telex or telefax number of the person to be contacted.

2/ Full name and address, telephone, telex or telefax number.

3/ In the case of a general notification covering several shipments, either the expected dates of each shipment or, if this is not known, the expected frequency of the shipments will be required.

4/ Information to be provided on relevant insurance requirements and how they are met by exporter, carrier and disposer.

5/ The nature and the concentration of the most hazardous components, in terms of toxicity and other dangers presented by the waste both in handling and in relation to the proposed disposal method.

6/ In the case of a general notification covering several shipments, both the estimated total quantity and the estimated quantities for each individual shipment will be required.

7/ Insofar as this is necessary to assess the hazard and determine the appropriateness of the proposed disposal operation.

Annex V B

INFORMATION TO BE PROVIDED ON THE MOVEMENT DOCUMENT

1. Exporter of the waste 1/
2. Generator(s) of the waste and site of generation 1/
3. Disposer of the waste and actual site of disposal 1/
4. Carrier(s) of the waste 1/ or his agent(s)
5. Subject of general or single notification
6. The date the transboundary movement started and date(s) and signature on receipt by each person who takes charge of the waste
7. Means of transport (road, rail, inland waterway, sea, air) including countries of export, transit and import, also point of entry and exit where these have been designated
8. General description of the waste (physical state, proper UN shipping name and class, UN number, Y number and H number as applicable)

9. Information on special handling requirements including emergency provision in case of accidents
10. Type and number of packages
11. Quantity in weight/volume
12. Declaration by the generator or exporter that the information is correct
13. Declaration by the generator or exporter indicating no objection from the competent authorities of all States concerned which are Parties
14. Certification by disposer of receipt at designated disposal facility and indication of method of disposal and of the approximate date of disposal.

Notes

The information required on the movement document shall where possible be integrated in one document with that required under transport rules. Where this is not possible the information should complement rather than duplicate that required under the transport rules. The movement document shall carry instructions as to who is to provide information and fill-out any form.

1/ Full name and address, telephone or telefax number and the name, address, telephone, telex or telefax number of the person to be contacted in case of emergency.

Annex VI

ARBITRATION

Article 1

Unless the agreement referred to in Article 20 of the Convention provides otherwise, the arbitration procedure shall be conducted in accordance with Articles 2 to 10 below.

Article 2

The claimant party shall notify the Secretariat that the Parties have agreed to submit the dispute to arbitration pursuant to paragraph 2 or paragraph 3 of Article 20 and include, in particular, the Articles of the Convention the interpretation or application of which are at issue. The Secretariat shall forward the information thus received to all Parties to the Convention.

Article 3

The arbitral tribunal shall consist of three members. Each of the Parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the chairman of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the Parties to the dispute, nor have his usual place of residence in the territory of one of these Parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

Article 4

1. If the chairman of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of either Party, designate him within a further two months period.

2. If one of the Parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the receipt of the request, the other Party may inform the Secretary-General of the United Nations who shall designate the chairman of the arbitral tribunal within a further two months' period. Upon designation, the chairman of the arbitral tribunal shall request the Party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. After such period, he shall inform the Secretary-General of the United Nations, who shall make this appointment within a further two months' period.

Article 5

1. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and in accordance with the provisions of this Convention.

2. Any arbitral tribunal constituted under the provisions of this Annex shall draw up its own rules of procedure.

Article 6

1. The decisions of the arbitral tribunal both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.

2. The tribunal may take all appropriate measures in order to establish the facts. It may, at the request of one of the Parties, recommend essential interim measures of protection.

3. The Parties to the dispute shall provide all facilities necessary for the effective conduct of the proceedings.

4. The absence or default of a Party in the dispute shall not constitute an impediment to the proceedings.

Article 7

The tribunal may hear and determine counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

Article 8

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne by the Parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the Parties.

Article 9

Any Party that has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute which may be affected by the decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

Article 10

1. The tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five months.

2. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon the Parties to the dispute.

3. Any dispute which may arise between the Parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either Party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

Annex VII

[not yet entered into force] ⁽³⁾

Parties and other States which are members of OECD, EC, Liechtenstein

Annex VIII

As amended by Decision VI/35 adopted by the Conference of the Parties at its Sixth Meeting held from 9 to 13 December 2002. The amendments under Decision VI/35 entered into force on 20 November 2003.

LIST A

Wastes contained in this Annex are characterized as hazardous under Article 1, paragraph 1 (a), of this Convention, and their designation on this Annex does not preclude the use of Annex III to demonstrate that a waste is not hazardous.

A1 Metal and metal-bearing wastes

A1010 Metal wastes and waste consisting of alloys of any of the following:

- Antimony
- Arsenic
- Beryllium
- Cadmium
- Lead
- Mercury
- Selenium
- Tellurium
- Thallium

but excluding such wastes specifically listed on list B.

A1020 Waste having as constituents or contaminants, excluding metal waste in massive form, any of the following:

- Antimony; antimony compounds
- Beryllium; beryllium compounds
- Cadmium; cadmium compounds
- Lead; lead compounds
- Selenium; selenium compounds
- Tellurium; tellurium compounds

A1030 Wastes having as constituents or contaminants any of the following:

- Arsenic; arsenic compounds
- Mercury; mercury compounds.
- Thallium; thallium compounds

A1040 Wastes having as constituents any of the following:

- Metal carbonyls
- Hexavalent chromium compounds

A1050 Galvanic sludges

A1060 Waste liquors from the pickling of metals

A1070 Leaching residues from zinc processing, dust and sludges such as jarosite, hematite, etc.

A1080 Waste zinc residues not included on list B, containing lead and cadmium in concentrations sufficient to exhibit Annex III characteristics

A1090 Ashes from the incineration of insulated copper wire

A1100 Dusts and residues from gas cleaning systems of copper smelters

A1110 Spent electrolytic solutions from copper electrorefining and electrowinning operations

A1120 Waste sludges, excluding anode slimes, from electrolyte purification systems in copper electrorefining and electrowinning operations

A1130 Spent etching solutions containing dissolved copper

A1140 Waste cupric chloride and copper cyanide catalysts

A1150 Precious metal ash from incineration of printed circuit boards not included on list B⁽⁴⁾

A1160 Waste lead-acid batteries, whole or crushed

A1170 Unsorted waste batteries excluding mixtures of only list B batteries. Waste batteries not specified on list B containing Annex I constituents to an extent to render them hazardous.

A1180 Waste electrical and electronic assemblies or scrap⁽⁵⁾ containing components such as accumulators and other batteries included on list A, mercury-switches, glass from cathode-ray tubes and other activated glass and PCB-capacitors, or contaminated with Annex I constituents (e.g., cadmium, mercury, lead, polychlorinated biphenyl) to an extent that they possess any of the characteristics contained in Annex III (note the related entry on list B B1110)⁽⁶⁾

A2 Wastes containing principally inorganic constituents, which may contain metals and organic materials

A2010 Glass waste from cathode-ray tubes and other activated glasses

A2020 Waste inorganic fluorine compounds in the form of liquids or sludges but excluding such wastes specified on list B

A2030 Waste catalysts but excluding such wastes specified on list B

A2040 Waste gypsum arising from chemical industry processes, when containing Annex I constituents to the extent that it exhibits an Annex III hazardous characteristic (note the related entry on list B B2080)

A2050 Waste asbestos (dusts and fibres)

A2060 Coal-fired power plant fly-ash containing Annex I substances in concentrations sufficient to exhibit Annex III characteristics (note the related entry on list B B2050)

A3 Wastes containing principally organic constituents, which may contain metals and inorganic materials

A3010 Waste from the production or processing of petroleum coke and bitumen

A3020 Waste mineral oils unfit for their originally intended use

A3030 Wastes that contain, consist of or are contaminated with leaded anti-knock compound sludges

A3040 Waste thermal (heat transfer) fluids

A3050 Wastes from production, formulation and use of resins, latex, plasticizers, glues/adhesives excluding such wastes specified on list B (note the related entry on list B B4020)

A3060 Waste nitrocellulose

A3070 Waste phenols, phenol compounds including chlorophenol in the form of liquids or sludges

A3080 Waste ethers not including those specified on list B

A3090 Waste leather dust, ash, sludges and flours when containing hexavalent chromium compounds or biocides (note the related entry on list B B3100)

A3100 Waste paring and other waste of leather or of composition leather not suitable for the manufacture of leather articles containing hexavalent chromium compounds or biocides (note the related entry on list B B3090)

A3110 Fellmongery wastes containing hexavalent chromium compounds or biocides or infectious substances (note the related entry on list B B3110)

A3120 Fluff - light fraction from shredding

A3130 Waste organic phosphorous compounds

A3140 Waste non-halogenated organic solvents but excluding such wastes specified on list B

A3150 Waste halogenated organic solvents

A3160 Waste halogenated or unhalogenated non-aqueous distillation residues arising from organic solvent recovery operations

A3170 Wastes arising from the production of aliphatic halogenated hydrocarbons (such as chloromethane, dichloro-ethane, vinyl chloride, vinylidene chloride, allyl chloride and epichlorhydrin)

A3180 Wastes, substances and articles containing, consisting of or contaminated with polychlorinated biphenyl (PCB), polychlorinated terphenyl (PCT), polychlorinated naphthalene (PCN) or polybrominated biphenyl (PBB), or any other polybrominated analogues of these compounds, at a concentration level of 50 mg/kg or more⁽⁷⁾

A3190 Waste tarry residues (excluding asphalt cements) arising from refining, distillation and any pyrolytic treatment of organic materials

A3200 Bituminous material (asphalt waste) from road construction and maintenance, containing tar (note to the related entry on list B, B2130)

A4 Wastes which may contain either inorganic or organic constituents

A4010 Wastes from the production, preparation and use of pharmaceutical products but excluding such wastes specified on list B

A4020 Clinical and related wastes; that is wastes arising from medical, nursing, dental, veterinary, or similar practices, and wastes generated in hospitals or other facilities during the investigation or treatment of patients, or research projects

A4030 Wastes from the production, formulation and use of biocides and phytopharmaceuticals, including waste pesticides and herbicides which are off-specification, outdated,⁽⁸⁾ or unfit for their originally intended use

A4040 Wastes from the manufacture, formulation and use of wood-preserving chemicals⁽⁹⁾

A4050 Wastes that contain, consist of or are contaminated with any of the following:

- Inorganic cyanides, excepting precious-metal-bearing residues in solid form containing traces of inorganic cyanides

- Organic cyanides

A4060 Waste oils/water, hydrocarbons/water mixtures, emulsions

A4070 Wastes from the production, formulation and use of inks, dyes, pigments, paints, lacquers, varnish excluding any such waste specified on list B (note the related entry on list B B4010)

A4080 Wastes of an explosive nature (but excluding such wastes specified on list B)

A4090 Waste acidic or basic solutions, other than those specified in the corresponding entry on list B (note the related entry on list B B2120)

A4100 Wastes from industrial pollution control devices for cleaning of industrial off-gases but excluding such wastes specified on list B

A4110 Wastes that contain, consist of or are contaminated with any of the following:

- Any congener of polychlorinated dibenzo-furan
- Any congener of polychlorinated dibenzo-dioxin

A4120 Wastes that contain, consist of or are contaminated with peroxides

A4130 Waste packages and containers containing Annex I substances in concentrations sufficient to exhibit Annex III hazard characteristics

A4140 Waste consisting of or containing off specification or outdated⁽¹⁰⁾ chemicals corresponding to Annex I categories and exhibiting Annex III hazard characteristics

A4150 Waste chemical substances arising from research and development or teaching activities which are not identified and/or are new and whose effects on human health and/or the environment are not known

A4160 Spent activated carbon not included on list B (note the related entry on list B B2060)

Annex IX

As amended by Decision VI/35 adopted by the Conference of the Parties at its Sixth Meeting held from 9 to 13 December 2002. The amendments under Decision VI/35 entered into force on 20 November 2003.

LIST B

Wastes contained in the Annex will not be wastes covered by Article 1, paragraph 1 (a), of this Convention unless they contain Annex I material to an extent causing them to exhibit an Annex III characteristic.

B1 Metal and metal-bearing wastes

B1010 Metal and metal-alloy wastes in metallic, non-dispersible form:

- Precious metals (gold, silver, the platinum group, but not mercury)
- Iron and steel scrap

- Copper scrap
- Nickel scrap
- Aluminium scrap
- Zinc scrap
- Tin scrap
- Tungsten scrap
- Molybdenum scrap
- Tantalum scrap
- Magnesium scrap
- Cobalt scrap
- Bismuth scrap
- Titanium scrap
- Zirconium scrap
- Manganese scrap
- Germanium scrap
- Vanadium scrap
- Scrap of hafnium, indium, niobium, rhenium and gallium
- Thorium scrap
- Rare earths scrap

B1020 Clean, uncontaminated metal scrap, including alloys, in bulk finished form (sheet, plate, beams, rods, etc), of:

- Antimony scrap
- Beryllium scrap
- Cadmium scrap
- Lead scrap (but excluding lead-acid batteries)
- Selenium scrap

- Tellurium scrap
- Chromium scrap

B1030 Refractory metals containing residues

B1031 Molybdenum, tungsten, titanium, tantalum, niobium and rhenium metal and metal alloy wastes in metallic dispersible form (metal powder), excluding such wastes as specified in list A under entry A1050, Galvanic sludges

B1040 Scrap assemblies from electrical power generation not contaminated with lubricating oil, PCB or PCT to an extent to render them hazardous

B1050 Mixed non-ferrous metal, heavy fraction scrap, not containing Annex I materials in concentrations sufficient to exhibit Annex III characteristics⁽¹¹⁾

B1060 Waste selenium and tellurium in metallic elemental form including powder

B1070 Waste of copper and copper alloys in dispersible form, unless they contain Annex I constituents to an extent that they exhibit Annex III characteristics

B1080 Zinc ash and residues including zinc alloys residues in dispersible form unless containing Annex I constituents in concentration such as to exhibit Annex III characteristics or exhibiting hazard characteristic H4.3⁽¹²⁾

B1090 Waste batteries conforming to a specification, excluding those made with lead, cadmium or mercury

B1100 Metal-bearing wastes arising from melting, smelting and refining of metals:

- Hard zinc spelter
- Zinc-containing drosses:
  - Galvanizing slab zinc top dross (>90% Zn)
  - Galvanizing slab zinc bottom dross (>92% Zn)
  - Zinc die casting dross (>85% Zn)
  - Hot dip galvanizers slab zinc dross (batch)(>92% Zn)
  - Zinc skimmings
- Aluminium skimmings (or skims) excluding salt slag
- Slags from copper processing for further processing or refining not containing arsenic, lead or cadmium to an extent that they exhibit Annex III hazard characteristics
- Wastes of refractory linings, including crucibles, originating from copper smelting
- Slags from precious metals processing for further refining

- Tantalum-bearing tin slags with less than 0.5% tin

B1110 Electrical and electronic assemblies:

- Electronic assemblies consisting only of metals or alloys
- Waste electrical and electronic assemblies or scrap⁽¹³⁾ (including printed circuit boards) not containing components such as accumulators and other batteries included on list A, mercury-switches, glass from cathode-ray tubes and other activated glass and PCB-capacitors, or not contaminated with Annex I constituents (e.g., cadmium, mercury, lead, polychlorinated biphenyl) or from which these have been removed, to an extent that they do not possess any of the characteristics contained in Annex III (note the related entry on list A A1180)
- Electrical and electronic assemblies (including printed circuit boards, electronic components and wires) destined for direct reuse,⁽¹⁴⁾ and not for recycling or final disposal⁽¹⁵⁾

B1120 Spent catalysts excluding liquids used as catalysts, containing any of:

Transition metals, excluding waste catalysts (spent catalysts, liquid used catalysts or other catalysts) on list A:

Scandium

Vanadium

Manganese

Cobalt

Copper

Yttrium

Niobium

Hafnium

Tungsten

Titanium

Chromium

Iron

Nickel

Zinc

Zirconium

Molybdenum

Tantalum

Rhenium

Lanthanides (rare earth metals):

Lanthanum

Praseodymium

Samarium

Gadolinium

Dysprosium

Erbium

Ytterbium

Cerium

Neody

Europium

Terbium

Holmium

Thulium

Lutetium

B1130 Cleaned spent precious-metal-bearing catalysts

B1140 Precious-metal-bearing residues in solid form which contain traces of inorganic cyanides

B1150 Precious metals and alloy wastes (gold, silver, the platinum group, but not mercury) in a dispersible, non-liquid form with appropriate packaging and labelling

B1160 Precious-metal ash from the incineration of printed circuit boards (note the related entry on list A A1150)

B1170 Precious-metal ash from the incineration of photographic film

B1180 Waste photographic film containing silver halides and metallic silver

B1190 Waste photographic paper containing silver halides and metallic silver

B1200 Granulated slag arising from the manufacture of iron and steel

B1210 Slag arising from the manufacture of iron and steel including slags as a source of TiO₂ and vanadium

B1220 Slag from zinc production, chemically stabilized, having a high iron content (above 20%) and processed according to industrial specifications (e.g., DIN 4301) mainly for construction

B1230 Mill scaling arising from the manufacture of iron and steel

B1240 Copper oxide mill-scale

B1250 Waste end-of-life motor vehicles, containing neither liquids nor hazardous components

B2 Wastes containing principally inorganic constituents, which may contain metals and organic materials

B2010 Wastes from mining operations in non-dispersible form:

- Natural graphite waste
- Slate waste, whether or not roughly trimmed or merely cut, by sawing or otherwise
- Mica waste
- Leucite, nepheline and nepheline syenite waste
- Feldspar waste
- Fluorspar waste
- Silica wastes in solid form excluding those used in foundry operations

B2020 Glass waste in non-dispersible form:

- Cullet and other waste and scrap of glass except for glass from cathode-ray tubes and other activated glasses

B2030 Ceramic wastes in non-dispersible form:

- Cermet wastes and scrap (metal ceramic composites)
- Ceramic based fibres not elsewhere specified or included

B2040 Other wastes containing principally inorganic constituents:

- Partially refined calcium sulphate produced from flue-gas desulphurization (FGD)
- Waste gypsum wallboard or plasterboard arising from the demolition of buildings

- Slag from copper production, chemically stabilized, having a high iron content (above 20%) and processed according to industrial specifications (e.g., DIN 4301 and DIN 8201) mainly for construction and abrasive applications

- Sulphur in solid form

- Limestone from the production of calcium cyanamide (having a pH less than 9)

- Sodium, potassium, calcium chlorides

- Carborundum (silicon carbide)

- Broken concrete

- Lithium-tantalum and lithium-niobium containing glass scraps

B2050 Coal-fired power plant fly-ash, not included on list A (note the related entry on list A A2060)

B2060 Spent activated carbon not containing any Annex I constituents to an extent they exhibit Annex III characteristics, for example, carbon resulting from the treatment of potable water and processes of the food industry and vitamin production (note the related entry on list A, A4160);

B2070 Calcium fluoride sludge

B2080 Waste gypsum arising from chemical industry processes not included on list A (note the related entry on list A A2040)

B2090 Waste anode butts from steel or aluminium production made of petroleum coke or bitumen and cleaned to normal industry specifications (excluding anode butts from chlor alkali electrolyses and from metallurgical industry)

B2100 Waste hydrates of aluminium and waste alumina and residues from alumina production excluding such materials used for gas cleaning, flocculation or filtration processes

B2110 Bauxite residue ("red mud") (pH moderated to less than 11.5)

B2120 Waste acidic or basic solutions with a pH greater than 2 and less than 11.5, which are not corrosive or otherwise hazardous (note the related entry on list A A4090)

B2130 Bituminous material (asphalt waste) from road construction and maintenance, not containing tar^a (note the related entry on list A, A3200)

B3 Wastes containing principally organic constituents, which may contain metals and inorganic materials

B3010 Solid plastic waste:

The following plastic or mixed plastic materials, provided they are not mixed with other wastes and are prepared to a specification:

- Scrap plastic of non-halogenated polymers and co-polymers, including but not limited to the following⁽¹⁶⁾:

- ethylene

- styrene
- polypropylene
- polyethylene terephthalate
- acrylonitrile
- butadiene
- polyacetals
- polyamides
- polybutylene terephthalate
- polycarbonates
- polyethers
- polyphenylene sulphides
- acrylic polymers
- alkanes C10-C13 (plasticiser)
- polyurethane (not containing CFCs)
- polysiloxanes
- polymethyl methacrylate
- polyvinyl alcohol
- polyvinyl butyral
- polyvinyl acetate
- Cured waste resins or condensation products including the following:
  - urea formaldehyde resins
  - phenol formaldehyde resins
  - melamine formaldehyde resins
  - epoxy resins
  - alkyd resins

- polyamides

• The following fluorinated polymer wastes⁽¹⁷⁾

- perfluoroethylene/propylene (FEP)

- perfluoro alkoxy alkane

- Tetrafluoroethylene/per fluoro vinyl ether (PFA)

- Tetrafluoroethylene/per fluoro methylvinyl ether (MFA)

- polyvinylfluoride (PVF)

- polyvinylidene fluoride (PVDF)

B3020 Paper, paperboard and paper product wastes

The following materials, provided they are not mixed with hazardous wastes:

Waste and scrap of paper or paperboard of:

- unbleached paper or paperboard or of corrugated paper or paperboard
- other paper or paperboard, made mainly of bleached chemical pulp, not coloured in the mass
- paper or paperboard made mainly of mechanical pulp (for example, newspapers, journals and similar printed matter)
- other, including but not limited to 1) laminated paperboard 2) unsorted scrap.

B3030 Textile wastes

The following materials, provided they are not mixed with other wastes and are prepared to a specification:

- Silk waste (including cocoons unsuitable for reeling, yarn waste and garnetted stock)
  - not carded or combed
  - other
- Waste of wool or of fine or coarse animal hair, including yarn waste but excluding garnetted stock
  - noils of wool or of fine animal hair
  - other waste of wool or of fine animal hair
  - waste of coarse animal hair
- Cotton waste (including yarn waste and garnetted stock)

- yarn waste (including thread waste)
- garnetted stock
- other
- Flax tow and waste
- Tow and waste (including yarn waste and garnetted stock) of true hemp (Cannabis sativa L.)
- Tow and waste (including yarn waste and garnetted stock) of jute and other textile bast fibres (excluding flax, true hemp and ramie)
- Tow and waste (including yarn waste and garnetted stock) of sisal and other textile fibres of the genus Agave
- Tow, noils and waste (including yarn waste and garnetted stock) of coconut
- Tow, noils and waste (including yarn waste and garnetted stock) of abaca (Manila hemp or Musa textilis Nees)
- Tow, noils and waste (including yarn waste and garnetted stock) of ramie and other vegetable textile fibres, not elsewhere specified or included
- Waste (including noils, yarn waste and garnetted stock) of man-made fibres
  - of synthetic fibres
  - of artificial fibres
- Worn clothing and other worn textile articles
- Used rags, scrap twine, cordage, rope and cables and worn out articles of twine, cordage, rope or cables of textile materials
  - sorted
  - other

B3035 Waste textile floor coverings, carpets

B3040 Rubber wastes

The following materials, provided they are not mixed with other wastes:

- Waste and scrap of hard rubber (e.g., ebonite)
- Other rubber wastes (excluding such wastes specified elsewhere)

B3050 Untreated cork and wood waste:

- Wood waste and scrap, whether or not agglomerated in logs, briquettes, pellets or similar forms
- Cork waste: crushed, granulated or ground cork

B3060 Wastes arising from agro-food industries provided it is not infectious:

- Wine lees
- Dried and sterilized vegetable waste, residues and byproducts, whether or not in the form of pellets, of a kind used in animal feeding, not elsewhere specified or included
- Degras: residues resulting from the treatment of fatty substances or animal or vegetable waxes
- Waste of bones and horn-cores, unworked, defatted, simply prepared (but not cut to shape), treated with acid or degelatinised
- Fish waste
- Cocoa shells, husks, skins and other cocoa waste
- Other wastes from the agro-food industry excluding by-products which meet national and international requirements and standards for human or animal consumption

B3065 Waste edible fats and oils of animal or vegetable origin (e.g. frying oils), provided they do not exhibit an Annex III characteristic

B3070 The following wastes:

- Waste of human hair
- Waste straw
- Deactivated fungus mycelium from penicillin production to be used as animal feed

B3080 Waste parings and scrap of rubber

B3090 Paring and other wastes of leather or of composition leather not suitable for the manufacture of leather articles, excluding leather sludges, not containing hexavalent chromium compounds and biocides (note the related entry on list A A3100)

B3100 Leather dust, ash, sludges or flours not containing hexavalent chromium compounds or biocides (note the related entry on list A A3090)

B3110 Fellmongery wastes not containing hexavalent chromium compounds or biocides or infectious substances (note the related entry on list A A3110)

B3120 Wastes consisting of food dyes

B3130 Waste polymer ethers and waste non-hazardous monomer ethers incapable of forming peroxides

B3140 Waste pneumatic tyres, excluding those destined for Annex IVA operations

B4 Wastes which may contain either inorganic or organic constituents

B4010 Wastes consisting mainly of water-based/latex paints, inks and hardened varnishes not containing organic solvents, heavy metals or biocides to an extent to render them hazardous (note the related entry on list A A4070)

B4020 Wastes from production, formulation and use of resins, latex, plasticizers, glues/adhesives, not listed on list A, free of solvents and other contaminants to an extent that they do not exhibit Annex III characteristics, e.g., water-based, or glues based on casein starch, dextrin, cellulose ethers, polyvinyl alcohols (note the related entry on list A A3050)

B4030 Used single-use cameras, with batteries not included on list A

---

^a The concentration level of Benzol(a)pyrene should not be 50mg/kg or more

Footnotes

1. Characterization of wastes: ....

2. Corresponds to the hazard classification system included in the United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods (ST/SG/AC.10/1Rev.5, United Nations, New York, 1988)

3. Decision III/1 (AMENDMENT TO THE BASEL CONVENTION)

The Conference,

Decides to adopt the following amendment to the Convention:

"Insert new preambular paragraph 7 bis:

Recognizing that transboundary movements of hazardous wastes, especially to developing countries, have a high risk of not constituting an environmentally sound management of hazardous wastes as required by this Convention;

Insert new Article 4A:

1. Each Party listed in Annex VII shall prohibit all transboundary movements of hazardous wastes which are destined for operations according to Annex IV A, to States not listed in Annex VII.

2. Each Party listed in Annex VII shall phase out by 31 December 1997, and prohibit as of that date, all transboundary movements of hazardous wastes under Article 1, paragraph 1 (a) of the Convention which are destined for operations according to Annex IV B to States not listed in Annex VII. Such transboundary movements shall not be prohibited unless the wastes in question are characterized as hazardous under the Convention.

Annex VII

Parties and other States which are members of OECD, EC, Liechtenstein"

4. Note that mirror entry on list B (B1160) does not specify exceptions.

5. This entry does not include scrap assemblies from electric power generation.

6. PCBs are at a concentration level of 50 mg/kg or more.

7. The 50 mg/kg level is considered to be an internationally practical level for all wastes. However, many individual countries have established lower regulatory levels (e.g., 20 mg/kg) for specific wastes.

8. "Outdated" means unused within the period recommended by the manufacturer.

9. This entry does not include wood treated with wood preserving chemicals.
10. "Outdated" means unused within the period recommended by the manufacturer.
11. Note that even where low level contamination with Annex I materials initially exists, subsequent processes, including recycling processes, may result in separated fractions containing significantly enhanced concentrations of those Annex I materials.
12. The status of zinc ash is currently under review and there is a recommendation with the United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) that zinc ashes should not be dangerous goods.
13. This entry does not include scrap from electrical power generation.
14. Reuse can include repair, refurbishment or upgrading, but not major reassembly.
15. In some countries these materials destined for direct re-use are not considered wastes.
16. It is understood that such scraps are completely polymerized.
17. - Post-consumer wastes are excluded from this entry
  - Wastes shall not be mixed
  - Problems arising from open-burning practices to be considere